

**Zarządzenie Nr 33/2021
Wójta Gminy Niebylec
z dnia 14 maja 2021 r.**

w sprawie przedstawienia raportu o stanie gminy Niebylec za 2020 r.

Na podstawie art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) oraz § 95 ust. 2 Statutu Gminy Niebylec, Wójt Gminy Niebylec

postanawia co następuje:

§ 1

Przedstawić Radzie Gminy Niebylec raport o stanie gminy Niebylec za rok 2020, stanowiący załącznik do zarządzenia.

§ 2

Raport, o którym mowa w § 1, zamieścić na stronie internetowej gminy Niebylec, w Biuletynie Informacji Publicznej.

§ 3

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**WÓJT GMINY NIEBYLEC
POWIAT STRYŻÓWSKI
WOJEWÓDZTWO PODKARPACKIE**

**RAPORT O STANIE GMINY NIEBYLEC ZA ROK
2020**

NIEBYLEC 2021

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

ROZDZIAŁ I

INFORMACJE OGÓLNE

1. 1. Charakterystyka gminy, jej położenie i jednostki pomocnicze
1. 2. Władze gminy Niebylec
1. 3. Jednostki organizacyjne gminy
1. 4. Demografia
1. 5. Gospodarka gruntami i ład przestrzenny

ROZDZIAŁ II

INFORMACJE O REALIZOWANYCH PRZEZ RADĘ GMINY NIEBYLEC PROGRAMACH I STRATEGIACH

ROZDZIAŁ III

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY GMINY NIEBYLEC

ROZDZIAŁ IV

INFORMACJE FINANSOWE

4. 1. Informacje ogólne
4. 2. Dochody
4. 3. Wydatki
4. 4. Wynik budżetu
4. 5. Wykonanie budżetu gminy Niebylec w przeliczeniu na jednego mieszkańca

ROZDZIAŁ V

INWESTYCJE GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA ORAZ DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

5. 1. Inwestycje drogowe
5. 2. Inwestycje budynkowe

- 5.3. Inwestycje sieciowe
- 5.4. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa
- 5.5. Działalność gospodarcza

ROZDZIAŁ VI

GOSPODARKA ODPADAMI

- 6. 1. System gospodarowania odpadami
- 6. 2. Program usuwania azbestu

ROZDZIAŁ VII

OCHRONA ŚRODOWISKA

- 7. 1. Wydawanie decyzji na usunięcie drzew i krzewów oraz decyzji w sprawie naliczania opłat i kar za usunięcie drzew
- 7. 2. Ochrona zwierząt
- 7. 3. Rolnictwo, łowiectwo i gospodarka wodna
- 7. 4. Decyzje środowiskowe dla przedsięwzięć inwestycyjnych

ROZDZIAŁ VIII

OŚWIATA, KULTURA, SPORT I PROMOCJA GMINY

- 8. 1. Wychowanie przedszkolne
- 8. 2. Szkoły podstawowe
- 8. 3. Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Kultury
- 8. 4. Zadania realizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną
- 8. 5. Zadania realizowane w ramach wolontariatu i pożytku publicznego
- 8. 6. Formy promocji gminy

ROZDZIAŁ IX

POMOC SPOŁECZNA

ROZDZIAŁ X

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

WPROWADZENIE

Raport o stanie gminy jest dokumentem, który obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego. Konieczność opracowania i przedstawienia raportu wynika z art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminy (t. j. Dz. U. z 2020 poz. 713 z późn. zm.). Raport jest przygotowywany i przedstawiany przez wójta w terminie do 31 maja roku następującego po roku, którego dotyczy, o czym wprost stanowi przepis art. 28aa ust. 1 ustawy o samorządzie gminy. Rozpatrzenie raportu powiązane zostało przez ustawodawcę z instytucją absolutorium w ten sposób, że nieprzyjęcie raportu skutkuje nieudzieleniem wójtowi absolutorium. Jak stanowi bowiem ust. 4 przywołanego wcześniej przepisu, rada gminy rozpatruje raport o stanie gminy podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Jednocześnie wskazano, że raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności.

Nad przedstawionym raportem przeprowadza się debatę, w której głos mają prawo zabierać nie tylko radni – bez ograniczeń czasowych – ale także mieszkańcy gminy. Debatę nad raportem kończy głosowanie nad udzieleniem wójtowi wotum zaufania.

Przedkładany raport składa się z wprowadzenia oraz dziesięciu rozdziałów, zatytułowanych: informacje ogólne, informacje o realizowanych przez radę gminy programach i strategiach, sprawozdanie z realizacji uchwał Rady Gminy Niebylec, informacje finansowe, inwestycje, gospodarka komunalna i mieszkaniowa oraz działalność gospodarcza, ochrona środowiska, gospodarka odpadami, oświata, kultura, sport i promocja gminy, pomoc społeczna oraz bezpieczeństwo publiczne.

Niezależnie od funkcji ustawowych, raport o stanie gminy pozwala na retrospektywne spojrzenie na realizowane zadania, na pewną refleksję oraz na porównanie tego co już zostało zrobione z potrzebami i oczekiwaniami mieszkańców gminy. Jest to więc nie tylko dokument urzędowy, ale także jeden z podstawowych instrumentów zarządzania gminą, obok strategii rozwoju gminy, budżetu i planu zagospodarowania przestrzennego gminy.

Rok, za który sporządzany jest raport jest rokiem szczególnym, rokiem pandemicznym. Pandemia koronawirusa, która już drugi rok panuje w kraju i na świecie, wpływa nie tylko na nasze zdrowie i nasze zachowania, ale także na gospodarkę i na wszystkie podejmowane przedsięwzięcia. Dlatego też zadania realizowane przez gminę w 2020 r. są obciążone tym niespotykanym dotąd zjawiskiem.

ROZDZIAŁ I

INFORMACJE OGÓLNE

1.1. Charakterystyka gminy, jej położenie i jednostki pomocnicze

Gmina Niebylec jest jedną z 2500 polskich gmin. Geograficznie obszar gminy w całości leży w obrębie Pogórza Dynowskiego, stanowiącego pod względem fizyko-geograficznym część prowincji Karpat Zachodnich Makroregionu Pogórzy Środkowo-Beskidzkich. Teren gminy charakteryzuje się silnie urozmaiconą rzeźbą terenu, na którą składają się rozległe grzbiety tworzące trzy poziomy na wysokościach około 330-360 m, 380-440 m i 450-460 m. Średnie spadki terenu wynoszą 10-20%. Grzbiety górskie są rozciągnięte równoległe do usytuowanych dolin rzecznych dwóch głównych rzek gminy: Stobnicy i Gwoźnicy. Dolina rzeki Stobnicy ma przebieg równoleżnikowy i szerokość 300-600 m, a dolina rzeki Gwoźnicy przebiega osiowo przez obszar gminy w kierunku NW-SE, najpierw o szerokości 100-150 m w górnej części, a w dolnej o szerokości 300-350 m. Główne doliny są płaskodenne, ale łączą się w górnych brzegach z głębokimi jarami swoich bocznych mniejszych dopływów. Północna i centralna część gminy położona jest w zlewni Gwoźnicy, która stanowi oś hydrograficzną tego obszaru, odprowadzającą wody w kierunku północnym do Wisłoka, a południowa część gminy położona jest w zlewni Stobnicy, prawobrzeżnego dopływu Wisłoka, odprowadzającego wody w kierunku zachodnim. Obydwie rzeki mają charakter rzek górskich, o dużych wahaniami poziomu i zmiennych przepływach.

Gmina Niebylec od zachodu graniczy z gminą Strzyżów, od północy z gminą Czudec, od wschodu z Gminą Lubenia i Błazowa, natomiast od strony południowej z gminą Korczyną, Jasienica Rosielna i Domaradz. Od stolicy województwa – Rzeszowa – dzieli ją odległość około 29 km.

Administracyjnie gmina Niebylec położona jest w województwie podkarpackim, w powiecie strzyżowskim, a swym zasięgiem terytorialnym obejmuje 11 wsi, z których każda stanowi odrębne sołectwo i jednostkę pomocniczą gminy. Wsiami tymi są:

- 1) Baryczka,
- 2) Blizianka,
- 3) Gwoździanka,
- 4) Gwoźnica Dolna,
- 5) Gwoźnica Górna,
- 6) Jawornik,
- 7) Konieczkowa,

- 8) Lutcza,
- 9) Małówka,
- 10) Niebylec,
- 11) Połomia.

Wsią największą pod względem zajmowanego terytorium, ale także o największym potencjale ludnościowym jest Lutcza (2270 mieszkańców), najmniejszą zaś Małówka (186 ha zamieszkiwana przez 272 osoby). Centrum kulturowe, gospodarcze i administracyjne gminy od setek lat pełni Niebylec, do roku 1933 miasteczko, a po częściowej reformie samorządu terytorialnego wieś, stanowiąca także siedzibę gminy zbiorowej o tej samej nazwie. Niebylec posiada bardzo interesującą historię. Założony został bowiem przez króla Zygmunta Starego w 1509 r., w I połowie XVIII w. jego właścicielką była Ewa Henryka Ankwiczówna, ukochana Adama Mickiewicza, pierwowzór wielu jego postaci literackich. O dominującej pozycji Niebylcza przesądzało jego centralne położenie względem pozostałych miejscowości oraz fakt, znajdowały się tutaj wszystkie instytucje gospodarcze i kulturowe, takie jak kościół (szczególnie po przeniesieniu parafii w 1650 r.), szpital dla ubogich, a później straż pożarna. To właśnie w Niebylcu mieszkańcy okolicznych wsi zaopatrywali się na lokalnych targach i jarmarkach we wszystko to, co było niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego i gospodarstwa domowego.

1.2. Władze gminy Niebylec

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym¹, gmina działa poprzez swoje organy, którymi są rada gminy oraz wójt. Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym i ma charakter organu kolegialnego, w skład którego wchodzi 15 radnych – Witold Koza (przewodniczący), Maria Cynar (wiceprzewodnicząca), Piotr Kozdraś (wiceprzewodniczący), Stanisław Daszykowski (przewodniczący Komisji Rewizyjnej), Sławomir Szczepan (przewodniczący Komisji Skarg, Wniosków i Petycji), Grzegorz Smela (przewodniczący Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych), Eryk Trojanowski (przewodniczący Komisji Infrastruktury, Ochrony Środowiska i Rolnictwa oraz Bezpieczeństwa Publicznego), Wiesław Bobek (przewodniczący Komisji Rozwoju Gospodarczego i Budżetu), Grzegorz Piwko, Stanisław Lenart, Waldemar Józefczyk, Leszek Turoń, Małgorzata Wyżykowska, Zofia Pilch, Tomasz Pilecki – wyłonionych w drodze wyborów powszechnych w dniu 21 listopada 2018 r. Funkcję wójta od 2006 r., a więc już czwartą kadencję sprawuje pan Zbigniew Korab.

¹ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.).

Stanowiący charakter rady gminy polega nie tylko na tym, że stanowi on prawo miejscowe, ale przede wszystkim na decyzyjnym charakterze rady. Rada gminy jest bowiem organem, który uchwała programy gospodarcze i rozwojowe, plan przestrzennego zagospodarowania gminy, decyduje nad udzieleniem wójtowi absolutorium, wotum zaufania itp. Natomiast kontrolna rola rady gminy polega na kontroli pracy wójta za pośrednictwem komisji rewizyjnej, na rozpatrywaniu sprawozdania z wykonania budżetu gminy, analizie sprawozdań itp. Wójt natomiast jest organem wykonawczym rady gminy, ale ponadto pełni wiele innych ról. Jest bowiem kierownikiem Urzędu Gminy i pracodawcą dla zatrudnionych tam pracowników, kierownikiem USC, organem podatkowym I instancji dla podatków i opłat lokalnych, organem administracji I instancji, szefem obrony cywilnej gminy, ale nade wszystko liderem lokalnym, reprezentującym interesy lokalnej społeczności.

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, gmina – zaspakajając potrzeby swoich mieszkańców – realizuje zadania własne i zadania zlecone. Zadania własne to te, które są realizowane za pomocą własnych środków i na własną odpowiedzialność, a należą do nich zagadnienia z zakresu oświaty, kultury, sportu i turystyki, sprawy zagospodarowania przestrzennego, gospodarki komunalnej i odpadowej, transport gminny, zaopatrzenie w wodę, energię elektryczną, gaz, budowa sieci kanalizacyjnej itp., a więc sprawy z szeroko pojętej sfery usług publicznych. Natomiast zadaniami zleconymi są zadania z zakresu administracji rządowej, wskazane w ustawach i finansowane przez państwo, takie jak ewidencja ludności, ewidencja działalności gospodarczej, wydawanie dowodów osobistych itp. Aparatem pomocniczym i usługowym organów gminy, którymi są – przypomnijmy – rada gminy i wójt – i przy pomocy którego organy te realizują swoje zadania, jest urząd gminy. Jest to pewien zespół urzędniczy, który przygotowuje projekty uchwał, programów, propozycje wykonania uchwał rady gminy. Urząd Gminy realizuje także zadania z zakresu administracji rządowej. Urzędem Gminy kieruje wójt, przy pomocy zastępcy wójta (mgr Krzysztof Koza), sekretarza gmin (dr Antoni Chuchła) i skarbnika gminy (mgr Edward Wolanin). Urząd Gminy Niebylec posiada strukturę referatową – zorganizowano bowiem pięć referatów:

- 1) referat organizacyjno-gospodarczy i spraw społecznych, którym kieruje kierownik (mgr Monika Godek),
- 2) referat finansowo-budżetowy, na czele którego stoi kierownik (mgr Magdalena Wójcikowska),
- 3) referat gospodarki przestrzennej i infrastruktury (mgr Sebastian Szczepaniak,
- 4) referat mienia i ochrony środowiska (mgr Katarzyna Lubas)
- 5) Urząd Stanu Cywilnego (mgr inż. Zofia Leszczak).

Łącznie w Urzędzie Gminy w Niebylcu, na koniec roku 2020 zatrudnionych było 39 pracowników, w tym na stanowiskach urzędniczych 26 osób. Realizację zadań spoczywających na radzie gminy i wójcie, do których należy zaspokajanie potrzeb mieszkańców naszej wspólnoty samorządowej wspomagają organy jednostek pomocniczych, którymi są zebrania wiejskie i sołtysi poszczególnych wsi, jako ich organy wykonawcze.

Gmina Niebylec prowadzi bardzo otwartą politykę, w celu rozwiązywania wielu problemów swoich mieszkańców, integrując się z innymi podmiotami. W 2007 r. podjęto współpracę międzynarodową z ukraińską gminą Wołowiec na Zakarpaciu, a w roku 2012 podpisano umowę o współpracy partnerskiej z gminą Strzelczyska k. Mościsk, także na Ukrainie. W Strzelczyskach zamieszkuje duża polska społeczność, funkcjonuje tam polska szkoła, stąd też współpraca dotyczy pomocy tamtejszym rodakom. Panująca pandemia sprawiła, że nawiązane kontakty uległy zahamowaniu.

Gmina Niebylec jest stale rozwijającym się obszarem. Podejmowane działania służą podnoszeniu jakości życia mieszkańców, stawiając jednocześnie na nowoczesne rozwiązania i wykorzystanie istniejącego potencjału. Misją gminy – sformułowaną w Strategii Rozwoju Gminy na lata 2015-2020 – jest wspieranie zrównoważonego rozwoju, zapewnienie mieszkańcom bezpieczeństwa i dostępu do nowoczesnej infrastruktury społecznej i technicznej. W roku 2021 zamierzamy opracować strategię rozwoju gminy na kolejne lata.

1. 3. Jednostki organizacyjne gminy

W celu wykonywania zadań, gmina – zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o samorządzie gminy może tworzyć jednostki organizacyjne, których przedmiotem działania są zadania własne, spoczywające na gminie, a więc zadania w zakresie oświaty, kultury, pomocy społecznej, sportu, gospodarki komunalnej itp. W gminie Niebylec funkcjonują następujące jednostki organizacyjne:

w dziedzinie oświaty:

- 1) szkoły podstawowe:
 - a) Szkoła Podstawowa im. ks. Bronisława Markiewicza w Baryczce,
 - b) Szkoła Podstawowa im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Bliziance,
 - c) Szkoła Podstawowa w Gwoźnicy Dolnej,
 - d) Szkoła Podstawowa im. Juliana Przybosia w Gwoźnicy Górnej,
 - e) Szkoła Podstawowa im. św. Józefa Sebastiana Pelczara w Jaworniku,
 - f) Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Konieczkowej,
 - g) Szkoła Podstawowa nr 2 im. bł. ks. Jerzego Popiełuszki w Lutczy

- h) Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Niebylcu
- i) Szkoła Podstawowa im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Połomi
- 2) Zespół Szkół im. Świętej Rodziny w Lutczy
- 3) Przedszkole Samorządowe w Niebylcu
- 4) Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Niebylcu,

w dziedzinie kultury:

- 1) Gminna Biblioteka Publiczna
- 2) Gminny Ośrodek Kultury

w zakresie pomocy społecznej:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

Status prawny tych jednostek jest różny – Gminna Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury są instytucją kultury, które nabyły osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru instytucji kultury, pozostałe jednostki są tzw. ułomnymi osobami prawnymi, działającymi na podstawie upoważnienia wójta.

1. 4. Demografia

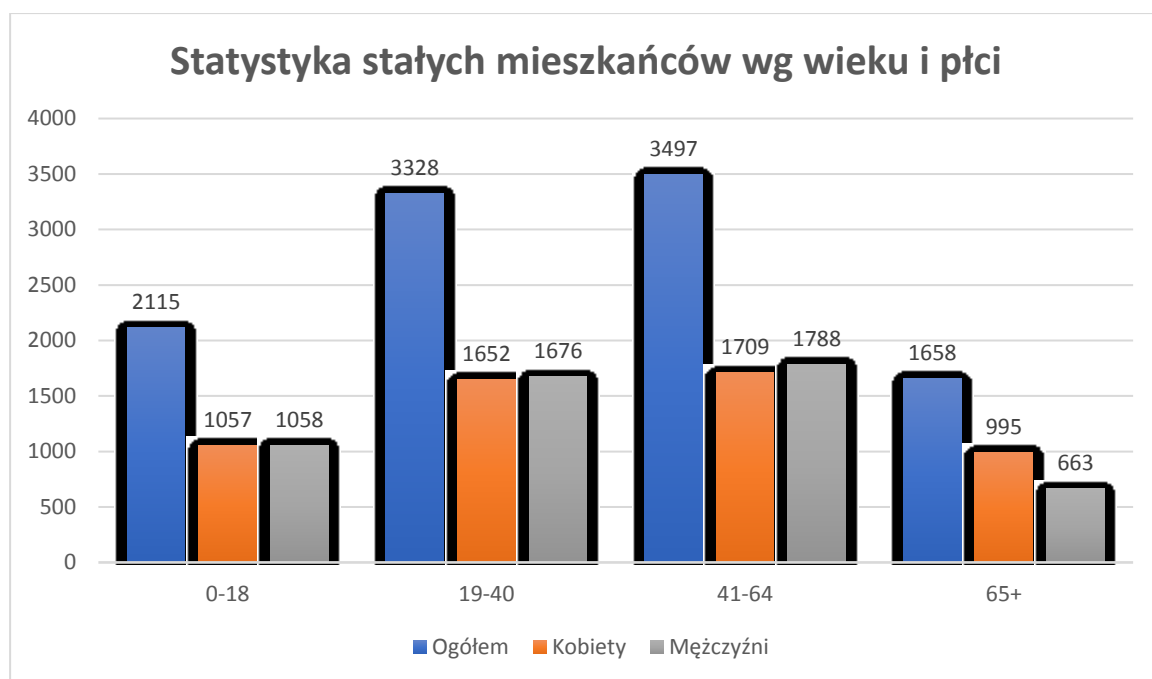
O zasobności i o potencjale gminy świadczą ludzie. Im więcej mieszkańców tworzących daną wspólnotę samorządową, płacących podatki na rzecz tej wspólnoty, tym ta wspólnota jest bogatsza wg zasady, że gmina jest bogata, bogactwem swoich mieszkańców. Poza tym różnorodność mieszkańców gminy świadczy o jej atrakcyjności kulturowej i zasobności. Gminę Niebylec na koniec roku 2020 zamieszkiwało 10 598 osób, ale liczba ta w ciągu roku ulegała niewielkim zmianom. I tak:

- 1) na dzień 31 marca 2020 r. było to 10 626 mieszkańców,
- 2) na dzień 30 czerwca 2020 r. – 10 624 mieszkańców,
- 3) na dzień 30 września 2020 r. – 10 643 mieszkańców.

Łączna liczba ludności gminy na koniec roku 2020 r. wyniosła 10 598 mieszkańców i w stosunku do roku 2019 była mniejsza o 32 osoby, a w stosunku do roku 2018 o 36 osób. Od wielu bowiem lat obserwujemy systematyczny spadek liczby ludności, chociaż w 2020 r. liczba ludności w wieku 0-40 lat wyniosła 2709 osób, natomiast w wieku 41-65 lat i więcej 2704 osoby. Nie jest to wzrost duży, ale możemy zaobserwować pozytywną tendencję demograficzną.

Inną obserwacją stosunków demograficznych jest ta, że w ostatnich latach zmianie ulega struktura urodzeń. O ile dawniej rodziło się więcej dziewczynek niż chłopców, o tyle ostatnio sytuacja uległa zmianie, nastąpiło odwrócenie trendu, czyli w skali roku rodzi się

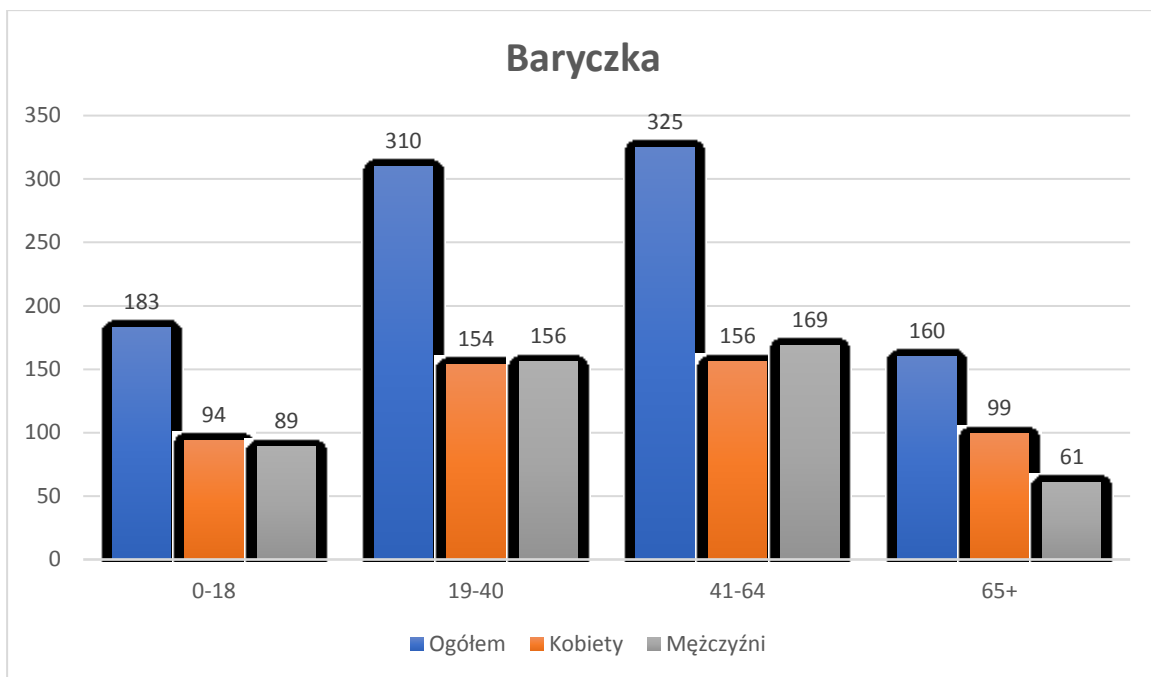
więcej chłopców niż dziewczynek, chociaż sytuacja różnie wygląda w poszczególnych wsiach gminy. Sytuację tą obrazuje załączony wykres, z którego wynika że wg stanu na koniec 2020 r. było 2709 kobiet i 2734 mężczyzn w wieku 0-40 lat oraz 2704 kobiety i 2451 mężczyzn w wieku 41-65 i więcej lat. Poniżej przedstawiamy wykresy z danymi dotyczącymi liczby ludności z podziałem na grupy wiekowe (0-18 lat, 19-40 lat, 41-64 lata oraz 65+) w poszczególnych miejscowościach gminy Niebylec.

Ogółem: 10 598

Ogółem kobiety: 5413

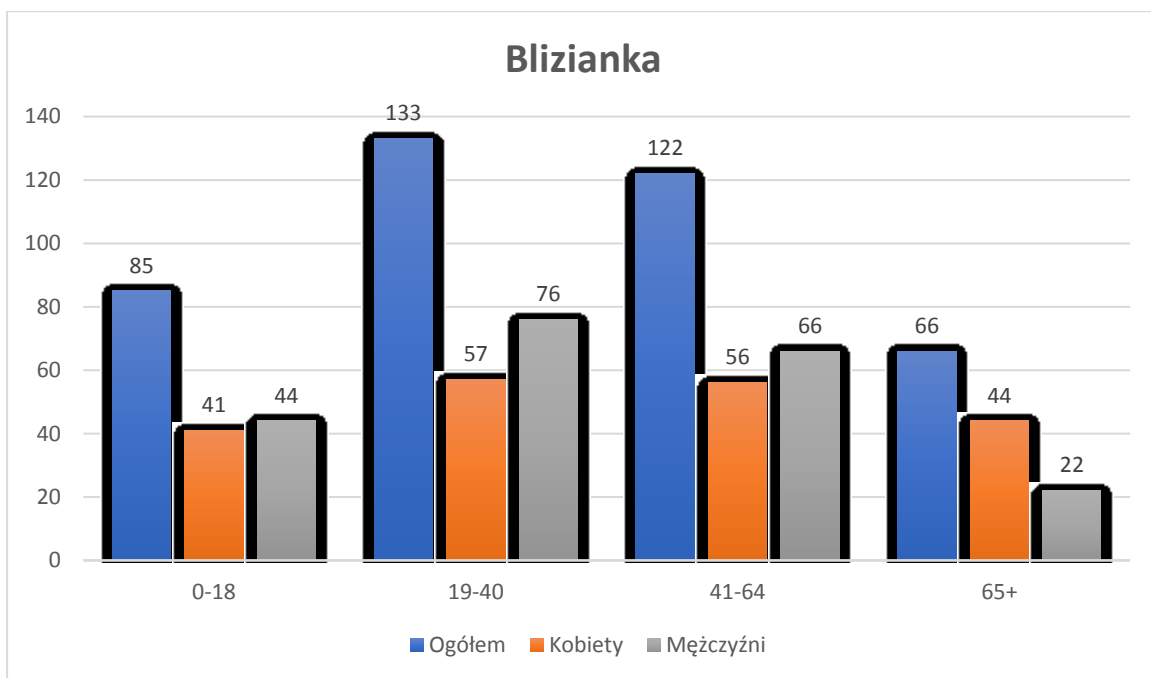
Ogółem mężczyźni: 5185

Ogółem: 978

Ogółem kobiety: 503

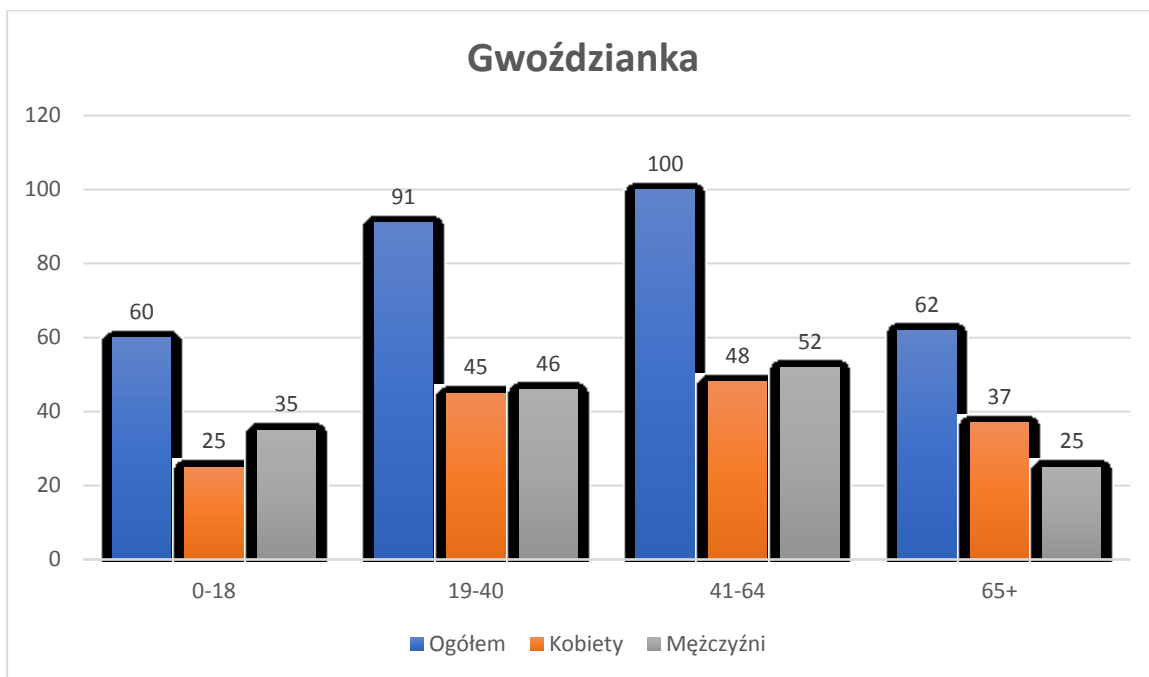
Ogółem mężczyźni: 475

Ogółem: 406

Ogółem kobiety: 198

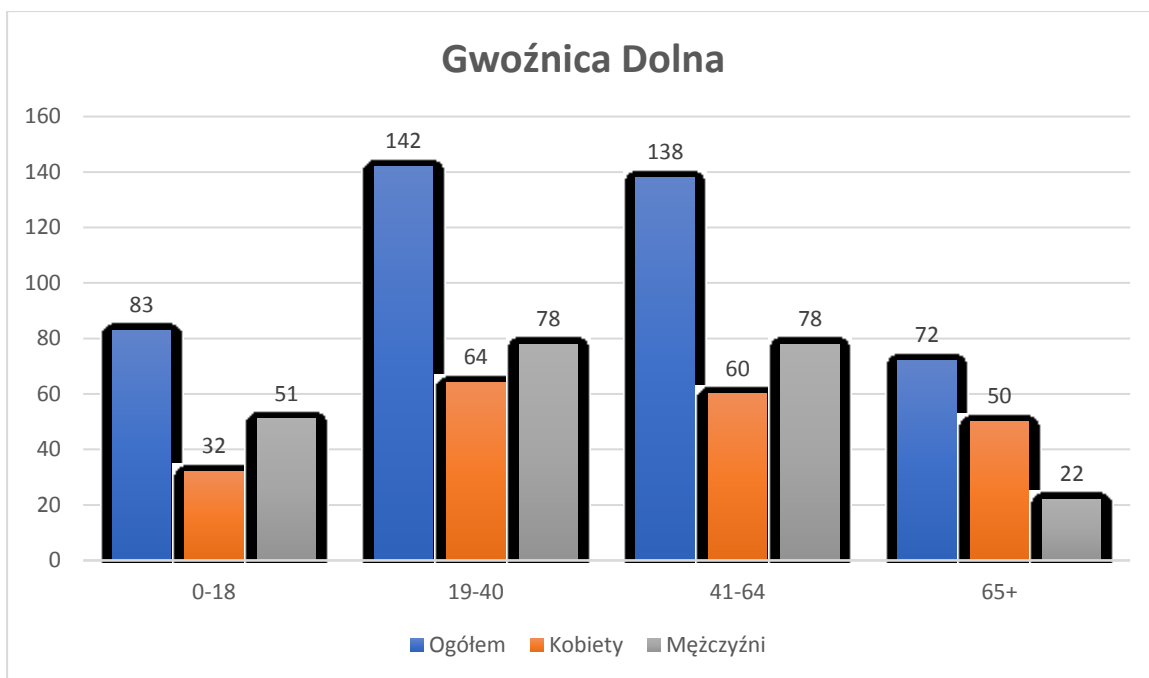
Ogółem mężczyźni: 208

Ogółem: 313

Ogółem kobiety: 155

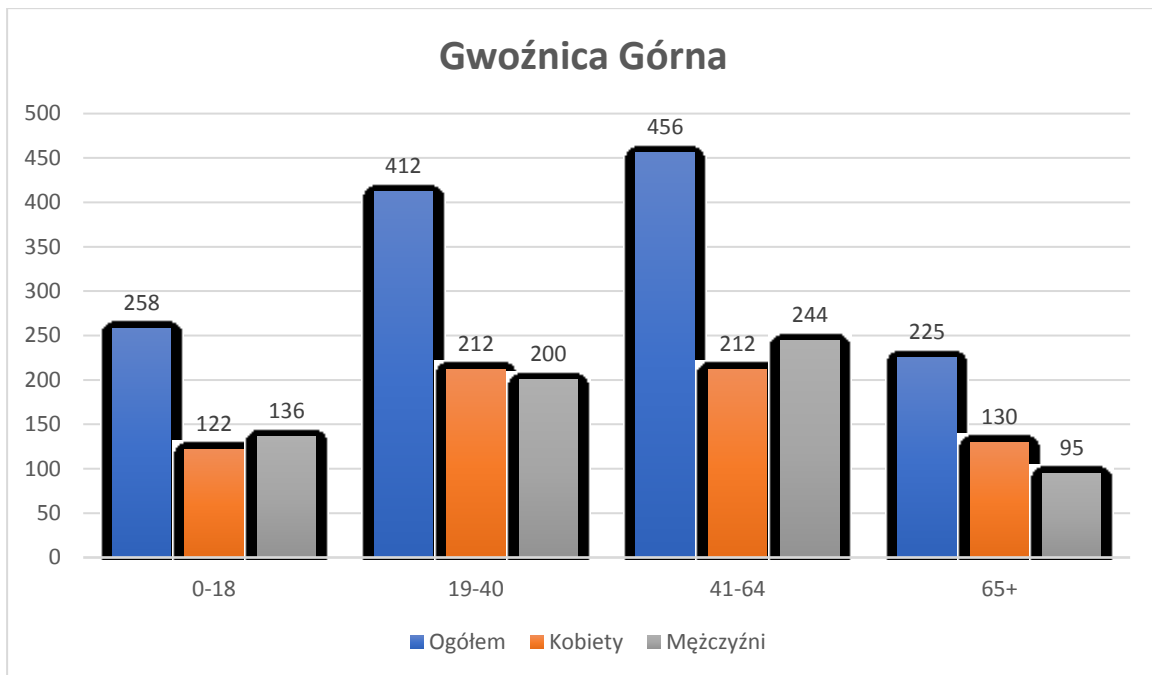
Ogółem mężczyźni: 158

Ogółem: 435

Ogółem kobiety: 206

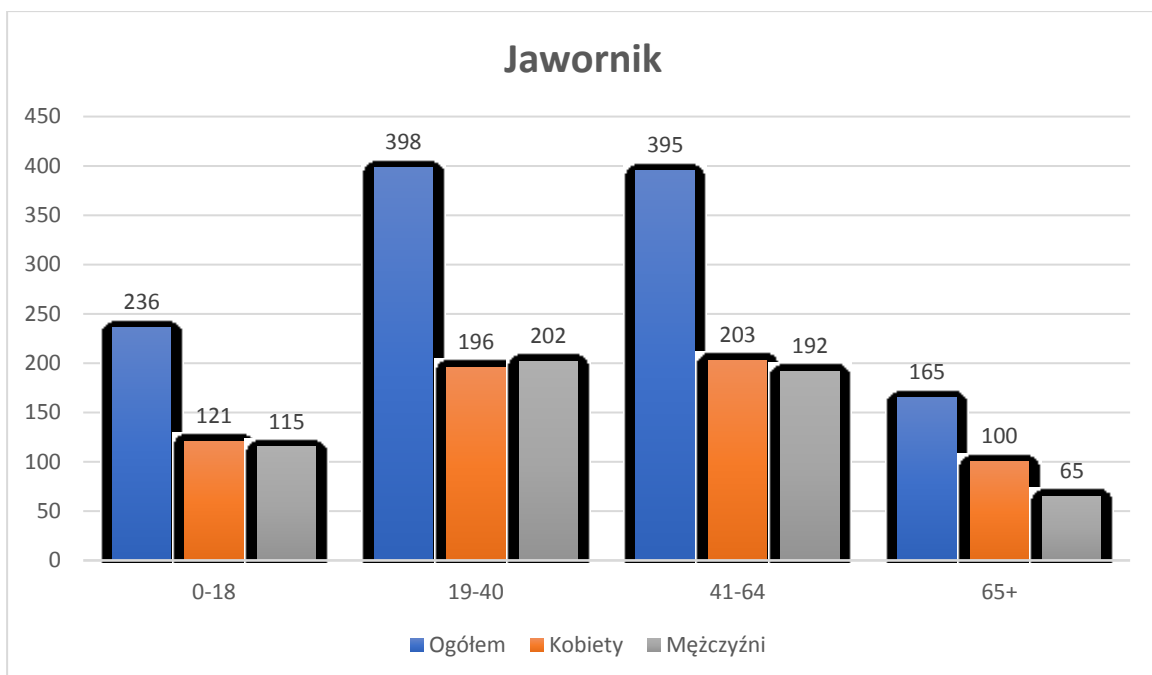
Ogółem mężczyźni: 229

Ogółem: 1351

Ogółem kobiety: 676

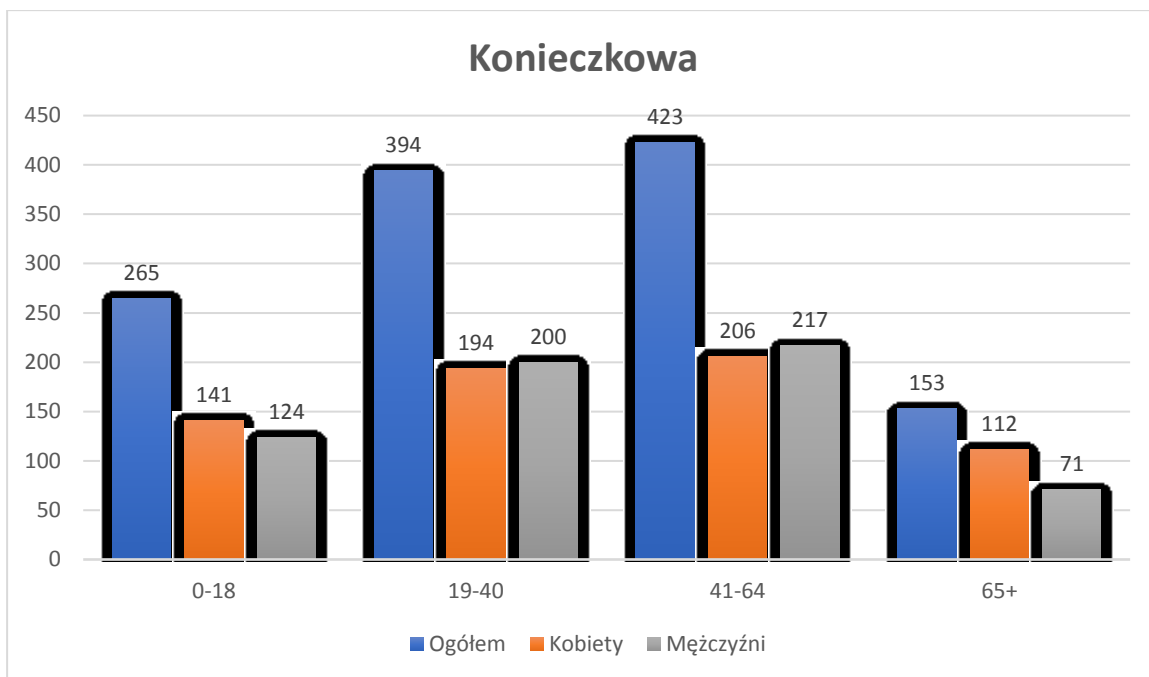
Ogółem mężczyźni: 675

Ogółem: 1194

Ogółem kobiety: 620

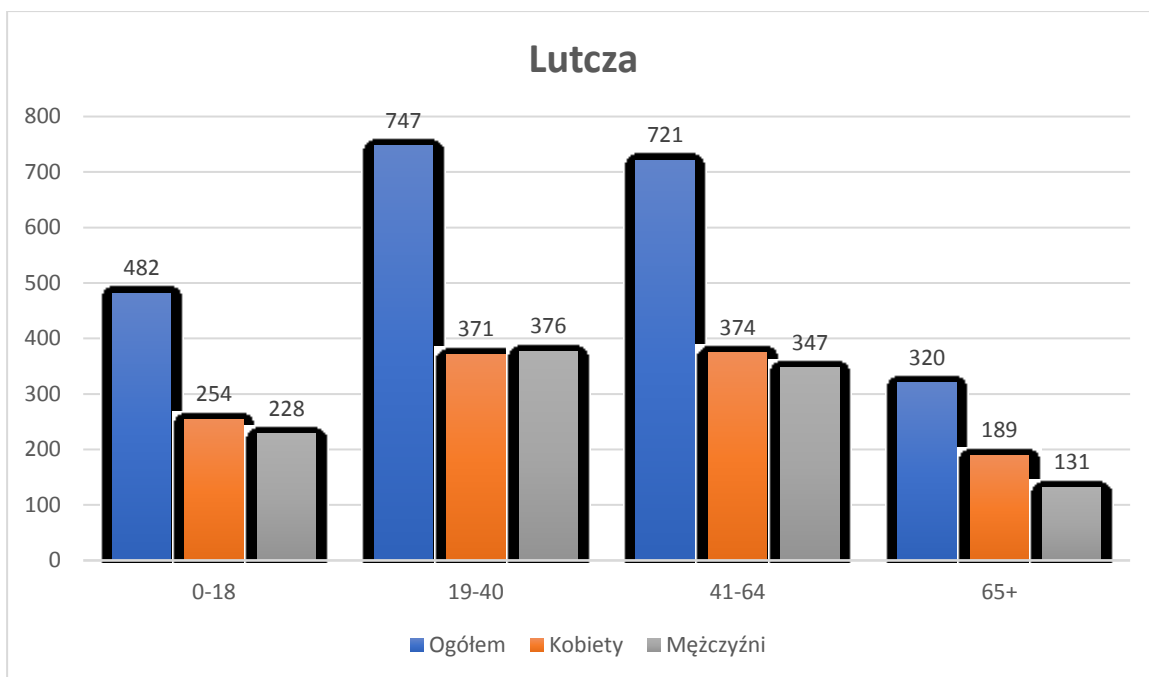
Ogółem mężczyźni: 574

Ogółem: 1265

Ogółem kobiety: 653

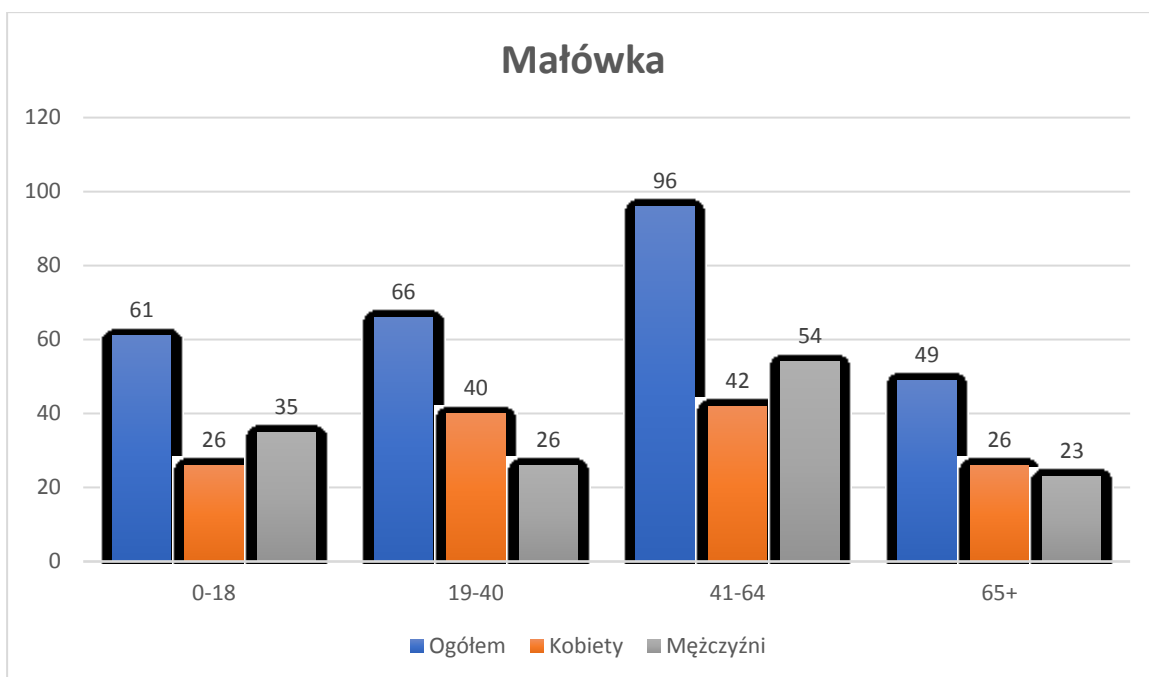
Ogółem mężczyźni: 612

Ogółem: 2270

Ogółem kobiety: 1188

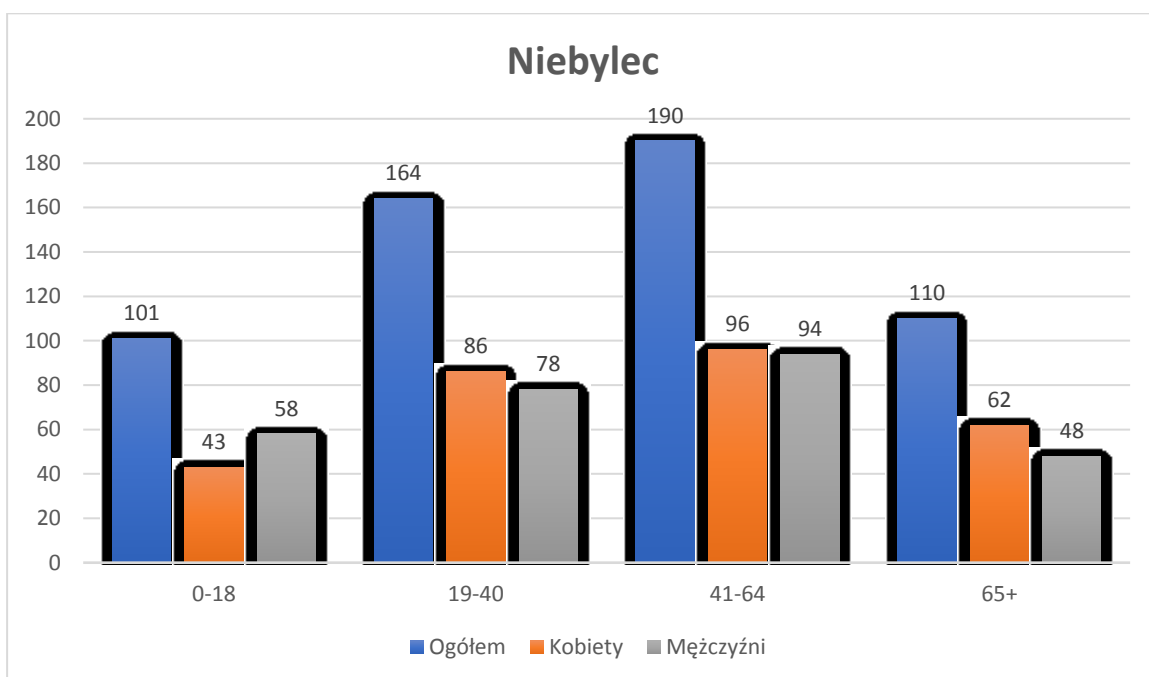
Ogółem mężczyźni: 1082

Ogółem: 272

Ogółem kobiety: 134

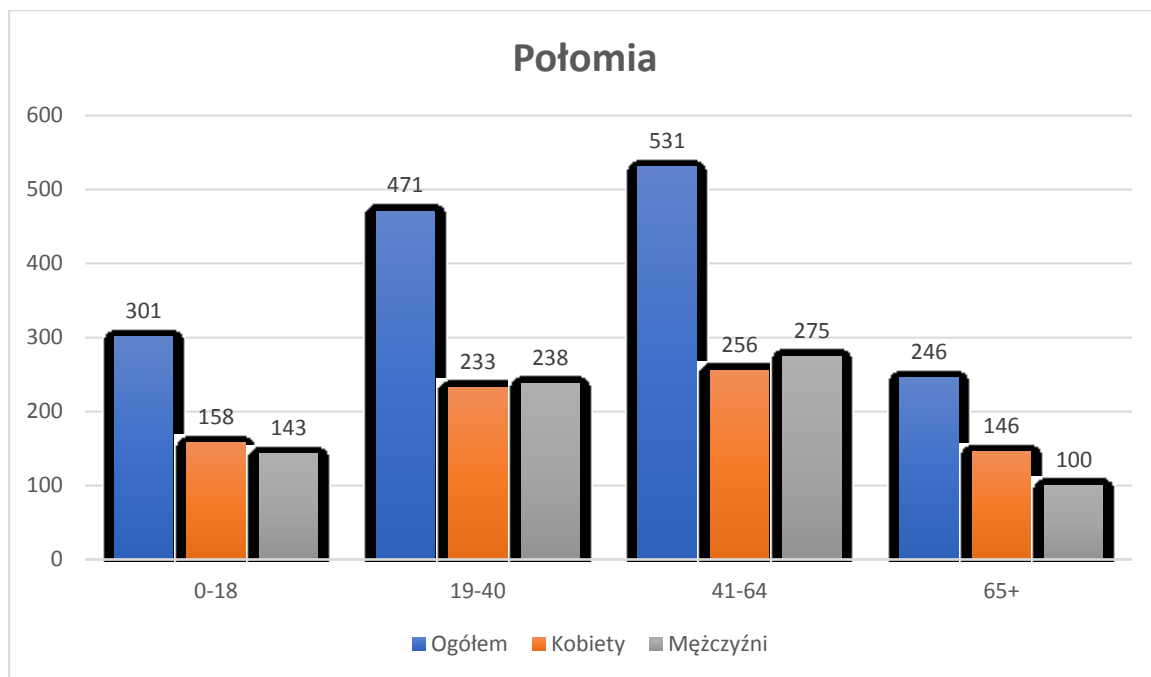
Ogółem mężczyźni: 138

Ogółem: 565

Ogółem kobiety: 287

Ogółem mężczyźni: 278

Ogółem: 1549

Ogółem kobiety: 793

Ogółem mężczyźni: 756

1.5. Ład przestrzenny i gospodarka gruntami

Gmina Niebylec położona jest na powierzchni 104 km², licząc powierzchnie gminy w hektarach jest to 10 440 ha. Strukturę gruntów na terenie gminy przedstawić można wg różnych kryteriów i klasyfikacji. Najbardziej powszechnymi podziałami jest podział gruntów na grunty rolne i leśne, grunty zabudowane i zurbanizowane oraz grunty pod wodami. Biorąc powyższe pod uwagę, możemy przedstawić następującą klasyfikację gruntów w gminie Niebylec, podając ich powierzchnię w hektarach:

1) użytki rolne	–	6663,49,
2) lasy	–	2967,05
3) grunty pod wodami	–	53,88
4) grunty zabudowane i zurbanizowane:		
a) tereny budowlane	–	8,95,
b) tereny przemysłowe	–	3,1
c) tereny inwestycyjne	–	20,2
d) tereny rekreacyjno-wypoczynkowe	–	8,12
e) grunty pod drogami	–	270,7

Pod względem własności struktura gruntów przedstawia się następująco:

1) własność państwowa	–	1135,69
2) własność komunalna	–	175,84

3) własność prywatna	–	9116,2
4) inna	–	15,5

Gmina nie posiada aktualnego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, poprzedni plan przyjęty uchwałą Nr XIX/73/1987 Gminnej Rady Narodowej w Niebylcu z dnia 30 sierpnia 1987 r. i ogłoszony w Dz. Urz. Województwa Rzeszowskiego Nr 9, poz. 106, stracił ważność. Gmina posiada natomiast studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla całej gminy, uchwalone przez Radę Gminy w 2002 r. i przyjęte uchwałą Rady Gminy Nr XXXVI/185/2002 w sprawie uchwalenia Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Niebylec. Gmina posiada także:

- 1) miejscowy plan zagospodarowania gruntów leśnych i gruntów przeznaczonych do zalesienia przyjęty uchwałą Nr XXV/115/2000 Rady Gminy z dnia 29 listopada 2000 r.,
- 2) szczegółowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części m. Jawornik, przyjęty uchwałą Nr XXXVII/190/2002 z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nr 1/2001 w Jaworniku Niebyleckim; planem objęto pow. 12,70 ha,
- 3) szczegółowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części m. Niebylec, przyjęty uchwałą Nr XXXVII/192/2006 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w Niebylcu „Pod Dworem”; planem objęto powierzchnię 6,30 ha, a plan był opracowywany na wniosek i na koszt właściciela gruntów objętych planem, tj. Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną „Nowa Droga” w Czudcu.

Brak aktualnego planu zagospodarowania przestrzennego sprawia, że wszelkie inwestycje zarówno kubaturowe, jak i sieciowe, realizowane są na podstawie decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego, a w odniesieniu do inwestycji realizowanych przez osoby fizyczne na podstawie decyzji o warunkach zabudowy (tzw. wuzetek). Ich opracowywanie polega na wstępnym przygotowaniu projektu decyzji przez pracownika Urzędu, który kieruje ów projekt do urbanisty, a ten przygotowuje projekt ostatecznie. W 2020 roku do Urzędu Gminy Niebylec wpłynęło 104 wnioski o wydanie decyzji o warunkach zabudowy oraz 20 dotyczących lokalizacji celu publicznego, łącznie wniosków było 124. W 80 przypadkach postępowanie administracyjne zakończone zostało wydaniem decyzji o warunkach zabudowy, na którą czas oczekiwania średnio wynosił ok. 140 dni, natomiast 44 sprawy są w toku załatwiania. Ten stosunkowo długi czas załatwiania nie wynika z opieszałości Urzędu, ale ze skomplikowanego sposobu opracowywania i uzgadniania projektu decyzji

o warunkach zabudowy. W zdecydowanej większości przedmiotem decyzji o warunkach zabudowy jest budowa budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Struktura wydawanych decyzji o warunkach zabudowy przedstawia się następująco: Baryczka – 6, Blizianka – 2, Gwoździanka – 1, Gwoźnica Dolna – 2, Gwoźnica Górna – 15, Jawornik – 10, Konieczkowa – 8, Lutcza – 18, Małówka – 0, Niebylec – 1, Połomia – 17. Z powyższego zestawienia wynika, że miejscowościami najchętniej wybieranymi do zamieszkania są Lutcza, Gwoźnica Górna i Połomia, ale także Jawornik i Konieczkowa.

Decyzji o ustaleniu lokalizacji celu publicznego wydano w 2020 r. 18. Aż 11 z nich dotyczyło sieci gazowych. Przedmiotem tych decyzji było ustalenie lokalizacji dla inwestycji dotyczących budowy odcinków sieci gazowej średniego ciśnienia dla potrzeb budynków mieszkalnych jednorodzinnych, trzy decyzje dotyczyły budowy stacji transformatorowych wraz z siecią elektroenergetyczną, natomiast przedmiotem czterech pozostałych decyzji była budowa przedszkola i żłobka samorządowego, oświetlenia drogowego, wiaty do celów rekreacyjnych i budowy budynków wystawowych.

Nieruchomości stanowiące własność Gminy – zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o gospodarce nieruchomościami* (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1990 z późn. zm.) – tworzą gminny zasób nieruchomości, którym gospodaruje Wójt, a owo gospodarowanie polega na sprzedaży, zamianie, oddaniu w użytkowanie wieczyste, oddaniu w używanie, trwały zarząd, dzierżawę i najem. Łączna powierzchnia gruntów wchodzących w skład zasobu wyniosła na dzień 31 grudnia 2020 r. 165,3329 ha. W roku 2020 r. pozyskano w różnych formach do gminnego zasobu nieruchomości 11,9534 ha gruntów oraz dokonano zamiany dwóch działek o łącznej powierzchni 0.1591 ha. Zasadniczą część gruntów stanowią nieruchomości niezabudowane i zabudowane, nabyte w drodze komunalizacji majątku Skarbu Państwa. Część gruntów komunalnych stanowią drogi przejęte na własność gminy z mocy prawa decyzjami zatwierdzającymi podziały prywatnych gruntów, bądź też nabyte notarialnie (odpłatnie i nieodpłatnie). Najmniejszą grupę gruntów stanowią udziały gminy we współwłasnościach z osobami fizycznymi.

Łączny dochód w roku 2020 z tytułu gospodarowania mieniem gminy wyniósł 343 106,58 zł., w tym:

- 1) z tytułu czynszu za lokale użytkowe oraz mieszkaniowe, dzierżawy, opłaty za zajecie pasa drogowego – 330 995,76 zł.,
- 2) z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste – 7 312,41 zł.,
- 3) z tytułu opłat za korzystanie z przystanków przez operatorów i przewoźników – 4798,41 zł.

Wszystkie nieruchomości budynkowe, a więc budynki mienia komunalnego, wiaty przystankowe, ale także sprzęt elektroniczny zostało ubezpieczone od różnych ryzyk w Towarzystwie Ubezpieczeń Wzajemnych. Dla obiektów budowlanych założone zostały książki obiektu budowlanego, systematycznie aktualizowane, w których znajdują się informacje o stanie budynku, o wykonanych przeglądach elektrycznych, gazowych, kominiarskich, budowlanych oraz o wykonanych remontach.

ROZDZIAŁ II

INFORMACJA O REALIZOWANYCH PRZEZ RADĘ GMINY NIEBYLEC PROGRAMACH I STRATEGIACH

Gmina Niebylec realizuje wiele programów społecznych, wśród których wyróżniamy:

I. **Strategia rozwoju gminy na lata 2015-2020** – większość celów jest realizowanych zgodnie z harmonogramem. Zwrócenia większej uwagi wymaga sprawa budowy kanalizacji i zaopatrzenia w wodę. W grudniu 2020 r. Rada Gminy przyjęła uchwałę nr XXIII/179/2020 z dnia 30 grudnia 2020 r. w sprawie przedłużenia obowiązywania strategii, której moc obowiązująca skończyła się wraz z upływem 2020 roku. Opracowanie nowej strategii rozwoju gminy, przed upływem ważności poprzedniej nie było wskazane, ponieważ nie dokończono jeszcze prac nad nową polityką spójności, wobec czego nie były znane poszczególne programy operacyjne, będące częścią składową każdej strategii. Biorąc powyższe pod uwagę, postanowiono zaproponować Radzie Gminy przedłużenie okresu obowiązywania aktualnej Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na rok 2021 i jednocześnie podjąć prace nad Strategią Rozwoju Gminy na lata 2021-2030, wpisującą się w politykę spójności na lata 2021-2027.

II. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2020** – przyjęty został uchwałą Rady Gminy w Niebylcu Nr XIV/120/2020 z dnia 30 stycznia 2020 r. zmieniony uchwałą Nr XXI/169/2020 Rady Gminy Niebylec z dnia 27 listopada 2020 r. oraz uchwałą Nr XXIII/180/2020 Rady Gminy z dnia 20 grudnia 2020 r. Jego celem było podjęcie działań profilaktycznych i naprawczych zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów związanych z alkoholem, zmniejszenia rozmiaru tych, które aktualnie występują oraz zwiększeniu zasobów niezbędnych do radzenia sobie z istniejącymi problemami. Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w 2020 roku realizowała Gminna Komisja w składzie:

- 1) Małgorzata Krupa – przewodnicząca,
- 2) Danuta Łęcznar – zastępca przewodniczącej,
- 3) Katarzyna Lubas – członkini
- 4) Beata Zaremba – członkini,
- 5) Roman Bednarski – członek,
- 6) Jacek Kozdraś – członek,
- 7) Franciszek Stawarz – członek.

Pełnomocnikiem do spraw Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych była Katarzyna Lubas, kierownik Referatu w Urzędzie Gminy. W 2020 r. przyjęto w Programie następujące cele:

- 1) **zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.** Zgodnie z założeniami Programu przez cały rok w każdą drugą i czwartą sobotę miesiąca od godz. 9⁰⁰ do 15⁰⁰ działał Punkt Konsultacyjny Pomocy Rodzinie. W Punkcie konsultowane były osoby dorosłe, dzieci i młodzież, pozostające w trudnej sytuacji życiowej, w związku z sytuacjami kryzysowymi (alkoholizm, przemoc, problemy wychowawcze, edukacyjne, zdrowotne). Klienci byli zgłaszani i kierowani do Punktu przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, dyrektorów i nauczycieli szkół, a także zgłaszali się sami po wcześniejszym umówieniu osobiście lub telefonicznie. W ciągu całego 2020 roku w długoterminowej pomocy psychologicznej pozostawało 19 osób (w tym 7 uczniów szkół podstawowych z powodu bardzo trudnej sytuacji szkolno-wychowawczej). Niektórzy klienci Punktu byli kierowani na konsultacje specjalistyczne do poradni zdrowia psychicznego, ośrodków odwykowych, poradni psychologiczno-pedagogicznych i neurologicznych, gdyż wymagali wielospecjalistycznej opieki. Łącznie udzielono 119 konsultacji. Główne problemy to nadużywanie alkoholu i przemoc w rodzinie, sytuacje kryzysowe spowodowane chorobami, m.in. Covid-19, śmierć i wypadki losowe, problemy emocjonalne dzieci, młodzieży i dorosłych oraz problemy szkolno-wychowawcze związane z izolacją. Koszt obsługi Punktu przez zatrudnionego psychologa wyniósł – **9 000,00 zł**, a pokrycie kosztów biegłych sądowych orzekających w przedmiocie uzależnienia od alkoholu łącznie z opłatą sądową – **5364,98 zł**. Komisja współpracowała systematycznie z Zespołem Interdyscyplinarnym, Centrum Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Rzeszowie, Centrum Pomocy Rodzinie, Punktem Konsultacyjnym i Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Strzyżowie. Na zwrot kosztów przejazdu i uczestnictwa w spotkaniach grup terapeutycznych oraz w terapii indywidualnej i rodzinnej u specjalistów leczenia uzależnień Komisja wydała łącznie – **243,00 zł**,
- 2) **udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą** – Komisja odbyła 10 posiedzeń, założono 43 „Niebieskie karty”, które dotyczyły przemocy w 27 rodzinach. Koszt diet dla członków Komisji za udział w posiedzeniach wyniósł 15 626,00 zł., natomiast wydatki rzeczowe Komisji w postaci zakupu sprzętu

komputerowego i urzędzeń biurowych wyniósł 36 780,12 zł. Na szkolenia dla szkolnych koordynatorów działań profilaktycznych i członków Komisji przeznaczono 2895 zł.,

3) **prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży** – Komisja zorganizowała i sfinansowała transport i naukę pływania uczniów klas IV w Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji w Strzyżowie. W związku z wystąpieniem stanu epidemii na terenie kraju, wyjazdy na basen zostały odwołane. Koszt tego przedsięwzięcia wyniósł – **2652,00 zł.**

4) **wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych:**

- a) doposażenie szkół i innych placówek w pomoce dydaktyczno-terapeutyczne, dożywianie uczniów w szkołach, koszt – 23 242,99 zł.,
- b) sfinansowanie kosztów pobytu mieszkańców gminy Niebylec w Izbie Wyrzeźwień w Rzeszowie – koszt 2726,00 zł.

Na realizację Programu w 2020 r. zaplanowano wydatki w kwocie 95 000 zł. po stronie dochodów i wydatków. W ciągu roku zwiększono je do kwoty 119 452,49 zł., a ostatecznie wydatkowano kwotę 105 942,52 zł.² Źródłem finansowania programu są wpływy pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W roku 2020 łączne wpływy ze sprzedaży napojów alkoholowych wyniosły **6 507 334,12 zł** w tym:

1) ze sprzedaży prowadzonej poza miejscem sprzedaży (detal):

- a) 3 290 061,66 zł. – to wartość sprzedaży napojów alkoholowych do 4,5% alkoholu,
- b) 454 557,22 zł. – to wartość sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4.5% do 18%,
- c) 2 694 410,24 zł. – to wartość sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18% alkoholu,

2) ze sprzedaży napojów alkoholowych w miejscu sprzedaży (gastronomia):

- a) 18 600 zł. – to wartość sprzedaży napojów alkoholowych do 4,5% zawartości alkoholu,
- b) 20 905 zł. – to wartość sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 4.5% do 18% z wyjątkiem piwa,

² Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Niebylec na rok 2020.

c) 28 800 zł. – to wartość sprzedaży napojów alkoholowych powyżej 18% alkoholu.

Na koniec roku 2020 r. na terenie gminy znajdowało się 46 punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w tym w 42 punktów sprzedaży detalicznej (19 na piwo, 12 – wino i 11 na wódkę) oraz cztery punkty sprzedaży gastronomicznej (jedno na piwo, dwa na wino i jedno na wódkę)³.

III. **Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii** – przyjęty uchwałą Nr XV/119/2020 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 stycznia 2020 r. Źródłem finansowania zadań zawartych w Programie były środki pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na obrót alkoholem. W 2020 r. przyjęto w Programie następujące cele⁴:

- 1) realizacja kolejnej edycji programu profilaktycznego „**Trzymaj Formę**”, organizowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Strzyżowie; na zakup nagród dla uczniów biorących udział w Programie przeznaczono kwotę 499,99 zł.,
- 2) prowadzenie działalności profilaktyczno-artystycznej skierowanej do dzieci i młodzieży szkolnej – na ten cel przeznaczono 2854,69 zł.,
- 3) sfinansowanie udziału uczniów szkół gminy Niebylec w ogólnopolskiej kampanii profilaktycznej „**Zachowaj Trzeźwy Umysł**”; wydatek na ten cel wyniósł kwotę 1476 zł.,

Na realizację Programu zaplanowano kwotę 5000 zł., z czego wykorzystano 4830,68 zł.⁵,

IV. **Program działań na rzecz osób starszych** – Według ustawy z dnia 11 września 2015 r. *o osobach starszych* (Dz. U. z 2015 r., poz. 1705) monitorowanie sytuacji osób starszych jest prowadzone przez organy administracji publicznej, państwowe jednostki organizacyjne oraz inne organizacje zaangażowane w kształtowanie sytuacji osób starszych. Pandemiczna sytuacja w kraju sprawiła, że w roku 2020 nie zorganizowano żadnych spotkań z seniorami. Podejmowano natomiast działania, zmierzające do pomocy osobom starszym w formie dokonywania zakupów, zaopatrzenia ich w maseczki, troski o stan ich zdrowia itp.

Na terenie gminy Niebylec działają cztery przychodnie medycyny rodzinnej, gdzie oprócz lekarzy rodzinnych przyjmują lekarze specjaliści. Dostępne są dwa gabinety rehabilitacyjne. Działają tutaj także liczne organizacje pozarządowe, które zachęcają osoby starsze do aktywności. Należą do nich m.in. Związek Emerytów

³ Tamże.

⁴ Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Niebylec na rok 2020.

⁵ Tamże.

i Rencistów, Koła Gospodyń Wiejskich, klub „Zręczne Ręce”, Towarzystwo Miłośników Ziemi Niebyleckiej. Ponadto ludzie starsi chętnie uczestniczą w różnych imprezach okolicznościowych, projektach kulturalnych, kiermaszach świątecznych, wieczorkach poetyckich itp. Działania te przeciwdziałają izolacji i osamotnieniu, nadają codziennemu życiu sens oraz poczucie wartości,

V. **Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Niebylec na lata 2016-2025** - została opracowana na okres dziesięciu lat i obejmuje lata 2016-2025.

Ustanowiona została uchwałą Rady Gminy Niebylec Nr XXII/97/2016 z dnia 28 czerwca 2016 r. Nadrzędnym celem strategii jest zapewnienie mieszkańcom wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych oraz podniesienie poziomu ich aktywności społeczno-zawodowej, poprzez:

- 1) minimalizowanie skutków ubóstwa,
- 2) wzrost aktywności zawodowej mieszkańców,
- 3) wspieranie osób starszych, niepełnosprawnych i przewlekle chorych, a także ich rodzin,
- 4) koordynacja działań na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinach,
- 5) poprawa funkcjonowania rodzin szczególnie tych, które mają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Adresatami strategii są wszyscy mieszkańcy gminy Niebylec, a w szczególności osoby i rodziny potrzebujące pomocy i wsparcia z powodu ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej choroby, starości, uzależnień, przemocy w rodzinie, problemów opiekuńczo- wychowawczych.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Spraw Społecznych sprowadza się do pomocy mieszkańcom gminy w rozwiązywaniu ich problemów w zakresie bezrobocia, alkoholizmu, narkomanii, ubóstwa, a więc tych wszystkich spraw, o których była mowa wyżej. W zakresie walki z bezrobociem, pracownicy GOPS pomagają mieszkańcom w przygotowywaniu dokumentów aplikacyjnych do pracy. Formą pomocy jest organizowanie robót publicznych i staży zawodowych, np. w roku 2020 w ramach robót publicznych zatrudniono przez okres 6 miesięcy 6 osób (5 w Urzędzie Gminy i 1 w GZEAS) oraz zorganizowano staże dla 21 osób (w Urzędzie Gminy 4, w GZEAS i szkołach – 13, w GOK i GOPS po 1 oraz w GBP – 2). Rozwiązywanie pozostałych spraw społecznych zostało opisane wyżej.

VI. **Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Niebylec na lata 2016-2025.** Program ten został

przyjęty uchwałą Nr XXIII/99/2016 Rady Gminy Niebylec dnia 6 września 2016 r. Ponadto Wójt Gminy Niebylec zarządzeniem nr 1/2018 z dnia 2 stycznia 2018 r. powołał Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który realizuje procedurę „Niebieskiej Karty”. W 2020 r. odbyło się trzy posiedzenia Zespołu, podczas których rozmawiano na temat zjawiska przemocy w gminie Niebylec, planowano bieżące działania, analizowano „Niebieskie Karty”. Członkowie Zespołu diagnozowali sytuację w poszczególnych rodzinach, wymieniali się informacjami, omawiali możliwość udzielenia odpowiedniego wsparcia danej rodzinie. W rodzinie dotkniętej problemem przemocy interweniowano w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”. W 2020 r. do przewodniczącego zespołu wpłynęło 43 formularze „Niebieskich Kart”, a przemoc dotyczyła ogółem 27 rodzin. Powołano 23 grupy robocze. Spotkania grup roboczych odbywały się raz w miesiącu. Na pierwsze spotkanie grupy roboczej były zapraszane ofiary przemocy i sporządzano plan pomocy rodzinie. Na kolejne spotkanie były wzywane osoby podejrzane o stosowanie przemocy w rodzinie, z zachowaniem dystansu czasowego.

Podczas posiedzeń grup roboczych sporządzono 14 formularzy „Niebieskiej Karty” część C (z osobami doświadczającymi przemocy) oraz 7 formularzy „Niebieskiej Karty” część D (z osobami stosującymi przemoc).

Realizując cele określone Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie podjęto następujące działania:

1) **w zakresie podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców gminy Niebylec na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz sposobów radzenia sobie z tym problemem**

W ramach działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży zorganizowano konkurs na rozwiązanie krzyżówki pt. „Stop przemocy”, zamieszczonej w lokalnym kwartalniku „Głos Niebylca”. Wpłynęło ogółem 102 rozwiązania krzyżówki. Spośród uczestników wylosowano 1 nagrodę główną (hulajnoga) oraz 23 nagrody pocieszenia (plecaki, namioty plażowe, piłki, badmintony, czapki i saszetki). Podczas posiedzeń grup roboczych każdej osobie wezwanej i zaproszonej przekazano broszury informacyjne odpowiednio dla ofiar oraz dla sprawców przemocy w rodzinie:

- a) „Jak radzić sobie z przemocą. Porady psychologiczne dla osób doświadczających przemocy”,
- b) „Nadużywanie alkoholu a problem przemocy domowej”,
- c) „Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy w rodzinie”,
- d) „Procedura Niebieskiej Karty – podstawowe informacje”,

Prowadzono tablicę informacyjną w GOPS Niebylec, na której zamieszczane są informacje o przemocy w rodzinie, placówkach i instytucjach udzielających pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy w rodzinie. Pracownicy socjalni w godzinach pracy ośrodka udzielali informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Codziennie w godzinach od 7.00 do 15.00. Również podczas pracy socjalnej w terenie udzielali informacji i wsparcia. Pedagog szkolny udzielał poradnictwa w szkole dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem przemocy. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Niebylecu informowała osoby nadużywające alkohol oraz członków ich rodzin o zasadach kierowania na leczenie odwykowe oraz gdzie można udać się po pomoc w przypadku doświadczania lub stosowania przemocy. Dzielnicowi podczas wykonywania obowiązków służbowych odwiedzali rodziny dotknięte problemem przemocy, sprawdzali stan ich bezpieczeństwa, informowali sprawców przemocy o odpowiedzialności karnej.

2) w zakresie wspierania ofiar przemocy w sytuacjach kryzysowych:

- a) 27 rodzin objęto pracą socjalną (wizyty w rodzinie, rozmowy, wsparcie, udzielanie informacji),
- b) w 27 rodzinach dzielnicowi przeprowadzali systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- c) pięć rodzin uzyskało pomoc finansową zgodnie z ustawą o pomocy społecznej,
- d) osiem rodzin otrzymało skierowanie do pomocy żywnościowej z programu POPŻ,
- e) skierowano jeden wniosek do sądu o wgląd w sytuację rodziny,
- f) trzy rodziny objęto wsparciem asystenta rodziny,
- g) dwoje dzieci z rodzin dotkniętych problemem przemocy zostało objętych wsparciem pedagoga szkolnego,

- h) powołano 23 grupy robocze, które podejmowały działania na rzecz poszczególnych rodzin, w których występuje przemoc, ponadto kontynuowały pracę cztery grupy robocze, utworzone w 2019 r.,
- 3) w zakresie zapewnienia pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom dotkniętym problemem przemocy:**
- a) członkowie grup roboczych i zespołu interdyscyplinarnego informowali o możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy prawnej w Punkcie Nieodpłatnej Pomocy w siedzibie GOPS Niebylec oraz o bezpłatnej pomocy prawnej, psychologicznej i materialnej dla osób poszkodowanych przestępstwem i członków ich rodzin w Strzyżowie,
 - b) pedagog szkolny udzielał porad dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych problemem przemocy,
 - c) psycholog udzielała pomocy rodzinom w Punkcie Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie w Niebylcu (pierwsza i trzecia sobota miesiąca w siedzibie GOPS Niebylec).
- 4) w zakresie zwiększenia skuteczności działań wobec sprawców przemocy w rodzinie:**
- a) skierowano sześć wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu,
 - b) sprawcy przemocy, którzy zgłosili się na spotkanie grupy roboczej otrzymali ulotki informacyjne dotyczące skutków stosowania przemocy oraz instytucji realizujących program korekcyjno- edukacyjny,
 - c) 9 sprawców przemocy poinformowano o możliwości udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym, organizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzyżowie,
- 5) w zakresie podnoszenia poziomu wiedzy i kompetencji osób działających na rzecz rodzin dotkniętych przemocą – członkowie Zespołu i grup roboczych podnosili swoje kompetencje i wiedzę poprzez uczestniczenie w szkoleniach i konferencjach z zakresu procedur przeciwdziałania przemocy w rodzinie, organizowanej przez fundację na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie „FENIKS”. Ponadto podczas superwizji pracownicy socjalni wraz z asystentem rodziny analizowali przypadek jednej rodziny, w której jest prowadzona procedura „Niebieskiej Karty”.**

VII. **Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020** – realizowany jest przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, który wspiera osoby i rodziny najbardziej potrzebujące poprzez udzielanie im nieodpłatnej pomocy żywnościowej. Pomoc otrzymują osoby/rodziny, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej, czyli w przypadku osoby samotnie gospodarującej **1402,00 zł**, oraz w przypadku osoby w rodzinie **1 056,00 zł**. W roku 2020 do pomocy żywnościowej w ramach POPŻ zostało zakwalifikowanych 542 osoby. Mieszkańcy otrzymali następujące produkty żywnościowe: ser żółty, szynka wieprzowa, makaron kukurydziany, fasolka, groszek z marchewką, filet z makreli, pasztet wieprzowy, cukier.

VIII. **Program wynikający z Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin wielodzietnych, Karta Dużej Rodziny (KDR)**. Celem programu było podjęcie działań na rzecz rodzin wielodzietnych. Założenia programu to bezpośrednie wsparcie rodzin prowadzące do zwiększenia szans rozwoju dla dzieci i młodzieży wychowujących się w rodzinach wielodzietnych. Karta adresowana jest do wszystkich rodzin wielodzietnych, mających na utrzymaniu trójkę i więcej dzieci:

- 1) w wieku do ukończenia 18. roku życia,
- 2) w wieku do ukończenia 25. roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego, szkole wyższej do końca roku akademickiego, w którym planowane jest ukończenie nauki,
- 3) bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

W 2020 roku złożonych zostało **37** wniosków o wydanie KDR. Wydano łącznie **257** kart, z tego tradycyjnych 133 i 124 elektronicznych. Łączny koszt realizacji tego zadania wyniósł **786 zł.**

IX. **Program wynikający z Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”**, realizowany od 1 lipca 2018 r. Wysokość świadczenia wynosi **300 zł jednorazowo** na każde uprawnione dziecko. Świadczenie dobry start przysługuje w związku z rozpoczęciem roku szkolnego do ukończenia:

- 1) przez dziecko lub osobę uczącą się 20 roku życia,

- 2) przez dziecko lub osobę uczącą się 24 roku życia, w przypadku dzieci lub osób uczących się legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności.

Warunkiem uzyskania świadczenia jest złożenie wniosku w terminie od 01 lipca do 30 listopada w danym roku. Celem świadczenia jest częściowe pokrycie wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego przez dziecko. W 2020 roku rozpatrzono **892** wnioski i przyznano 1314 świadczeń na ogólną kwotę **394 200,00 zł**.

X. **Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021, przyjęty uchwałą Nr II/8/2018 z 11 grudnia 2018 r.;** celem Programu jest poprawa sytuacji społecznej rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym. Niestety nie posiadamy placówek wsparcia dziennego. Zatrudniamy natomiast asystentów rodzin, zadaniem których jest zindywidualizowana praca w rodzinie, z rodziną, albo dla rodziny, przy dominowaniu pracy rodziny.

W 2020 r. na terenie Gminy Niebylec ze wsparcia asystenta rodziny korzystało 14 rodzin. Współpraca asystenta rodziny z 11 rodzinami trwała powyżej roku, 3 rodziny w 2020 r. rozpoczęły współpracę z asystentem. W 7 rodzinach przyznany był kurator sądowy, z którym asystent współpracował. Do pracy z asystentem przez Sąd zobowiązane jest 4 rodziny.

Najczęstszym powodem przyznania asystenta rodzinie są: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze (9 rodzin), niezaradność życiowa przejawiająca się brakiem umiejętności w zakresie prowadzenia gospodarstwa domowego (6 rodzin), bezrobocie (7 rodzin), alkoholizm (3 rodziny) oraz przebywanie dzieci w pieczy zastępczej (3 rodziny). Problemy te często współistnieją ze sobą w poszczególnych rodzinach. Praca z rodzinami odbywa się na podstawie sporządzonego wspólnie z rodziną planu pracy, w którym zawarte są zarówno cele instytucjonalne jak i cele, nad których realizacją rodzina jest sama gotowa pracować. W rodzinach asystenckich w 2020 r. wychowywało się 32 dzieci, z czego 7 umieszczonych było w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Asystent rodziny dokonuje okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej, niż co pół roku i na bieżąco przekazuje ją dyrektorowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Niebylcu. Asystent także wysyła sprawozdania z pracy z rodzinami do Sądu Rodzinnego w Strzyżowie, w sytuacji przydzielenia asystenta przez Sąd (4 rodziny).

Czas pandemii nałożył na asystentów wiele innych obowiązków, związanych z przystosowaniem rodzin do przestrzegania zasad obowiązujących w tym trudnym czasie. Asystenci uczestniczyli w kursach i szkoleniach podnoszących kwalifikacje zawodowe w 2020 r:

- 1) superwizja pracy socjalnej dniach 26.11.2020 r. i 10.12.2020 r. w formie spotkań grupowych dla asystenta rodziny prowadzona przez wykwalifikowaną superwizorkę Jadwigę Pauli,
- 2) 24-godzinne szkolenie z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie 2-4.12.2020 r.
- 3) asystent rodziny, jako kluczowy komponent w systemie pomocy społecznej –
- 4) asystentowi rodziny Małgorzacie Szczygieł-Adamska w grudniu 2020 r. przyznano przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dyplom uznania, za aktywne wsparcie rodzin z dziećmi w czasie pandemii COVID-19.

ROZDZIAŁ III
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI UCHWAŁ RADY GMINY
NIEBYLEC

W roku 2020 r. Rada Gminy podjęła 72 uchwały i było to mniej w stosunku do roku 2019 o 14 uchwał. Ów spadek spowodowany był mniejszą częstotliwością odbywania sesji Rady ze względu na panującą pandemię COVID-19. Wykaz uchwał podjętych przez Radę Gminy w 2020 r. przedstawia poniższa tabela:

L. P.	Numer uchwały	Data	w sprawie	Referat, jednostka realizująca	Stan realizacji
1	XIV/117/2020	30.01.2020	udzielenia pomocy rzeczowej dla Samorządu Województwa Podkarpackiego	IP	Nie zrealizowana
2	XIV/118/2020	30.01.2020	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Miasto Rzeszów	MŚ/GKRPA	uchwała zrealizowana
3	XIV/119/2020	30.01.2020	przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Niebylec na rok 2020	MŚ/GKRPA	uchwała zrealizowana
4	XIV/120/2020	30.01.2020	przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Niebylec na 2020 r.	MŚ/GKRPA	uchwała zrealizowana
5	XIV/121/2020	30.01.2020	uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Niebylec	FB	Uchwała w trakcie realizacji
6	XIV/122/2020	30.01.2020	Uchwała Budżetowa na 2020 rok	FB	Uchwała zrealizowana
7	XIV/123/2020	30.01.2020	określenia wysokość opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w prowadzonych przez gminę Niebylec przedszkolach i oddziałach przedszkolnych	GZEAS	Uchwała zrealizowana

8	XIV/124/2020	30.01.2020	zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Gwoździance	GZEAS	Uchwała zrealizowana
9	XIV/125/2020	30.01.2020	stanowiska Rady Gminy Niebylec dotyczącego poparcia działań Powiatu Strzyżowskiego	OR	Uchwała zrealizowana
10	XIV/126/2020	25.02.2020	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Czudec w sprawie zasad finansowania opieki zapewnianej dzieciom z Gminy Niebylec w klubie dziecięcym prowadzonym na terenie Gminy Czudec	GZEAS	Uchwała zrealizowana
11	XVI/127/2020	25.02.2020	zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym	MŚ	Uchwała zrealizowana
12	XVI/128/2020	25.02.2020	określenia wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz warunków i trybu składania deklaracji za pomocą środków komunikacji elektronicznej	MŚ	Uchwała zrealizowana
13	XVI/129/2020	25.02.2020	przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Niebylec w roku 2020	MŚ	Uchwała zrealizowana
14	XVI/130/2020	25.02.2020	wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2020 r.,	FB	Uchwała zrealizowana
15	XVI/131/2020	25.02.2020	zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Niebylec	FB	Uchwała zrealizowana
16	XVI/132/2020	25.02.2020	uznania petycji za niezaskługującą na uwzględnienie	BR/OR	Uchwała zrealizowana

17	XVII/133/2020	24.04.2020	likwidacji Szkoły Podstawowej w Gwoździance	GZEAS	Uchwała zrealizowana
18	XVII/134/2020	24.04.2020	zmiany uchwały Nr XXV/106/2016 Rady Gminy Niebylec z dnia 25 listopada 2016 r. w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi administracyjnej, finansowo-księgowej i organizacyjnej dla gminnych jednostek oświatowych	GZEAS	Uchwała zrealizowana
19	XVII/135/2020	24.04.2020	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości położonej w miejscowości Gwoźnica Górna	MŚ	Uchwała zrealizowana
20	XVII/136/2020	24.04.2020	zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Niebylec	MŚ	Uchwała zrealizowana
21	XVII/137/2020	24.04.2020	wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2020 r.	FB	Uchwała zrealizowana
22	XVII/138/2020	24.04.2020	zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Niebylec	FB	Uchwała zrealizowana
23	XVII/139/2020	24.04.2020	dopłaty do taryfy za zbiorowe odprowadzanie ścieków na terenie Gminy Niebylec	MŚ	Uchwała zrealizowana
24	XVII/140/2020	24.04.2020	pomocy finansowej dla Powiatu Strzyżowskiego	OR	Uchwała zrealizowana
25	XVII/141/2020	24.04.2020	udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Konieczkowej	FB	Uchwała zrealizowana
26	XVIII/142/2020	09.06.2020	udzielenia wotum zaufania Wójtowi Gminy Niebylec	OR	Uchwała zrealizowana
27	XVIII/143/2020	09.06.2020	zatwierdzenia sprawozdania finansowego za 2020 rok	FB	Uchwała zrealizowana
28	XVIII/144/2020	09.06.2020	udzielenia Wójtowi Gminy absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2019 rok	FB	Uchwała zrealizowana
29	XVIII/145/2020	09.06.2020	ustalenia wysokości stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego dróg publicznych będących w zarządzie Gminy Niebylec	IP	Uchwała zrealizowana

			na cele niezwiązane z budową, przebudową, remontem, utrzymaniem i ochroną dróg,		
30	XVIII/146/2020	09.06.2020	określenia innego sposobu udokumentowania wykonania obowiązku w zakresie pozbywania się zebranych na terenie nieruchomości nieczystości ciekłych	MŚ	Uchwała zrealizowana
31	XVIII/147/2020	09.06.2020	petycji Koalicji Polska Wolna od 5G	BR/OR	Uchwała zrealizowana
32	XVIII/148/2020	09.06.2020	udzielenia pomocy finansowej dla Powiatu Strzyżowskiego	OR	Uchwała zrealizowana
33	XVIII/149/2020	09.06.2020	wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2020 r.	FB	Uchwała zrealizowana
34	XVIII/150/2020	09.06.2020	zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Niebylec	FB	Uchwała zrealizowana
35	XVIII/151/2020	09.06.2020	udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaworniku	FB	Uchwała zrealizowana
36	XVIII/152/2020	09.06.2020	petycji w interesie publicznym w zakresie zmiany przepisów prawa miejscowego (wprowadzenia lokalnej „tarczy antykryzysowej”)	BR/OR	Uchwała zrealizowana
37	XIX/153/2020	04.08.2020	określenia średniej ceny za litr paliwa w gminie Niebylec na rok szkolny 2020/2021	GZEAS	Uchwała zrealizowana
38	XIX/154/2020	04.08,2020	ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Niebylec oraz określenia granic obwodów publicznych szkół podstawowych, od dnia 1 września 2020 roku	GZEAS	Uchwała zrealizowana
39	XIX/155/2020	04.08.2020	ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Niebylec	GZEAS	Uchwała zrealizowana

40	XIX/156/2020	04.08.2020	zmieniająca uchwałę Nr XV/123/2020 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie określenia wysokości opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym do końca roku szkolnego w roku kalendarzowym, w którym kończą 6 lat w prowadzonych przez gminę Niebylec przedszkolach i oddziałach przedszkolnych	GZEAS	Uchwała zrealizowana
41	XIX/157/2020	04.08.2020	ustalenia stawki opłaty za korzystanie przez przewoźników z przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Gmina Niebylec	MŚ	Uchwała zrealizowana
42	XIX/158/2020	04.08.2020	wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2020 r.	FB	Uchwała zrealizowana
43	XIX/159/2020	04.08.2020	zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Niebylec.	FB	Uchwała zrealizowana
44	XX/160/2020	24.09.2020	wyrażenia zgody na przejęcie zadania z zakresu publicznego transportu zbiorowego i zawarcie porozumienia	IP	Uchwała zrealizowana
45	XX/161/2020	24.09.2020	udzielenia dotacji celowej dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Lutczy	FB	Uchwała zrealizowana
46	XX/162/2020	24.09.2020	wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2020 r.	FB	Uchwała zrealizowana
47	XX/163/2020	24.09.2020	zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Niebylec.	FB	Uchwała zrealizowana
48	XXI/164/2020	27.11.2020	uchwalenia „Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2021”;	OR	Uchwała zrealizowana

49	XXI/165/2020	27.11.2020	wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi i ustalenia wysokości stawki tej opłaty na terenie Gminy Niebylec	MŚ	Uchwała zrealizowana
50	XXI/166/2020	27.11.2020	wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości położonej w miejscowości Lutcza	MŚ	Uchwała zrealizowana
51	XXI/167/2020	27.11.2020	wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2020 r.	FB	Uchwała zrealizowana
52	XXI/168/2020	27.11.2020	zmiany wieloletniej prognozy finansowej Gminy Niebylec.	FB	Uchwała zrealizowana
53	XXI/169/2020	27.11.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Niebylec na 2020 r.	MŚ/GKRPA	Uchwała zrealizowana
54	XXII/170/2020	11.12.2020	likwidacji aglomeracji Lutcza	IP	Uchwała zrealizowana
55	XXII/171/2020	11.12.2020	likwidacji aglomeracji Połomia	IP	Uchwała zrealizowana
56	XXII/172/2020	11.12.2020	wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Niebylec	IP	Uchwała zrealizowana
57	XXII/173/2020	11.12.2020	zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Niebylec	MŚ	Uchwała zrealizowana
58	XXII/174/2020	11.12.2020	wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2020 r.,	FB	Uchwała zrealizowana
59	XXII/175/2020	11.12.2020	określenia wysokości oraz szczegółowych zasad i trybu przyznawania zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie	GOPS	Uchwała zrealizowana
60	XXII/176/2020	11.12.2020	ustalenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej przyznawane pod warunkiem zwrotu realizowane w zakresie zadań własnych	GOPS	Uchwała zrealizowana
61	XXIII/177/2020	30.12.2020	określenia przepisów porządkowych związanych z przewozem osób i bagażu	GOPS	Uchwała zrealizowana

			taksówkami osobowymi na terenie Gminy Niebylec		
62	XXIII/178/2020	30.12.2020	wprowadzenia zmian w budżecie gminy na 2020 r.,	FB	Uchwała zrealizowana
63	XXIII/179/2020	30.12.2020	przedłużenia okresu obowiązywania Strategii Rozwoju Gminy Niebylec na lata 2015-2020	OR	Uchwała zrealizowana
64	XXIII/180/2020	30.12.2020	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Niebylec na 2020r.	MŚ/GKRPA	Uchwała zrealizowana
65	XXIII/181/2020	30.12.2020	ustalenie wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem 2020 r.	FB	Uchwała w trakcie realizacji
66	XXIII/182/2020	30.12.2020	przekazania środków finansowych na Wojewódzki Fundusz Wsparcia Policji	FB	Uchwała w trakcie realizacji
67	XXIII/183/2020	30.12.2020	wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia z Gminą Miasto Rzeszów.	FB	Uchwała w trakcie realizacji
68	XXIII/184/2020	30.12.2020	przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Niebylec na rok 2021	MŚ/GKRPA	Uchwała w trakcie realizacji
69	XXIII/185/2020	30.12.2020	przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Niebylec na 2021 r.,	MŚ/GKRPA	Uchwała w trakcie realizacji
70	XXIII/186/2020	30.12.2020	uchwalenia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Niebylec,	FB	Uchwała w trakcie realizacji
71	XXIII/187/2020	30.12.2020	Uchwała Budżetowa na 2021 r.,	FB	Uchwała w trakcie realizacji
72	XXIII/188/2020	30.12.2020	przyjęcia planu pracy Rady Gminy i Komisji na 2021 r.	BR/OR	Uchwała w trakcie realizacji

ROZDZIAŁ IV

INFORMACJE FINANSOWE

4. 1. Informacje ogólne

Podstawą gospodarki finansowej gminy w 2020 r. był budżet ustalony uchwałą Nr XIV/122/2020 Rady Gminy Niebylec z dnia 30 stycznia 2020 r. – u *hwała budżetowa na 2020 r.* Budżet ów był w ciągu roku wielokrotnie zmieniany kolejnymi uchwałami Rady Gminy oraz zarządzeniami Wójta i w konsekwencji na koniec grudnia 2020 r. przedstawiał się następująco:

Wyszczególnienie	Plan (po zmianach)	Wykonanie	Realizacja w %
DOCHODY, z tego	53 821 579,54	54 174 623,32	100,66
<i>Dochody bieżące, w tym:</i>	49 582 718,03	49 940 712,53	100,72
z tyt. podatku od nieruchomości	1 000 000,00	1 035 443,23	103,54
z tyt. udziałów w podatkach PIT i CIT	5 872 830,00	6 138 941,77	104,53
<i>Dochody majątkowe, w tym</i>	4 238 861,51	4 233 910,79	99,88
Dochody ze sprzedaży majątku	5000,00	49,28	0,98
WYDATKI, z tego	54 208 478,60	48 571 679,56	89,60
Wydatki bieżące	48 016 860,94	46 028 086,38	95,86
Wydatki majątkowe	6 191 617,66	2 543 593,18	41,08
WYNIK BUDŻETU (nadwyżka+/-deficyt -)	-386 899,06	5 602 943,76	X
NADWYŻKA OPERACYJNA Różnica między dochodami bieżącymi, a wydatkami	1 565 857,09	3 912 626,15	249,88
NADWYŻKA OPERACYJNA POWIĘKSZONA O WOLNE ŚRODKI I NADWYŻKĘ Z LAT UBIEGŁYCH	2 458 452,15	4 876 014,60	198,33
PRZYCHODY OGÓŁEM, z tego	892 595,06	1 469 084,45	164,59
kredyty	----	----	----
nadwyżka z lat ubiegłych	----	----	----
wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 uofp	892 595,06	1 469 084,45	164,59
ROZCHODY OGÓŁEM, z tego			
spłaty kredytów oraz wykup papierów wartościowych	505 696,00	505 696,00	100
WYNIK Z ROZLICZENIA BUDŻETU	----	6 566 332,21	

4.2. Dochody

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego, (dalej j.s.t.) są dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Dochodami mogą być również środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone w odrębnych przepisach. Zgodnie z Konstytucją, dochody własne gminy obejmują wszelkie dochody jednostek samorządu terytorialnego z wyjątkiem subwencji ogólnych i dotacji celowych. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U. z 2021 r. poz. 38) dzieli dochody gminy na kilka grup. Pierwszą z nich są wpływy z ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw podatków:

- 1) od nieruchomości,
- 2) podatku rolnego,
- 3) leśnego,
- 4) od środków transportowych,
- 5) opodatkowanie w formie karty podatkowej,
- 6) od spadków i darowizn,
- 7) od czynności cywilnoprawnych.

Drugą grupą dochodów własnych gminy stanowią wpływy z opłat. Ustawa o dochodach j.s.t. szereguje wpływy z opłat jako:

- 1) wpływy z opłaty skarbowej,
- 2) wpływy z opłaty targowej,
- 3) wpływy z opłaty miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów,
- 4) wpływy z opłaty eksploatacyjnej – w części określonej w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. – *Prawo geologiczne i górnicze* (Dz.U. z 2020 r. poz. 1064),
- 5) z innych opłat stanowiących dochody gminy, uiszczanych na podstawie odrębnych przepisów.

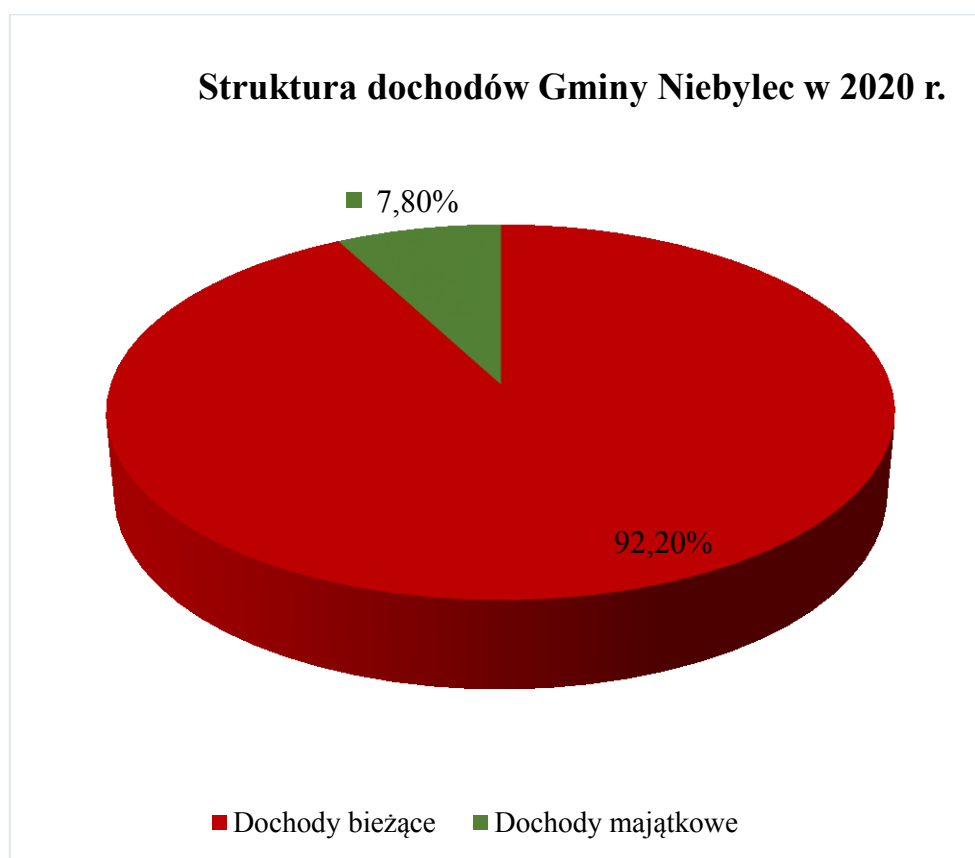
Dochodami j.s.t. są również udziały w podatkach dochodowych, stanowiących dochód budżetu państwa, a mianowicie:

- 1) 37,89% wpływów z podatku dochodowego od osób fizycznych, zamieszkałych na terenie gminy, Stawka podstawowa określona w ustawie wynosi 39,34%, jednak zostaje ona pomniejszona o wskaźnik określony w ustawie, obliczany corocznie,
- 2) 6,71% wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, posiadających siedzibę na terenie gminy.

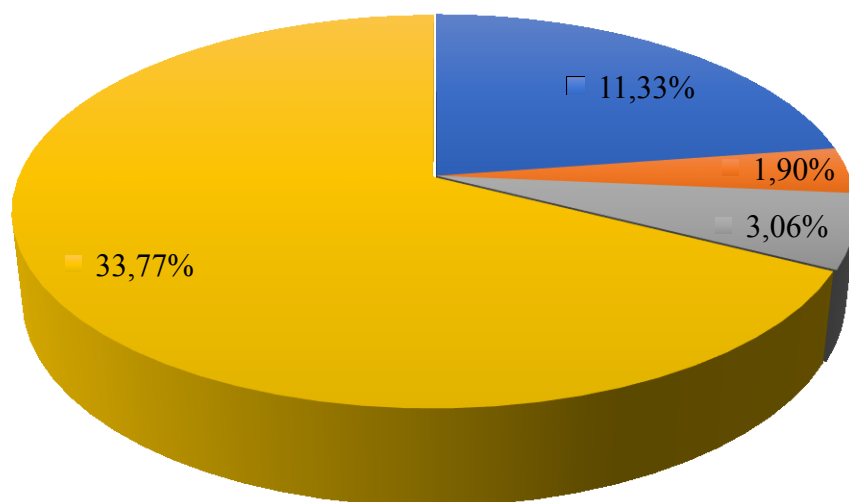
Ponadto, jako odrębne kategorie dochodów gminy wyróżniamy: dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin oraz wpłaty od zakładów budżetowych i jednostek budżetowych gminy oraz odsetki od środków finansowych gminy, gromadzonych na rachunkach bankowych, dochody z majątku gminy.

Należy podkreślić, iż podstawowym dochodem własnym gmin jest podatek od nieruchomości oraz udział w podatku dochodowym od osób fizycznych. Pozostałe źródła są zdecydowanie mniej istotne, np. podatek rolny w gminach wiejskich stanowił w 2009 r. zaledwie 2,8% dochodów ogółem.

Podstawową część dochodów gminy Niebylec stanowią dochody związane z realizacją zadań własnych. W roku 2020 r. wykonanie tych dochodów stanowiło ponad 100% (podatku od nieruchomości 103,54%, udziału w podatku PIT i CIT 104,53%). Największym jednak źródłem dochodu gminy była subwencja i dotacje, natomiast dochody majątkowe własne wyniosły 10,4%.

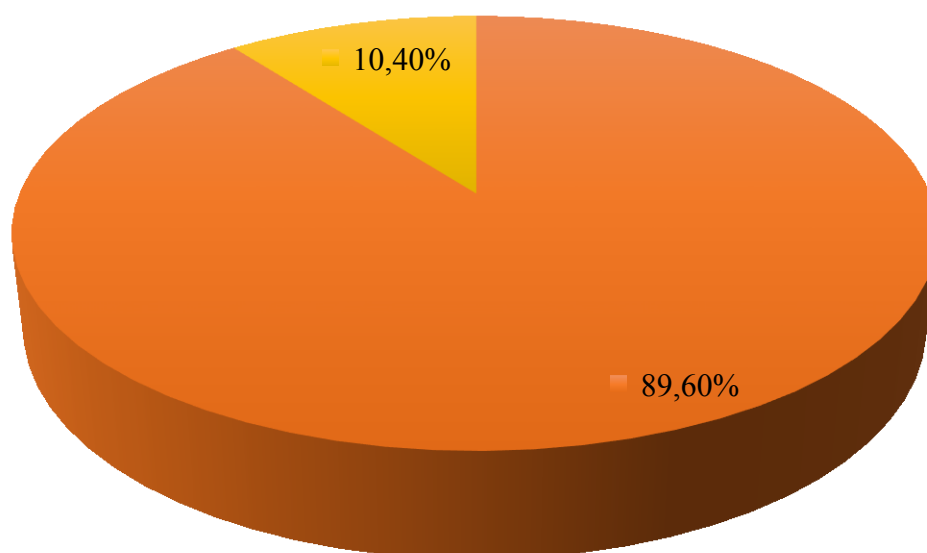

Wybrane źródła własnych dochodów bieżących w 2020 r.

- Dochody z tytułu udziału w podatkach PIT i CIT
- Dochody z tytułu podatku od nieruchomości
- Dochody z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi
- Dotacje ogółem

Źródła dochodów majątkowych w 2020 r.

- Dotacje na zadania inwestycyjne
- Własne dochody majątkowe

Struktura dochodów w gminie Niebylec w 2020 r.

Rok	Wykonane dochody ogółem	w tym:		Wybrane źródła własnych dochodów bieżących			Źródła dochodów majątkowych		Otrzymane dotacje na zadania bieżące	
		dochody bieżące	dochody majątkowe	dochody z tyt. udziału w podatkach PIT i CIT	dochody z tytułu podatku od nieruchomości	Dochody z tyt. opłaty za gospodarowanie odpadami	dotacje na zadania inwestycyjne	Własne dochody majątkowe	dotacje ogółem	dotacje na zadania zlecone
								W tym ze sprzedaży majątku gminy		
2020	54 174 623,32	49 940 712,53	4 233 910,79	6 138 941,77	1 035 443,23	1 658 408,63	3 792 968,01	440 942,78	18 296 913,83	739 301,12
								49,28		

Źródło: opracowanie własne

4.3. Wydatki

Wydatki j.s.t., w tym wydatki budżetu gminy, dzielą się na wydatki bieżące i wydatki majątkowe. Na wydatki bieżące składają się:

- 1) dotacje,
- 2) wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń,
- 3) inne świadczenia na rzecz osób fizycznych (np. zapomogi, zasiłki),
- 4) zakupy towarów i usług,
- 5) wydatki związane z funkcjonowaniem jednostek budżetowych i obsługiwanych przez nie organów.

Wydatki majątkowe budżetu obejmują natomiast:

- 1) wydatki inwestycyjne (w tym zakupy inwestycyjne) jednostek budżetowych,
- 2) dotacje celowe przeznaczone na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji konkretnych inwestycji,
- 3) wydatki na zakup i objęcie akcji oraz wniesienie wkładów do spółek prawa handlowego.

Podstawą do dokonywania wydatków jest plan wydatków, który wynika z uchwały budżetowej, a którego pozycje stanowią nieprzekraczalny limit. W przypadku nie uchwalenia budżetu (nie dłużej niż do dnia 31 stycznia roku budżetowego), podstawą zaciągania zobowiązań i dokonywania wydatków są limity z projektu budżetu. Limity budżetu na wydatki mają, co do zasady charakter limitów rocznych. Wyjątek od powyższego stanowi możliwość uchwalenia limitów na wydatki wieloletnie oraz tzw. wydatki niewygasające.

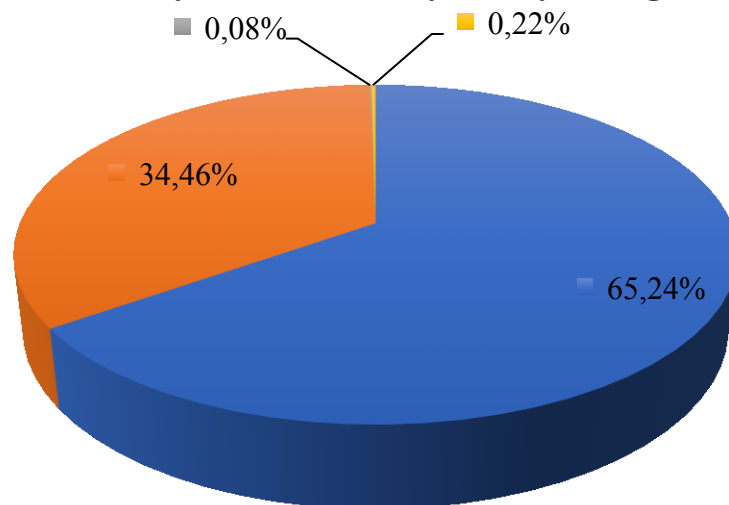
Podstawową część wydatków budżetowych gminy stanowią wydatki związane z realizacją zadań własnych (62,2%). W roku 2020 wykonanie tych wydatków stanowiło 89,60% wydatków ogółem, w tym wykonanie wydatków bieżących 95,86%, a wydatków majątkowych 41,08%. Największe wydatki w wydatkach własnych, gmina Niebylec poniosła w zakresie oświaty i wychowania, gospodarki komunalnej i ochrony środowiska oraz transportu i łączności. Udział wydatków w tych trzech zakresach w wydatkach własnych w 2020 r. wyniósł 73,6%, natomiast w wydatkach ogółem 48,04%

Struktura wydatków w gminie Niebylec w 2020 r.

Rok	Wykonane wydatki ogółem	Struktura wydatków wg zadań				Struktura wydatków na realizację zadań własnych			
		Wydatki zw. z realiz. zadań własnych	Wydatki zw. z realiz. zadań zleconych	Wydatki na pomoc. finans. dla innych j.s.t.	Wydatki na realiz. zadań realiz. na podstawie porozumień i umów między j.s.t.	Wydatki w zakresie oświaty i wychowania	Wydatki w zakresie gosp. Komunalnej i ochrony środowiska	Wydatki w zakresie transportu i łączności	Pozostałe wydatki na zadania własne
						w tym wydatki inwestycyjne	w tym wydatki inwestycyjne	w tym wydatki inwestycyjne	
2020	48 571 679,56	31 685 847,28	16 739 249,37	49 000,00	106 582,91	18 009 960,86	3 385 408,65	1 940 236,49	8 350 241,28
						263 231,25	615 780,91	187 080,40	

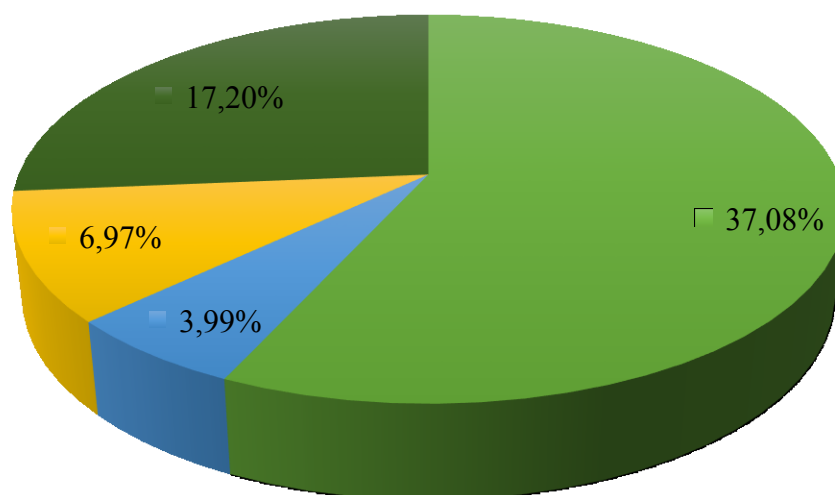
Źródło: opracowanie własne

Struktura wydatków Gminy Niebylec wg zadań w 2020 r.

- Wydatki związane z realizacją zadań własnych
- Wydatki związane z realizacją zadań zleconych
- Wydatki na pomoc finansową dla innych jst
- Wydatki na realizację zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jst

Struktura wydatków na realizację zadań własnych w 2020 r.

- Wydatki w zakresie oświaty i wychowania
- Wydatki w zakresie transportu i łączności
- Wydatki w zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska
- Pozostałe wydatki na zadania własne

4.4. Wynik budżetu

Wynik budżetu na koniec 2020 r., stanowiący różnicę pomiędzy dochodami, a wydatkami, był dodatni i stanowił wykonaną nadwyżkę w wysokości 5 602 934,76 zł. (planowano deficyt w wysokości „minus” 386 899,06 zł.).

Gmina Niebylec na koniec 2020 r. spełniła warunek, wynikający z art. 242 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych*, zgodnie z którym „na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki”. W przypadku gminy Niebylec różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi (tzw. nadwyżka operacyjna) wyniosła 3 912 626,15 zł., natomiast różnica między dochodami bieżącymi, powiększonymi o nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych i wolne środki, a wydatkami bieżącymi wyniosła 4 876 014,60 zł.

Biorąc pod uwagę realizację dochodów, wydatków i rozchodów na koniec 2020 r. pozostały środki w wysokości 6 543 332,21 zł., w ramach których należy wyodrębnić środki w wysokości 5 602 943,76 zł., stanowiące nadwyżkę budżetową z lat ubiegłych oraz środki w wysokości 940 388,45 zł., stanowiące wolne środki jako nadwyżka środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy.

W kwocie środków pozostałych z rozliczenia roku 2020, tj. 6 543 332,21 zł., znajduje się łączna kwota 24 543,08 zł. pozostała z rozliczenia środków związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu, wynikającymi z odrębnych ustaw, na którą składają się:

- 1) środki w kwocie 13 362,61 zł. pozostałe z rozliczenia wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i wydatków związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz wydatków dotyczących Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii (zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o *wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi* (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277 z późn. zm.),
- 2) środki w kwocie 11 180,47 zł. pozostałe z rozliczenia wpływów z opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi i wydatków nimi sfinansowanych (zgodnie z art. 6r ustawy z dnia 13 września 1996 r. o *utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 z późn. zm.).

Łączna kwota długu gminy Niebylec na koniec 2020 r. z tytułu zaciągniętego kredytu wyniosła 1 994 304,00 zł. Był to kredyt zaciągnięty w 2019 r. w Banku SGB w Radomiu. Harmonogram spłaty zaciągniętego kredytu przedstawia się następująco:

Tabela nr 1. Harmonogram spłaty zaciągniętego w 2019 r. kredytu

Rok	Kwota spłaty kredytu w złotych	Kwota długu na koniec roku w złotych
2019	0,00	2 500 000
2020	505 696,00	1 994 304,00
2021	498 576,00	1 495 728,00
2022	498 576,00	997 152,00
2023	498 576,00	498 576,00
2024	498 576,00	0,00

Źródło: opracowanie własne

Na koniec 2020 r. zachowane zostały niskie i bezpieczne wskaźniki spłaty zobowiązań, obliczone na podstawie art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych*. Biorąc pod uwagę wskaźnik łącznej kwoty zobowiązań, o której mowa w art. 243 ust. 1 powołanej wyżej ustawy do dochodów oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok, który na koniec 2020 r. wyniósł 2,07%, przy maksymalnym dopuszczalnym wskaźniku spłaty zobowiązań, określonym w art. 243 uofp, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonym w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z trzech poprzednich lat), który wyniósł 12,88% widać wyraźnie, że kondycja finansowa gminy Niebylec nie jest zagrożona, a wręcz przeciwnie – jest bardzo dobra.

4.5. Wykonanie budżetu gminy Niebylec w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Wskaźnik dochodów i wydatków gminy w przeliczeniu na jednego mieszkańca jest wskaźnikiem bardzo istotnym i chociaż nie określa on poziomu życia mieszkańców, to jednak wskazuje na racjonalność gospodarowania pieniędzmi publicznymi. Jako punkt odniesienia pragnę podać dochody i wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca we wszystkich j.s.t. w kraju w roku 2017⁶. Otóż dochody te wyniosły 5983 zł., natomiast wydatki 5990 zł. Porównując powyższe dane z adekwatnymi danymi z gminy Niebylec należy zauważyć, że niewiele odbiegamy od średniej, szczególnie w roku 2020, a przecież nie należymy do grupy bogatych i najbogatszych gmin w Polsce.

⁶ Dane GUS.

Tabela nr 2. Wykonany budżet gminy Niebylec w przeliczeniu na jednego mieszkańca

Wyszczególnienie	Budżet gminy Niebylec w przeliczeniu na jednego mieszkańca			
	w rok 2017	w roku 2018	w roku 2019	w roku 2020
Liczba mieszkańców gminy wg stanu na dzień 31 grudnia	10 601	10 626	10 630	10 598
Dochody ogółem	4077	4539	5334	5112
Dochody bieżące	3797	3976	4415	4712
Dochody majątkowe	280,2	563	1113	400
Wydatki ogółem	4070	4358	5745	4583
Wydatki bieżące	3454	3600	4085	4343
Wydatki majątkowe	616	758	1660	240
Nadwyżka operacyjna	434	376	236	369
Kwota długu	0,00	0,00	235	188

Źródło: opracowanie własne

ROZDZIAŁ V

INWESTYCJE, GOSPODARKA KOMUNALNA I MIESZKANIOWA, DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

5.1. inwestycje drogowe

Zadanie pn.: **Remont drogi gminnej Nr 112215 R Gwoźnica Górna-Poręby w miejscowości Gwoźnica Górna, remont drogi gminnej Nr 112213 R Konieczkowa - Rybia w miejscowości Konieczkowa oraz remont drogi gminnej Nr 112228 R Lutcza - Delikatówka w miejscowości Lutcza.** W ramach zadania wykonano:

- 1) na odcinku drogi gminnej Gwoźnica Górna-Poręby: mechaniczne rozebranie podbudowy i nawierzchni, profilowanie i zagęszczenie podłoża, uzupełnienie korpusu drogowego, wykonanie warstwy separacyjnej z geosyntetyku, wykonanie warstwy odcinającej z piasku, podbudowę z kruszywa łamanego, wyrównanie nawierzchni, nawierzchnię z kruszywa łamanego na zjazdach, warstwę ścieralną, ścięcie poboczy mechanicznie, uzupełnienie poboczy kruszywem, oczyszczenie rowów z namułu,
- 2) na odcinku drogi gminnej Konieczkowa-Rybia: wyrównanie podbudowy, nawierzchnię z kruszywa łamanego na zjazdach, warstwę ścieralną, nawierzchnię bitumiczną na zjazdach, ścięcie i rozbiórkę konstrukcji poboczy, uzupełnienie poboczy kruszywem, oczyszczenie rowów z namułu,
- 3) na odcinku drogi gminnej Lutcza-Delikatówka: rozebranie krawężników betonowych, nawierzchni zjazdów i przepustów z rur betonowych, wykonanie przepustów pod zjazdami z rur PEHD, wyrównanie nawierzchni, nawierzchnię z kruszywa łamanego na zjazdach, warstwę ścieralną, ścięcie poboczy mechanicznie, uzupełnienie poboczy kruszywem, oczyszczenie rowów z namułu, oczyszczenie przepustów z namułu. Wartość robót wyniosła łącznie 689 058,13 zł.

Zadanie pn.: **Remont nawierzchni mineralno-bitumicznych na terenie gminy Niebylec.** Roboty drogowe w ramach zadania obejmowały w szczególności profilowanie i zagęszczenie podłoża, wykonanie i/lub wyrównanie podbudowy z kruszywa oraz nawierzchnie z mieszanek mineralno-bitumicznych gr. 5 cm. Remont związany z bieżącym utrzymaniem dróg, placów i parkingów gminnych przeprowadzono łącznie na 25 odcinkach dróg na łącznej długości ok 4,3 km za kwotę 617 541,56 zł. W ramach zadania wykonano także nowe nawierzchnie na parkingu w miejscowości Blizianka.

Zadanie pn.: **Remont drogi na działce o numerze ewidencyjnym 5986 w miejscowości Lutcza.** W ramach zadania wykonano remont odcinka drogi na długości 830 m, w tym w szczególności: wykopy mechaniczne, mechaniczne formowanie i zagęszczanie nasypów, profilowanie i zagęszczanie podłoża, warstwy odcinające z pospólki, warstwy wzmacniające z kruszywa łamanego. Wartość robót budowlanych wyniosła 89 888,87 zł.

Zadanie pn.: **Remont drogi na działkach o numerach ewidencyjnych 2947 i 2525 w miejscowości Jawornik.** W ramach zadania wykonano remont drogi na długości ok. 216 m, w tym w szczególności: podbudowa z betonu asfaltowego, nawierzchnia z mieszank mineralno-bitumicznych asfaltowych o gr. 4 cm. Wartość robót budowlanych wyniosła 29 935,00 zł.

Zadanie pn.: **Remont drogi gminnej Nr 1 12224 R Gwoźnica Górna-Jamne w km 0+477 – 1+121, remont drogi na działkach o nr ewid. 517, 512, 409/1 i 410/1 w km 0+210-0+672 w miejscowości Jawornik.** W ramach zadania wykonano remont 2 odcinków dróg na łącznej długości 1106 m, obejmujący w szczególności: wyrównanie istniejącej nawierzchni mieszanką mineralno-bitumiczną asfaltową, nawierzchnię z mieszank mineralno-bitumicznych asfaltowych o gr. 5 cm, ścięcie poboczy i wykonanie nawierzchni poboczy z kruszywa łamanego. Wartość robót budowlanych wyniosła 234 585,97 zł.

5.2. Inwestycje budynkowe

Zadanie pn.: **Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa istniejącego budynku byłej szkoły podstawowej wraz ze zmianą sposobu użytkowania na dziecięco-młodzieżowe schronisko turystyczne w miejscowości Lutcza (Kąty Luteckie) – etap I – wzmocnienie stropu i konstrukcja dachu z pokryciem.** W ramach zadania wybudowano I etap prac, obejmujący w szczególności: roboty rozbiórkowe, fundamenty, wzmocnienie stropu i konstrukcję dachu z pokryciem. Wartość robót budowlanych wyniosła 225 186,84 zł.

Zadanie pn.: **Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa istniejącego budynku byłej szkoły podstawowej wraz ze zmianą sposobu użytkowania na dziecięco-młodzieżowe schronisko turystyczne w miejscowości Lutcza (Kąty Luteckie) – etap II – roboty rozbiórkowe, stan surowy, roboty wykończeniowe, wyposażenie, elewacja, roboty zewnętrzne i roboty instalacyjne.** W IV kw. 2020 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego i zawarto z wybranym wykonawcą umowę na wykonanie robót w ramach II etapu zadania. Do końca roku przeprowadzone zostały roboty rozbiórkowe. Na rok 2021 przypadają wszystkie pozostałe prace, w tym w szczególności: fundamenty, wzmocnienie i izolacje ścian, roboty wykończeniowe (tynki i okładziny,

podłóża i posadzki, roboty malarskie, stolarka i ślusarka), dostawę i montaż kompletnego wyposażenia pomieszczeń budynku, elewacje, roboty zewnętrzne (chodniki i podjazd, droga dojazdowa i plac, miejsca postojowe – zielony parking), wewnętrzne instalacje elektryczne oraz instalacje sanitarne. Przewidywane zakończenie zadania ustalone jest na dzień 30.08.2021 r. Wartość planowanych do wykonania robót budowlanych wynosi 594 358,32 zł.

5.3. Inwestycje sieciowe

Zadanie pn.: **Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lutcza – przysiółek Gąsiorówki. Zadanie obejmuje budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lutcza – przysiółek Gąsiorówki.** W III kw. 2020 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego i zawarto z wybranym wykonawcą umowę na wykonanie robót w ramach zadania, jednak z uwagi na znaczące braki kadrowe spowodowane zachorowaniami na Covid-19 większości pracowników wykonawcy, rozpoczęcie robót zostało odłożone na rok 2021. Zakres umówionych robót obejmuje budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Lutcza – przysiółek Gąsiorówki. W ramach zadania przewiduje się wykonanie kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej o łącznej długości 1 752 mb, w tym rurociągi PVC 90, 160 i 200 mm oraz przewierty sterowane, zabezpieczenie kanalizacji w miejscach skrzyżowania z siecią gazową, zabezpieczenie kabla eNN na skrzyżowaniach z kanalizacją, dwa przekroczenia drogi krajowej, przekroczenie ciekłu „Gąsiorowski potok”, przepompownia ścieków P8. Przewidywane zakończenie zadania ustalone zostało na 30.05.2021 r. Wartość planowanych do wykonania robót budowlanych wynosi 560 880,00 zł.

Zadanie pn.: **Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Konieczkowa – przysiółek Bacówka.** W III kw. 2020 r. przeprowadzono postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego i zawarto z wybranym wykonawcą umowę na wykonanie robót w ramach zadania, jednak z uwagi na problemy zdrowotne wykonawcy rozpoczęcie robót zostało odłożone na rok 2021. Zadanie obejmuje budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Konieczkowa – przysiółek Bacówka (Igloopol). W ramach zadania przewiduje się kanalizację sanitarną grawitacyjną o łącznej długości 820 mb, w tym rurociągi PVC 160 i 200 mm oraz przewierty sterowane, zabezpieczenie kanalizacji w miejscach skrzyżowania z siecią gazową, zabezpieczenie kabla eNN na skrzyżowaniach z kanalizacją. Zakończenie zadania zgodnie z umową nastąpiło do dnia 28.02.2021 r. Wartość wykonanych robót budowlanych wyniosła 109 260,03 zł.

Zadanie pn.: **Budowa oświetlenia ulicznego drogi gminnej Lutcza – Kobyle w miejscowości Lutcza – etap II.** W ramach zadania wykonano budowę oświetlenia ulicznego drogi gminnej Lutcza – Kobyle w miejscowości Lutcza – etap II – słupy nr 12-17. Zakres robót obejmował montaż 6 słupów oświetleniowych z oprawami ledowymi na wysięgnikach. Wartość wykonanych robót budowlanych wyniosła 44 640,16 zł.

5. 4. Gospodarka komunalna i mieszkaniowa

W pojęciu gospodarka komunalna mieści się także zagadnienie utrzymania czystości ulic, placów i chodników, opróżnianie koszy na śmieci z miejsc użyteczności publicznej, a w miesiącach zimowych akcja zimowa na drogach gminnych, placach i chodnikach. Koszt utrzymania czystości i prowadzenia akcji zimowej w roku 2020 wyniósł 44 992,72 zł., a w całym sezonie zimowym 2019/2020 60 6345,31 zł.

W 2020 r. zlikwidowano w Niebylcu szalet publiczny, wynajmując miejsce po nim właścicielowi sklepu „Groszek” w Niebylcu, w zamian za zakup, ustawienie w Niebylcu i utrzymanie dwóch szaletów typu TOI-TOI.

Gospodarka mieszkaniowa prowadzona jest w oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001 r. *o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy oraz o zmianie kodeksu cywilnego* (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 611), uchwałą Nr XXII/173/2020 Rady Gminy Niebylec z dnia 11 grudnia 2020 r. *w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Niebylec* oraz uchwałą Nr XLIV/243/2018 Rady Gminy Niebylec z dnia 11 maja 2018 r. *w sprawie wieloletniego programu gospodarowania zasobem mieszkaniowym gminy Niebylec w latach 2018-2022.*

W skład mieszkaniowego zasobu gminy Niebylec wchodzi:

- 1) 38 lokali mieszkalnych, o łącznej powierzchni 2074,46 m²,
- 2) 3 lokale socjalne o powierzchni 82,98 m².

Średnia powierzchnia jednego mieszkania wynosi 53 m². Zasoby te zlokalizowane są w 20 budynkach stanowiących własność gminy. Wójt Gminy Niebylec ustala stawkę bazową za 1 m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Niebylec nie częściej niż raz do roku. W 2020 roku obowiązywały następujące rodzaje czynszów:

- 1) czynsz za lokale mieszkalne – 3,00 zł stawka bazowa,
- 2) czynsz za lokale socjalne – 50% stawki bazowej.

Stawkę czynszu w lokalach mieszkalnych ustala się jako iloczyn stawki bazowej oraz wskaźnika uwzględniającego czynniki podwyższające lub obniżające wartość użytkową

mieszkania. Czynniki wpływające na wartość użytkową lokalu określa poniższa tabela.

Tabela nr 3. Czynniki wpływające na wartość użytkową lokalu.

Czynniki podwyższające stawkę bazową	%	Czynniki obniżające stawkę bazową	%
Wyposażenie w. c.	30	Mieszkanie bez urządzeń kanalizacyjnych	30
Wyposażenie w łazienkę	30	Mieszkanie z kuchnią bez bezpośredniego oświetlenia	20
Wyposażenie w c.o.	30	Mieszkanie z kuchnią bez bezpośredniego oświetlenia	20

Zródło: opracowanie własne

Dochody z czynszu za lokale mieszkaniowe w 2020 roku wyniosły kwotę 140 617,48 zł., a na koniec 2020 roku 28 lokatorów mieszkań zalegało z opłatami czynszu na łączną kwotę 15 749,95 zł.

5.5.Działalność gospodarcza

Informacje o przedsiębiorcach (czynnych i wyrejestrowanych) znajdują się w bazie Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG). Na terenie Gminy Niebylec widnieje 430 wpisów do CEIDG. W 2020 roku na terenie Gminy Niebylec zarejestrowało się 49 nowych wpisów działalności gospodarczej, a 24 wpisów zostało wykreślonych.

Warto zwrócić uwagę na fakt, że czynności związane z rejestracją nowych podmiotów gospodarczych gminy wykonują zastępczo. W pierwszym rzędzie bowiem obowiązek wpisu do CEIDG należy do przedsiębiorców. Dopiero gdy z różnych powodów nie mogą tego oni uczynić, czynność tę wykonuje Urząd Gminy.

ROZDZIAŁ VI

GOSPODARKA ODPADAMI

6.1. System gospodarowania odpadami

Ochronie środowiska naturalnego sprzyja właściwie prowadzona gospodarka odpadami, zorganizowana na nowo od lipca 2013 r. Zmiana systemu polegała na tym, że gmina przejęła obowiązek odbioru odpadów z nieruchomości zamieszkanymi, stając się ich właścicielem, a mieszkańcy zostali zobowiązani do ponoszenia opłaty za odbiór odpadów w wysokości ustalonej przez radę gminy. Oczywiście gmina nie dokonuje wywozu samodzielnie, ale za pośrednictwem operatora wyłanianego w drodze przetargu. Wielokrotnie nowelizowana ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* nakłada na gminy obowiązek organizowania systemu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych. Zgodnie z przedmiotową ustawą, Rada Gminy w Niebylcu podjęła wszystkie wymagane prawem uchwały.

Regulamin o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wprowadzał segregację odpadów komunalnych, z podziałem na następujące frakcje:

- 1) papieru (w tym tektury, odpadów opakowaniowych z papieru i odpadów opakowaniowych z tektury),
- 2) tworzyw sztucznych i metali (w tym odpadów opakowaniowych z metali, odpadów opakowaniowych tworzyw sztucznych oraz odpadów opakowaniowych wielomateriałowych),
- 3) szkła w tym odpadów opakowaniowych ze szkła,
- 4) bioodpadów, stanowiących odpady komunalne,
- 5) mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- 6) zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- 7) zużytych opon,
- 8) przeterminowanych leków,
- 9) chemikalii,
- 10) zużytych baterii i akumulatorów,
- 11) odpadów budowlanych i rozbiórkowych, stanowiących odpady komunalne,
- 12) niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych.

W okresie od 1 lipca 2013 r. do końca roku 2014 wywóz odpadów prowadziła firma Gospodarka Komunalna w Błazowej Sp. z o.o., od 1 stycznia 2015 r. do końca

2016 r. firma Ekomax z Jasła, natomiast od 1 stycznia 2017 r. do chwili obecnej wywóz odpadów prowadzi firma P.H.P.U. ZAGRODA Sp. z o.o., ul. 1-go Maja 38B w Strzyżowie. Każda z firm wyłaniana była w drodze przetargu. Operatora na wywóz odpadów w roku 2020 r. wyłoniono w listopadzie 2019 r., a umowa podpisana została 21 listopada tegoż roku.

Warunki ekonomiczne wielu operatorów, ogólna sytuacja gospodarcza na rynku gospodarki komunalnej itp. spowodowały wzrost cen na tego rodzaju usługi, dlatego też najkorzystniejsza oferta stanowiła wówczas kwotę **1 430 569,03 zł**. Cena jednostkowa za odbiór i zagospodarowanie odpadów segregowanych wynosiła **830,00 zł/Mg netto**, cena jednostkowa odbioru i zagospodarowania niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych wynosiła **1100,00 zł/Mg netto**, Cena jednostkowa za odbiór i zagospodarowanie pozostałych odpadów komunalnych, tj. mebli, odpadów wielkogabarytowych, zużytych opon oraz odpadów budowlanych i rozbiórkowych wynosiła **1400,00 zł/Mg netto**, natomiast cena jednostkowa za odbiór i zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych powstających w gospodarstwach domowych wynosiła: **1600,00 zł/Mg netto**.

Cena jednostkowa worka na odpady wynosiła **0,35 zł/szt. netto**. Odpady zbierane w sposób selektywny i niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne z gospodarstw domowych odbierane są dwa razy w miesiącu.

W 2020 r. zorganizowana została jedna zbiórka mebli i innych odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych opon. Przeteterminowane leki mieszkańcy wrzucają do pojemników znajdujących się w aptekach oraz w budynku Urzędu Gminy w Niebylcu. Pojemniki na zużyte baterie zostały umiejscowione w obiektach użyteczności publicznej, tj. Urzędzie Gminy w Niebylcu oraz we wszystkich szkołach i przedszkolach na terenie gminy.

W 2020 roku zebrano następujące ilości odpadów komunalnych:

- 1) segregowane odpady komunalne (tj. papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne oraz bioodpady) – 473,900 Mg (473,900 t),
- 2) niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne – 613,980 Mg (613,980 t),
- 3) odpady budowlane i rozbiórkowe – 2,160 Mg (2,160 t.),
- 4) odpady wielkogabarytowe – 90,740 Mg (90,740 t.),
- 5) zużyte opony – 22,080 Mg (22,080 t),
- 6) zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne – 28,648 Mg (28,648 t.).

Łączna masa wszystkich odpadów komunalnych w 2020 r. wyniosła **1231,508 Mg (1231,508 ton)**. System gospodarowania odpadami komunalnymi jest systemem

samofinansującym się, tzn., że wszystkie wydatki muszą zostać pokryte składką opłacaną przez mieszkańców.

Stawka opłaty z tytułu gospodarowania odpadami komunalnymi w 2020 r. wynosiła 20,00 zł od osoby miesięcznie. Mieszkańcy, którzy zadeklarowali posiadanie kompostownika i kompostowania w nim bioodpadów mogli skorzystać ze zwolnienia w części z opłaty od miesiąca kwietnia 2020 r., które wynosiło 2,00 zł. Stawka podwyższona z tytułu niesegregowania odpadów wynosiła 48,00 zł miesięcznie od mieszkańca.

6. 2. Program usuwania azbestu

Gmina Niebylec na podstawie uchwały Nr XVI/270/2014 Rady Gminy Niebylec z dnia 28 października 2014 r. w sprawie przyjęcia Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Niebylec realizuje sukcesywnie działanie polegające na zbieraniu, transporcie i unieszkodliwieniu odpadów zawierających azbest. Zgodnie z przeprowadzoną wówczas inwentaryzacją wyrobów zawierających azbest, na terenie gminy Niebylec znajdowało się 288 369 m² płyt azbestowo-cementowych. Stosując współczynnik przyjęty przez Bazę Azbestową, mówiący iż 1 m² płyty azbestowo-cementowej odpowiada 11 kg, wyliczono iż na terenie gminy Niebylec znajduje się 3 172 055 kg wyrobów zawierających azbest. Ewidencja ta jest na bieżąco aktualizowana i weryfikowana na podstawie posiadanych danych.

Zgodnie z umową dotacyjną Nr 3800/2020/OZ/R/DA z dnia 30 czerwca 2020 r., zawartą z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Rzeszowie, której przedmiotem jest dofinansowanie przez Fundusz zadania pn. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Niebylec w 2020 roku”, w okresie od 31 sierpnia 2020 r. do 05 października 2020 r. odebrano z terenu gminy 81,00 Mg odpadów zawierających azbest. Tym samym zrealizowano 32 wnioski o przyznanie dotacji na realizację zadań związanych z usuwaniem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest z terenu gminy Niebylec.

Łączny koszt zbierania, transportu i unieszkodliwienia odpadów wyniósł 42 252,84 zł, w tym kwota dotacji wynosiła 16 405,00 zł, pozostałe koszty w wysokości 25 847,84 zł zostały sfinansowane ze środków własnych.

ROZDZIAŁ VII

OCHRONA ŚRODOWISKA

7.1. Wydawanie decyzji na usunięcie drzew i krzewów oraz decyzji w sprawie naliczania opłat i kar za usunięcie drzew

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 55 z późn. zm.), usunięcie drzew z terenów nieleśnych odbywa się na podstawie zgłoszenia lub wniosku. Ze zgłoszeniem zamiaru usunięcia drzewa mogą wystąpić osoby fizyczne, natomiast z wnioskiem osoby prawne. Po przeprowadzeniu stosownego postępowania administracyjnego, usunięcie drzewa odbywa się na podstawie zezwolenia wydanego przez Wójta Gminy. W roku 2020 osoby fizyczne zgłosiły 131 zgłoszeń zamiaru usunięcia drzewa z prywatnych posesji, głównie z działek przyzagrodowych, mieszkalnych i terenów śródpolnych. Przedmiotem usunięcia były głównie drzewa liściaste średniej grubości, nielicznie tylko drzewa iglaste, głównie świerki.

Osoby prawne zgłosiły dziewięć wniosków o wydanie zezwoleń na usunięcie drzew z terenu pasa drogowego i wszystkie zgłoszone zostały przez administratorów dróg publicznych. Wszystkie wnioski, po uzgodnieniu z Regionalną Dyрекcją Ochrony Środowiska w Rzeszowie zostały załatwione pozytywnie. W przypadku zgłoszeń osób fizycznych, uzgodnienie takie nie jest wymagane.

7.2. Ochrona zwierząt

Obowiązki Gminy w zakresie ochrony zwierząt wynikają z ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt* (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 638). Obowiązki te polegają na podejmowaniu działań zmierzających do ochrony zwierząt i współdziałania w tym zakresie z innymi podmiotami. W szczególności chodzi tutaj o objęcie opieką zwierząt niczyich, bezpańskich psów, kotów itp. Bezpańskie psy tymczasowo umieszczamy w kojcach zlokalizowanych na terenie oczyszczalni ścieków w Niebylcu, poszukując im nowego domu. W roku 2020 nowe domy znaleziono dla sześciu psiaków. Jeżeli nowego domu dla psa nie uda się znaleźć, to wówczas są one odstawiane do schroniska. Gmina posiada zawartą umowę z przychodnią weterynaryjną „Mustang” w Ropczycach, prowadzącą schronisko „Przytul psa”. Umowa stanowi, że Gmina ponosi koszt 4000 zł plus 23% + podatek VAT za gotowość schroniska na przyjęcie psa. W roku 2020 do schroniska tego oddano dwa psy. Koszt jednorazowego transportu psa do schroniska wynosi 1200 zł netto plus 8% VAT.

Gmina prowadzi także nadzór nad właściwym utrzymaniem zwierząt domowych. W tym zakresie prowadzono nadzór nad sterylizacją 32 psów w Gwoźnicy Dolnej oraz wykonywaniem szczepień.

Zdarzają się także przypadki potrącenia zwierzęcia. Na taką okoliczność mamy podpisaną umowę z gabinetem weterynaryjnym le. Wet. Witolda Żydzika w Strzyżowie. Gmina posiada także porozumienie z jednym z gospodarstw w Gwoźnicy Dolnej w sprawie zapewnienia miejsca oraz opieki dla zwierząt gospodarskich, ewentualnie odebranych wskutek niehumanitarnego traktowania.

7.3. Rolnictwo, łowiectwo i gospodarka wodna

W zakres ochrony środowiska wchodzi także problematyka odchwaszczania gruntów, poprzez wykonanie odpowiednich zabiegów agrotechnicznych. W roku 2020 rozpatrzono cztery wnioski o takie zabiegi, złożone przez osoby fizyczne. Po przeprowadzeniu stosownego postępowania, wizji w terenie, działki rolne zostały odchwaszczone przez ich właścicieli.

Wskutek niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, doszło do strat w uprawach rolnych, wskutek czego uruchomiono pracę komisji ds. szacowania strat w rolnictwie, która w roku 2020 przeprowadziła szacowanie strat w 35 gospodarstwach. W 14 gospodarstwach straty wyniosły 30% średniej rocznej produkcji rolnej, co stanowiło łącznie 93 894,70 zł., natomiast w pozostałych 21 straty wyniosły poniżej 30% średniej rocznej produkcji, tj. 36 232,12 zł.

Na terenie gminy Niebylec działają cztery koła łowieckie: „Złota Jesień” ze Strzyżowa, „Bażant” z Czudca oraz „Ponowa” i „Jarząbek” z Krosna. Wszystkie one przedstawiły do zaopiniowania roczne plany łowieckie i uzyskały pozytywne opinie.

W zakresie gospodarki wodnej w 2020 roku do tut. urzędu wpłynęło pięć wniosków o uregulowanie stosunków wodnych (zmiana stanu wód na gruncie), wszystkie postępowania zostały zakończone, ponadto w toku znajdują się dwa postępowania o uregulowanie stosunków wodnych. Z uwagi na skomplikowany charakter, nie zostały one zakończone prawomocną decyzją.

7.4. Decyzje środowiskowe dla przedsięwzięć inwestycyjnych

Decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację zadania publicznego wydawana jest dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na

środowisko. Decyzja środowiskowa określa środowiskowe uwarunkowania realizacji przedsięwzięcia, wskazuje na to, w jaki sposób należy wykonać dane przedsięwzięcie, aby nie naruszyć stanu środowiska, jak również umożliwia wydanie decyzji – pozwolenie na budowę.

W 2020 roku Wójt Gminy Niebylec jako organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wydał dwie decyzje środowiskowe dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Pierwszą z nich jest decyzja z dnia 15 września 2020 r., znak: MŚ.6220.3.2020, o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pn. „Przebudowa mostu na potoku Gwoźnica w miejscowości Baryczka, w ciągu drogi wewnętrznej na działkach o numerach ewidencyjnych 995, 996/2, 994/2 i 774/2 w Baryczce w km 0+020” na wniosek Inwestora - Gminy Niebylec, 38-114 Niebylec 170. Drugą jest decyzja z dnia 08 grudnia 2020 r., znak: MŚ.6220.4.2020, o środowiskowych uwarunkowaniach dla inwestycji pn. „Budowa budynku mieszkalno-usługowego („Dom Seniora” – budynek opieki) wraz z niezbędną infrastrukturą w miejscowości Lutcza”.

ROZDZIAŁ VIII

OŚWIATA, KULTURA, SPORT I PROMOCJA GMINY

8.1. Wychowanie przedszkolne

Na terenie Gminy funkcjonuje jedno odrębne Przedszkole Samorządowe w Niebylcu oraz Przedszkole Samorządowe w Lutczy, które wchodzi w skład Zespołu Szkół. Do gminnych przedszkoli w roku szkolnym 2020/2021 uczęszczało 135 dzieci, z czego:

- 1) z rocznika 2014 – 22 dzieci,
- 2) z rocznika 2015 – 41 dzieci,
- 3) z rocznika 2016 – 38 dzieci,
- 4) z rocznika 2017 – 32 dzieci,
- 5) z rocznika 2018 – 2 dzieci.

W przedszkolach samorządowych zatrudnionych jest 19 nauczycieli, z czego 11 nauczycieli pełnozatrudnionych oraz 4 w niepełnym wymiarze czasu pracy. Ogólne wydatki na prowadzenie przedszkoli samorządowych wyniosły w 2020 r. kwotę 1 466 071,37 zł., w tym dotacja na dzieci 3-5 letnie stanowiła kwotę 166 692,00 zł., a subwencja na dzieci 6-letnie kwotę 19 182,17 zł.

8.2. Szkoły podstawowe

Na terenie gminy Niebylec od 1 września 2020 r. funkcjonuje 9 samodzielnych szkół podstawowych, oraz jeden zespół szkół, w skład w którego wchodzi szkoła podstawowa oraz przedszkole samorządowe. Przy wszystkich dziesięciu szkołach podstawowych istnieją oddziały przedszkole. Funkcjonuje również jedno odrębne przedszkole samorządowe w Niebylcu. Na terenie gminy nie ma szkół średnich. Młodzież kontynuuje naukę głównie w Rzeszowie, Brzozowie, a także w Strzyżowie oraz Czudcu. Najbliższa szkoła wyższa znajduje się w Rzeszowie, Krośnie oraz Jaśle.

W styczniu 2020 r, Rada Gminy w Niebylcu – zgodnie z procedurą wynikającą z ustawy Prawo oświatowe – podjęła uchwałę w sprawie zamiaru likwidacji Szkoły Podstawowej w Gwoździance, natomiast w marcu tegoż roku uchwałę o likwidacji tejże szkoły. Dzieci ze zlikwidowanej szkoły są dowożone do szkoły Podstawowej im ks. Jana Twardowskiego w Niebylcu, natomiast budynek szkolny został przeznaczony i jest przygotowywany na Klub Seniora.

Od września 2020 r. naukę w szkołach z terenu gminy Niebylec rozpoczęło 834 uczniów, a do oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych zapisanych zostało 158 dzieci. W szkołach podstawowych prowadzona jest opieka i edukacja dla uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego. Uczęszczające do tych placówek dzieci o różnym stopniu i rodzaju niepełnosprawności (np. słabo widzące, słabo słyszące, upośledzone w stopniu lekkim i umiarkowanym, z rozpoznaniem autyzmem, z zespołem Aspergera, niepełnosprawności sprzężone, oraz niepełnosprawni ruchowo) uzyskują wsparcie poprzez organizowanie zajęć rewalidacyjnych oraz korekcyjno-kompensacyjnych. W roku szkolnym 2020/2021 takimi zajęciami objętych było 29 uczniów.

W szkołach odbywa się obowiązkowa nauka języka obcego – jest nim w przeważającej mierze język angielski, językiem dodatkowym jest język niemiecki. W większości szkół prowadzone są również zajęcia świetlicowe. Największa klasa liczy 27 uczniów, zaś najmniejsza 2 uczniów. Rok szkolny 2019/2020 ukończyło 824 dzieci i wszyscy uzyskali promocję do następnej klasy.

Koszty utrzymania szkół w gminie, liczbę uczniów w poszczególnych szkołach, liczbę nauczycieli w tych szkołach oraz wydatki na jednego ucznia, obrazuje tabela nr 4.

Tabela nr 4. Koszty utrzymania szkół, liczba uczniów w szkołach, wraz z oddziałem przedszkolnym liczba nauczycieli oraz wydatki na jednego ucznia

Szkoła	Wydatki ogółem na 31.12.2020	Liczba uczniów w szkole i przedszkolu stan na 30.09.2019	Liczba uczniów w szkole i przedszkolu stan na 30.09.2020	Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkole/w tym pełnozatrudnionych stan na 30.09.2019 r	Liczba nauczycieli zatrudnionych w szkole/w tym pełnozatrudnionych stan na 30.09.2020 r	Wydatek na jednego ucznia w zł (liczba dzieci z kol.3)
Baryczka	1 316 972,88	72	70	22/9	23/11	18 291,29
Blizianka	1 027 122,25	50	45	18/6	18/6	20 542,45
Gwoździanka	279 751,95	6	0	8/2	0	46 625,33
Gwoźnica Dolna	768 203,10	30	28	20/6	17/6	25 606,77
Gwoźnica Górna	1 833 801,94	151	147	26/15	26/17	12 144,38
Jawornik	1 524 552,84	84	98	24/12	25/13	18 149,44
Konieczkowa	1 633 826,96	109	106	25/13	25/14	14 989,24
Lutcza nr 1	2 414 512,78	213	212	28/20	27/20	11 335,74
Lutcza nr 2	964 297,86	45	46	18/4	20/5	21 428,84
Niebylec	1 712 918,30	119	122	22/8	22/8	14 394,27
Połomia	2 001 574,41	149	154	29/19	27/18	13 433,39
Przedszkole Niebylec	970 203,09	97	99	13/8	12/8	10 002,09
Razem	16 447 738,36	1 125	1127	253/122	242/126	226 943,22

Koszty funkcjonowania oświaty pochodzą z subwencji gwarantowanej przez państwo, z tzw. subwencji oświatowej, niemniej jednak są to środki daleko nie wystarczające, dlatego też na wydatki podane w tabeli nr 4 składa się kwota subwencji oraz środki własne gminy. Podział nakładów na oświatę w gminie przedstawia tabela nr 5.

Tabela nr 5. Podział nakładów na oświatę

Szkoła	Wydatki ogółem na 31.12.2020 r.	Kwota subwencji wg metryczki z 2020 r.	Środki własne Gminy
Baryczka	1 316 972,88	926 434,90	390 537,98
Blizianka	1 027 122,25	687 508,18	339 614,07
Gwoździanka	279 751,95	67 879,31	211 872,64
Gwoźnica Dolna	768 203,10	433 146,20	335 056,90
Gwoźnica Górna	1 833 801,94	1 464 705,79	369 096,15
Jawornik	1 524 552,84	1 140 092,31	384 460,53
Konieczkowa	1 633 826,96	1 192 370,12	441 456,84
Lutcza nr 1	2 414 512,78	1 707 916,53	706 596,25
Lutcza nr 2	964 297,86	398 758,96	565 538,90
Niebylec	1 712 918,30	1 148 295,88	564 622,42
Połomia	2 001 574,41	1 184 447,88	817 126,53
Przedszkole Niebylec	970 203,09	133 635,79	836 567,30
Razem	16 447 738,36	10 485 191,85	5 962 546,51

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przygotowanych przez GZEAS

W szkołach podstawowych oraz przedszkolach w gminie Niebylec zatrudnionych było na dzień 30 września 2020 242 nauczycieli, w tym 126 na pełnych etatach (pełnozatrudnionych) i 116 na części etatu (niepełnozatrudnieni), na różnych stopniach awansu zawodowego. Strukturę zatrudnienia nauczycieli z podziałem na poszczególne stopnie awansu zawodowego i wielkości etatów przedstawia tabela nr 6.

Tabela nr 6. Nauczyciele wg stopnia awansu zawodowego

Stopień awansu zawodowego	Nauczyciele pełnozatrudnieni	Nauczyciele niepełnozatrudnieni
Nauczyciel stażysta	6	4
Nauczyciel kontraktowy	20	23
Nauczyciel mianowany	21	22
Nauczyciel dyplomowany	79	67
Ogółem	126	116

Źródło: opracowanie własne na podstawie materiałów przygotowanych przez GZEAS

Średnie wynagrodzenie nauczycielskie w gminie wg stopni awansu zawodowego wyniosło za rok 2020:

- 1) nauczyciel dyplomowany – 6 042,50 zł brutto,
- 2) nauczyciel mianowany – 4 875,37 zł. brutto,
- 3) nauczyciel kontraktowy – 3 804,70 zł. brutto,
- 4) nauczyciel stażysta – 3 406,58 zł. brutto.

Ponieważ wynagrodzenie nauczycielskie jest wynagrodzeniem wieloskładnikowym, zatem obejmuje ono wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe oraz średnich z godzin (tzw. „czternastka”), nagród, wynagrodzenia wakacyjnego, dodatkowego (tzw. „trzynastka”).

Spośród 242 nauczycieli, trzech posiada stopień naukowy doktora. W roku 2020 dwóch nauczycieli odeszło na emeryturę oraz jeden na świadczenie kompensacyjne, zatrudniono siedmiu nowych nauczycieli na różne wymiary etatu.

8. 3. Zadania realizowane przez Gminny Ośrodek Kultury

Gminny Ośrodek Kultury powstał w 1985 r. W ramach działalności zapisanej w statucie ma za zadanie podejmowanie szeregu działań mających na celu upowszechnianie i rozwój kultury na terenie gminy. W Gminnym Ośrodku Kultury zatrudnionych jest siedmiu pracowników na następujących stanowiskach: dyrektor placówki, instruktor tańca (pełny etat), głównej księgowej (1/2 etatu), instruktora teatru (pełny etat), akustyk a zarazem instruktor muzyki (pełny etat), instruktor siłowni, koordynator sportu (pełny etat), pracownik administracyjny, prowadzący jednocześnie redakcję „Głosu Niebylca” (pełny etat) oraz pracownik gospodarczy (pełny etat). Dodatkowo zatrudniono na umowę zlecenie

instruktora muzyki (Wiktora Bochenka), prowadzącego zespoły muzyczne, działające przy GOK, t. j. kapelę ludową „Jany”, „Trio Galicyjskie” ora Slavia Dixieland Band Niebylec.

Od 01 sierpnia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. zorganizowano staż dla jednej osoby bezrobotnej, skierowanej przez Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie, który został przerwany w związku pojęciem zatrudnienia przez stażystę. Realizując statutowe zadania, GOK przygotowuje ofertę z myślą o potrzebach kulturowych środowiska lokalnego, wskazuje drogę do właściwych wartości życiowych, wykazuje troskę o kultywowanie tradycji regionalnych oraz stwarza warunki do rozwoju amatorskiego ruchu artystycznego i rozwijania talentów artystycznych.

W ramach Gminnego Ośrodka Kultury prowadzona jest praca z następującymi grupami amatorskimi:

- 1) kapela ludowa „Jany” (12 członków) – instruktor Wiktor Bochenek,
- 2) orkiestra dęta (35 osób) – kapelmistrz Janusz Rak,
- 3) kapela folkowa „Cajmery” (9 osób) – instruktor Janusz Rak,
- 4) zespół jazzowy Slavia Dixieland Band (10 osób) – instruktor Wiktor Bochenek,
- 5) „Trio Galicyjskie” (trzy osoby) – instruktor Wiktor Bochenek,
- 6) zespół taneczno-marszowy "Mażoretki", grupa reprezentacyjna, średnia, początkująca (28 osób) – instruktor Agnieszka Cynar,
- 7) dziecięcy zespół taneczny „Promyczki”, „Małe Promyczki” (30 osób) – instruktor Agnieszka Cynar,
- 8) grupa poetycko-teatralna „Spojrzenie” (siedem osób) – instruktor Renata Banaś-Kozdraś,
- 9) klub rękodzieła artystycznego „Zręczne ręce” (13 osób) – opiekun Renata Banaś-Kozdraś,
- 10) zespół śpiewaczy „Alebabki” (osiem osób) – instruktor Janusz Rak,
- 11) dziecięce trio akordeonowe (trzy osoby) – instruktor Janusz Rak.

Rolą instruktorów, prowadzących zajęcia w zespołach i grupach jest doskonalenie repertuaru oraz nadzór nad przyswojeniem materiału przez uczestników zajęć, opracowywanie programu, uczestnictwo w imprezach organizowanych przez placówkę, godne reprezentowanie gminy Niebylec oraz powiatu strzyżowskiego, organizacja wyjazdów okolicznościowych na występy, przeglądy i festiwale oraz udział w innych prestiżowych imprezach kulturalnych, dokumentowanie działalności zespołów i samej placówki – prowadzenie dzienników zajęć, kroniki placówki, kroniki spotkań autorskich i wystaw. Do zadań zespołu pracowniczego GOK należy także prowadzenie siłowni

„Champion”, organizowanie zawodów sportowych, zbieranie i opracowywanie materiałów oraz kolportaż gazety lokalnej „Głos Niebylca”. Wszystkie zajęcia i spotkania odbywają się bezpłatnie.

Równocześnie w sposób ciągły prowadzone są prace administracyjne i gospodarcze, a więc opracowanie i przygotowanie regulaminów, afiszy, zaproszeń do udziału w konkursach, spotkaniach, wystawach i innych imprezach, ich rozpropagowanie w terenie, zakup nagród i upominków dla uczestników, dbałość o czystość i estetykę budynku, wystrój i powierzone mienie, przygotowaniem sal na poszczególne spotkania, szkolenia, pokazy, jubileusze i imprezy kulturalne wraz z ich obsługą, wypożyczanie naczyń na różne uroczystości wewnętrzne i zewnętrzne.

Imprezy zorganizowane przez Gminny Ośrodek Kultury w Niebylcu w 2020 r.:

- 1) 5.01.20 r. – koncert Orkiestry dętej i oprawa mszy św. w parafii Połomia – ok. 100 osób,
- 2) 12.01.20 r. – Koncert Noworoczny w hali widowiskowo-sportowej w Niebylcu z udziałem: chóru Szafranowe Nutki z GOK w Czudcu, solistów studia wokalnego z DK Sokół w Strzyżowie, orkiestry dętej z Gwoźnicy Górnej oraz występy zespołów z GOK – orkiestry dętej, Mażorettek, zespołu „Promyczki”, kapeli folkowej „Cajmery”, kapeli ludowej „Jany”. Łączna liczba uczestników to ok. 280 osób,
- 3) 13.01.20 r. – organizacja spotkania opłatkowo-noworocznego dla gości zaproszonych przez Wójta gminy Niebylec do GOK w Niebylcu. Uroczystość uświetniły przedszkolaki z Samorządowego Przedszkola w Niebylcu, zespół „Trio Galicyjskie” i zespół „Alebabki”, działający w ramach GOK-u w Niebylcu. Łączna liczba uczestników to ok. 70 osób,
- 4) 13-17.01.20 r. – Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w ramach ferii zimowych:
 - a) 13.01. zajęcia plastyczne w hali sportowej w Niebylcu – 30 uczestników,
 - b) 14.01. wyjazd do kina Helios i Centrum Zabaw w Rzeszowie – 54 uczestników,
 - c) 15.01 .warsztaty z robotyki w sali GOK w Niebylcu – 29 uczestników,
 - d) 16.01. wyjazd do Muzeum Bombki Choinkowej w Nowej Dębie – 51 uczestników,
 - e) 17.01. wyjazd do Pijalni czekolady w Korczyni – 49 uczestników,
- 5) 21.01.20 r. – wieczór kolęd w wykonaniu kapeli Jany z okazji Dnia Seniora w

Żyznowie – 50 osób,

- 6) 26.01.20 r. – koncert kolęd w parafii Gwoźnica Górna, wystąpił m.in. zespół śpiewaczy "Alebabki" – 120 osób,
- 7) 15.02.20 r. – występ grupy teatralnej „Spojrzenie” w programie kabaretowym oraz występ zespołu „Alebabki” na zebraniu rocznym KGW w Gwoźnicy Górnej połączonym z 70-leciem działalności Koła – 80 osób,
- 8) 16.02.20 r. – X Jubileuszowy Powiatowy Przegląd Zespołów Tanecznych – „Rytm, Muzyka, Taniec” z udziałem zespołów tanecznych z GOK w Niebylcu i zaproszonych grup tanecznych z terenu powiatu strzyżowskiego – 250 uczestników,
- 9) 05.03.20 r. – udział delegacji GOK w Niebylcu w wieczorze autorskim Edyty Pietrasz w klubie „Turkus” w WDK w Rzeszowie oraz występ duetu muzycznego z GOK w Niebylcu – 60 uczestników,
- 10) 10. 03.20 r. – Dzień Kobiet i Mężczyzn w GOK w Niebylcu ph. „Zadbaj o swoje zdrowie” z udziałem zaproszonych gości oferujących kosmetyki, naturalne suplementy diety, produkty zielarskie i zdrową żywność z muzyczną oprawą kapeli „Cajmery” – 110 osób,
- 11) marzec – wydanie kwartalnika "Głos Niebylca", nakład 300 sztuk,
- 12) kwiecień – włączenie się w akcję – Szycie maseczek dla mieszkańców gminy Niebylec,
- 13) 3.05.20 r. – symboliczne obchody 3 Maja z okolicznym przemówieniem i złożeniem kwiatów pod pomnikiem św. Floriana przez delegacje – 15 osób,
- 14) 25.05.20 r. – udział w telewizyjnej promocji książki *Niebylec wczoraj i dziś – po 10 latach* Antoniego Chuchli i Dawida Mazura, która odbyła się w czytelni Gminnej Bibliotece Publicznej w Niebylcu. Wydawnictwo zrealizowano przez gminę Niebylec wg projektu współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach działania 19 Wsparcie dla Rozwoju Lokalnego w ramach inicjatywy LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020,
- 15) 30.05.20 r. – koncert online w 100. rocznicę urodzin Jana Pawła II pt. „PAMIĘTAMY” z udziałem kapeli „Cajmery”, dziecięcego tria akordeonowego oraz zaproszonych gości – 20 uczestników,
- 16) maj – wydanie kolejnego numeru „Głosu Niebylca”, nakład 300 sztuk,
- 17) 23 i 24.06. 20 r. – przygotowanie i udostępnienie sal na szkolenia przedwyborcze członków komisji – 50 osób,

- 18) 15.07.20 r. – „WAKACYJNA TRASA z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Niebylcu” – zajęcia rekreacyjne w plenerze dla dzieci młodzieży szkolnej w ramach wakacyjnego wypoczynku:
- a) 07. plac sportowy przy SP w Baryczce – 16 osób,
 - b) 2.07. plac sportowy przy SP w Bliziance – 15 osób,
 - c) 3.07. plac zabaw przy SP w Gwoździance – 8 osób,
 - d) 6.07. plac sportowy przy SP w Gwoźnicy Dolnej – 11 osób,
 - e) 7.07. hala sportowa w SP w Gwoźnicy Górnej – 10 osób,
 - f) 8.07. plac sportowy przy SP w Jaworniku – 22 osoby,
 - g) 9.07. plac sportowy przy SP w Konieczkowej – 16 osób,
 - h) 10 .07. plac sportowy przy ZS w Lutczy Nr 1 – 8 osób,
 - i) 13.07. plac sportowy przy SP w Lutczy Nr 2 – 7 osób,
 - j) 14.07. plac sportowy przy SP w Połomi – 7 osób,
 - k) 15.07. stadion sportowy w Niebylcu – 59 osób,
- 1) 5.07.20 r. – diamentowy jubileusz kapłaństwa ks. Jana Młynarczyka z udziałem kapeli Jany – przygotowanie i użyczenie sali GOK, 50 osób,
- 2) 26.07.20 r. – „BIEGNIEMY DLA BERNADKI”, współorganizacja charytatywnej imprezy na trasie Niebylec-Blizianka-Konieczkowa – ok. 100 osób,
- 3) 15.08.20 r. – organizacja Gminnych Dożynek w Niebylcu. W programie: uroczysta, plenerowa msza św. z udziałem orkiestry dętej z Niebylca, przemówienia okolicznościowe, wręczenie odznaczeń im. Św. Izydora Oracza, przegląd wieńców dożynkowych, występy zespołów „Alebabki” i kapeli ludowej „Jany”, wręczenie Nagród Honorowych Wójta Gminy Niebylec, koncert kapeli „Cajmery” z okazji 20-lecia działalności artystycznej – ok. 150 osób,
- 4) 5.09.20 r. – współudział w organizacji Mistrzostw Powiatu Strzyżowskiego w Siatkówce Piłkowej w Konieczkowej, organizowanej przez Powiatowe Centrum Kultury i Turystyki w Wiśniowej oraz Centrum Sportu Turystyki i Rekreacji w Strzyżowie – udział wzięło 20 osób,
- 5) Wrzesień – wydanie kolejnego numeru „Głosu Niebylca” – nakład 300 sztuk,
- 6) 24.09.20 r. – organizacja sali na sesję Rady Gminy Niebylec – 30 osób,
- 7) 11.12.20 r. – przygotowanie sali na posiedzenia komisji i sesję Rady Gminy Niebylec – 30 osób,
- 8) 29.12.20 r. wydanie publikacji z okazji Jubileuszu 35-lecia działalności Gminnego Ośrodka Kultury w Niebylcu – nakład 250 sztuk,

9) 30.12. 20 r. – organizacja sali na sesję Rady Gminy Niebylec – 30 osób.

Podjmując szereg działań w celu współorganizacji różnych przedsięwzięć kulturalnych, instytucja kultury nawiązuje współpracę z organizacjami, stowarzyszeniami i innymi instytucjami w terenie: jednostkami ochotniczych straży pożarnych, szkołami podstawowymi, przedszkolami, Towarzystwem Miłośników Ziemi Niebyleckiej, parafiami, sołectwami wsi, klubami sportowymi, stowarzyszeniami, znajdującymi się na terenie gminy, Gminną Biblioteką Publiczną Niebylcu, Biblioteką Publiczną Gminy i Miasta im. Juliana Przybosa w Strzyżowie, jak również z ościennymi zaprzyjaźnionymi Ośrodkami Kultury ze Strzyżowa, Frysztaka, Czudca, Wiśniowej, Lubeni, Rakszawy, Łańcuta, Tyczyna, Wielopola Skrzyńskiego, Sędziszowa Małopolskiego, oraz WDK w Rzeszowie. Współpracujemy przy organizacji imprez artystycznych i kulturalnych, różnego typu konkursów, przeglądów, wymieniając swój warsztat pracy. Przykładem może być udział zespołów, grup artystycznych w różnych organizowanych imprezach kulturalnych, patriotycznych i okolicznościowych.

GOK redaguje gazetę „Głos Niebylca”, który ukazuje się jako kwartalnik. Nie trzeba uzasadniać roli i znaczenia, tego periodyku, wszak jest to miejsce publikacji podstawowych informacji o gminie, jej instytucjach, odbywających się tutaj wydarzeniach kulturalnych, społecznych i historycznych, wreszcie jest to miejsce publikacji sylwetek ludzi związanych z naszą gminą oraz ich różnorodnego dorobku. „Głos Niebylca” jest także kroniką życia społecznego, a jego nakład wynosi kwartalnie 300 egzemplarzy.

W 2020 roku minęło 35 lat działalności Gminnego Ośrodka Kultury i 20 lecie działalności artystycznej kapeli „Cajmery”. Z okazji tak ważnego jubileuszu opracowano i wydano w nakładzie 250 egzemplarzy publikację *35 lat Gminnego Ośrodka Kultury w Niebylcu 1985-2020*.

Placówka prowadzi siłownię „Champion”, która dysponuje sprzętem sportowym do uprawiania ćwiczeń siłowych, kształtowania sylwetki, ćwiczeń relaksacyjnych i rehabilitacyjnych. Z tych urządzeń korzystają mieszkańcy gminy, jak również w ramach współpracy udostępniona jest bezpłatnie sportowcom gminnych klubów. Prowadzone są zainteresowanych zajęcia fitness.

Na terenie naszej gminy mieszka i tworzy wielu artystów ludowych, tradycyjna kultura ludowa jest obecna w życiu mieszkańców regionu. Region jest rzeczywistością, który zakorzenia człowieka w bliskiej mu kulturze i określa jego terytorium, a tym samym daje mu poczucie bycia u siebie i bycia sobą. Poznawanie kultury regionalnej wpływa na kształtowanie tożsamości w społeczeństwie, która uczy poznawać samego siebie oraz

rozumieć i szanować odmienność kulturową. GOK współpracuje z malarzami, rzeźbiarzami, pisarzami, poetami, rękodzielnikami, którzy w swoich wyrobach artystycznych, pracach, książkach oraz innych utworach opisują historię i tradycję swojej "małej ojczyzny" jaką jest gmina Niebylec. Promując ich dzieła na wielu wystawach środowiskowych, regionalnych, wojewódzkich pokazujemy bogactwo naszej kultury regionalnej.

Placówka współpracuje z Do współpracy zapraszamy również Koła Gospodyń Wiejskich z terenu gminy, Koła Emerytów i Rencistów działające w Niebylcu i Połomi, jak również Stowarzyszenie Kół Gospodyń Wiejskich w Niebylcu, które włączają się w organizację imprez, biorąc udział w dożynkach gminnych, powiatowych, kiermaszach świątecznych i wystawach rękodzieła artystycznego oraz przygotowują poczęstunki z okazji różnych imprez okolicznościowych. Stowarzyszeniu Kół Gospodyń Wiejskich w Niebylcu służyliśmy pomocą przy tworzeniu oferty realizacji zadania publicznego z zakresu kultywowania tradycji lokalnych i zwyczajów ludowych wyrażone poprzez propagowanie potraw lokalnych zwyczajów, obrzędów ludowych i wspieranie tradycji kulturalno-społecznych gminy.

Analizując, warto podkreślić, że działalność kulturalna stwarza możliwość rozwijania umiejętności, umożliwia poszerzenie intelektu, jak również udział w życiu kulturalnym pozytywnie wpływa na uczestników, przełamuje bariery nieśmiałości, przyczynia się do lepszego poznania siebie, własnych emocji, uczuć i zachowań w nowej sytuacji. Nasze działania mają wskazywać społeczności lokalnej drogi do właściwych wartości życiowych, promować lokalne dziedzictwo kulturalno-historyczne, poszerzać edukację kulturalno-oświatową, a przede wszystkim rozwijać i upowszechniać amatorski ruch artystyczny, ponieważ amatorska twórczość artystyczna jest bardzo ważną dziedziną działań placówek kulturalnych. Albowiem zawiera i podkreśla potrzeby swojego środowiska w różnych formach sztuki, inicjuje i wyzwala wszelkie ciekawe społeczne inicjatywy, inspiruje, a także kształtuje warsztat twórców do profesjonalnego działania na tej niwie.

8. 4. Zadania realizowane przez Gminną Bibliotekę Publiczną

Zgodnie z ustawą z dnia 27 czerwca 1997 r. *o bibliotekach* (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1479) Gminna Biblioteka Publiczna jest instytucją kultury, dla której organizatorem jest Gmina Niebylec. Do rejestru instytucji kultury wpisana została 23 czerwca 1998 r. pod poz. 1, nabywając w ten sposób osobowość prawną. Gminna Biblioteka Publiczna działająca w Niebylcu od roku 1949 mieści się w zabytkowym budynku byłej synagogi, ma dużą powierzchnię użytkową, wynoszącą ok. 220 m², na której mieści się wypożyczalnia dla

dorosłych i dzieci oraz czytelnia na 52 miejsca i obejmuje swoją działalnością także filie w Gwoźnicy Górnej, Lutczy i Połomi. Filia GBP w Gwoźnicy Górnej mieści się w budynku Ośrodka Zdrowia, w Lutczy w budynku Zespołu Szkół im. Św. Rodziny, a w Połomi w budynku Domu Strażaka. Filie biblioteczne posiadają podstawowy sprzęt biblioteczny i są systematycznie wyposażane w księgozbiór. Wg stanu na koniec 2020 r. Gminna Biblioteka Publiczna posiada łącznie 60 107 woluminów, w tym 25 989 w Gminnej Bibliotece Publicznej, 12 138 w Filii w Lutczy, 11 479 w Filii w Połomi oraz 10 501 woluminów w Filii GBP w Gwoźnicy Górnej⁷. W bibliotekach w 2020 r. użytkowano ogółem 15 komputerów, w tym: GBP Niebylec – 10, Filia Gwoźnica Górna – jeden, Filia Lutcza – dwie, Filia Połomia – dwie, wszystkie z dostępem do szerokopasmowego Internetu.

Z literatury zgromadzonej w bibliotekach korzystają głównie uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów, szkół średnich, studenci oraz pozostali mieszkańcy gminy. Usytuowanie bibliotek sprawia, że bez przeszkód obsługiwane są zarówno osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze. Do biblioteki w Niebylcu można wjechać wózkiem inwalidzkim, biblioteka posiada książki pisane dużą czcionką, które zostały zakupione z myślą o ludziach starszych i niedowidzących. Biblioteka współpracuje z kołami gospodyń wiejskich działającymi na terenie gminy, szkołami oraz z Gminnym Ośrodkiem Kultury w Niebylcu. Dobrze układa się współpraca ze szkołami, co wyraża się we wspólnie organizowanych imprezach i konkursach oraz z Towarzystwem Miłośników Ziemi Niebyleckiej, dla którego GBP w Niebylcu stanowi siedzibę. Pandemia w znacznym stopniu wpłynęła na funkcjonowanie bibliotek. W 2020 r. dostęp do bibliotek i wypożyczenie książek było utrudnione ze względu na pandemię COVID-19. Dwa miesiące biblioteka była zamknięta dla klientów, później godziny otwarcia biblioteki zostały ograniczone, a w soboty biblioteka była nieczynna. Działalność biblioteki w większym stopniu prowadzono on-line, dobrze działa „Książka na telefon”. Mniejszy kontakt z czytelnikami umożliwił natomiast informatyzację czytelnictwa. Zakupiono bowiem w 2020 r. dla GBP oraz dla Filii bibliotecznych program biblioteczny MAK+ i wprowadzono do systemu ponad 50% księgozbioru. System ten sprawia, że czytelnicy mogą na stronie internetowej www.gbpniebylec.bibliotekaonline.pl podglądać pozycje wydawnicze oraz zamawiać je przez Internet, nie wychodząc z domu.

⁷ Sprawozdanie z działalności Gminnej Biblioteki Publicznej w Niebylcu i podległych jej Filii bibliotecznych w 2020 r.

Tabela nr 7. Czytelnictwo w Gminie Niebylec w 2020 r.

L.p.	Biblioteka	Liczba osób wypożyczających	Wypożyczenia w 2020 r.	Liczba osób odwiedzających bibliotekę
1.	GBP Niebylec	5581	10 329	6806
2.	Filia Gwoźnica Górna	1861	3930	2210
3.	Filia Lutcza	1365	3798	2500
4.	Filia Połomia	2702	4927	2941

Źródło: sprawozdanie GBP w Niebylcu

W roku 2020 zakupiono 1554 książek na ogólną kwotę 33 879,81zł. Ze środków organizatora zakupiono 1089 książek na ogólną wartość 23 706,49 zł. 366 książek zakupiono ze środków Biblioteki Narodowej za sumę 7500.00 zł. Pozyskano 99 darów na ogólną sumę 2673,32 zł.

W 2020 r. przeprowadzono kapitalny remont Filii Bibliotecznej w Gwoźnicy Górnej, polegający na wyburzeniu ścian działowych, gipsowaniu i malowaniu, wymianie instalacji elektrycznej, wymianie lamp oświetleniowych, zakupie rolet do okien, całkowitej przebudowie toalety oraz położeniu płytek podłogowych, Zakupiono także nowe regały, ladę biblioteczną, szafę biurową, stoliki i krzesła. Koszt tego remontu wyniósł 16 117 zł.

W roku 2020 GBP dysponowała budżetem w wysokości 616 896,00 zł., na który złożyły się następujące pozycje:

- 1) dotacja na zadania statutowe – 579 696,00 zł.,
- 2) dotacja w ramach programu *Kraszewski. Komputery dla bibliotek 2020* – 29 700 zł. na zakup komputerów,
- 3) dotacja w ramach programu *MKiDN Zakup nowości wydawniczych dla bibliotek* – 7500 zł.⁸

Kilka danych statystycznych, obrazujących pracę i potencjał Gminnej Biblioteki

⁸ Tamże.

Publicznej:

- 1) liczba zbiorów bibliotecznych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – 5805,
- 2) liczba zakupionych książek w przeliczeniu na 1000 mieszkańców – 132,7,
- 3) liczba czytelników na 100 mieszkańców – 17, w roku 2018 – 16,
- 4) liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców – 285, w roku 2018 – 283.

Ogółem w bibliotekach gminy Niebylec w 2020 r. zatrudnionych było osiem osób, w tym sześć na stanowiskach bibliotekarskich. W ciągu roku struktura zatrudnienia nie uległa zmianie.

Biblioteki zajmują się przede wszystkim wypożyczaniem książek, ale także organizują różne wydarzenia kulturalne, z książką w tle. W roku 2020, ze względu na pandemię imprez tych było stosunkowo mniej, wiele z nich organizowano online np. konkursy, wystawy prezentacje, wystawy nowości wydawniczych ;służące podtrzymaniu kontaktu bibliotekarzy z czytelnikami. Tymi, które zorganizowano, były⁹:

- 1) ferie zimowe w GBP,
- 2) wydarzenia biblioteczne, realizowane online:
 - a) wystawa książek o miłości dzieci z okazji Walentynek – 197 odbiorców,
 - b) wystawa książek z wątkiem kryminalnym – 204 odbiorców,
 - c) akcja „Biblioteka po drodze, nie mijam wchodzę” – kolejni uczestnicy akcji zdobyli wszystkie naklejki, 40 razy odwiedzili bibliotekę i wypożyczyli książki z oddziału dziecięcego – 197 odbiorców,
 - d) akcja „Maseczka” – szycie maseczek w ramach współpracy z Urzędem Gminy – 2366 odbiorców,
 - e) Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, wystawa książek i krótka informacja o książkach w rekordach Guinnessa – 135 odbiorców,
 - f) wystawa nowości wydawniczych – 145 odbiorców,
 - g) wystawa tematyczna z okazji Dnia Matki,
 - h) organizacja promocji książki „Niebylec wczoraj i dziś – po 10 latach” autorstwa Antoniego Chuchli i Dawida Mazura – 770 odbiorców,
 - i) wystawa nowości wydawniczych dla dzieci i młodzieży – 691 odbiorców,
 - j) wystawa nowości wydawniczych dla osób dorosłych – 413 odbiorców,
 - k) udział w akcji „Pokaż co się czyta ...” – 1250 odbiorców,
 - l) 15. sierpnia urodziny obchodzi Jan Brzechwa – wystawa jego książek – 220 odbiorców,
 - m) wystawa książek popularnonaukowych – 151 odbiorców,
 - n) wystawa książek popularnonaukowych z dziedziny medycyny – 153 odbiorców,

⁹ Tamże.

- o) narodowe czytanie „Balladyny” – 155 odbiorców,
- p) akcja „Biblioteka po drodze nie mijam wchodzę” – 151 odbiorców,
- q) realizacja projektu „Mała książka – wielki człowiek” – 634 odbiorców,
- r) konkurs „Wakacje z książką w komiksie” – 835 odbiorców,
- s) Dzień Edukacji Narodowej – wystawa książek poświęconych pracy nauczycieli – 231 odbiorców,
- t) wystawa książek poświęconych Janowi Pawłowi II w 42. rocznicę wyboru na papieża – 140 odbiorców,
- u) wystawa nowości wydawniczych dla dorosłych – 326 odbiorców,
- v) wystawa książek dla dzieci, poruszająca tematykę śmierci w związku ze świętem Wszystkich Świętych – 319 odbiorców,
- w) wystawa nowości wydawniczych dla dzieci i młodzieży – 454 odbiorców,
- x) wystawa nowości wydawniczych o dinozaurach – 231 odbiorców,
- y) wystawa nowości wydawniczych o tematyce zdrowotnej – 319 odbiorców,
- z) prezentacja historii pluszowego misia w Dzień Pluszowego Misia – 214 odbiorców,
- aa) prezentacja online instrukcji katalogu bibliotecznego – 651 odbiorców,
- bb) wystawa książek o tematyce bożonarodzeniowej – 321 odbiorców.

8. 5. Zadania realizowane w ramach wolontariatu i pożytku publicznego

W gminie Niebylec funkcjonuje wiele organizacji społecznych, stowarzyszeń i fundacji, które stanowią formę aktywności obywatelskiej naszych mieszkańców. Różny jest ich zakres zainteresowań, różny teren działania oraz różny stopień zaangażowania, ale wszystkie one aktywizują mieszkańców i stanowią platformę realizacji ambicji i zainteresowań swoich członków. Najpowszechniejszym rodzajem stowarzyszeń są ochotnicze straże pożarne. Funkcjonuje ich w gminie dziesięć – w każdej miejscowości, z wyjątkiem Małówki – a obok funkcji ratowniczych, pełnią wiele innych, wśród których dominującą rolę odgrywa funkcja kulturalno-oświatowa. Ważną rolę pełnią dwa stowarzyszenia. Jednym z nich jest powstałe w 2011 r. Towarzystwo Miłośników Ziemi Niebyleckiej, którego misją jest m. in. kultywowanie tradycji i zwyczajów ludowych oraz prowadzenie badań naukowych poszerzających wiedzę o regionie, a następnie publikowanie wyników tych badań w wydawanym od 8 lat „Roczniku Niebyleckim”; zamieszczane tam są także biogramy osób ważnych dla regionu oraz coroczne kalendarium wydarzeń. Innym stałym przedsięwzięciem Towarzystwa jest organizowanie corocznego konkursu literackiego oraz jarmarku niebyleckiego. Drugim ważnym stowarzyszeniem jest Stowarzyszenie KGW w Niebylcu, którego celem i zadaniem jest m.in. wszechstronny

rozwój kobiet wiejskich oaz szerzenie dziedzictwa kulinarnego. Bardzo interesująca jest Fundacja Silników Stacjonarnych i Rozwoju Techniki Rolniczej w Konieczkowej, której celem jest zebranie i zabezpieczenie bogactwa technicznego naszego regionu, jako elementu historii i kultury materialnej. Działa także Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Blizianka. Obok stowarzyszeń i fundacji, jako organizacje grupujące mieszkańców i pozwalające na ich samorealizację, występują także koła gospodyń wiejskich, jako organizacje społeczno-zawodowe oraz stowarzyszenia uczniowskie.

Odrębną grupę stanowią kluby sportowe, wśród których występują: klub piłkarski ARAMIX Niebylec, KS SMS Neobus Raf-Mar Sołek Cars Niebylec, PKS Grunwald Połomia. Organizacje te upowszechniają sport i zapewniają zarówno mieszkańcom, jak i sportowcom godziwą rozrywkę.

Gmina Niebylec realizuje postanowienia ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057 z późn. zm.), gdzie określone są generalne zasady współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Zgodnie z wyżej wspomnianą ustawą zasady współpracy między organami administracji publicznej i organizacjami pozarządowymi dotyczą głównie wspierania realizacji zadań publicznych, wzajemnego informowania się o planowanych kierunkach działania w celu ich zharmonizowania, jak również konsultowania aktów normatywnych w przypadku dziedzin działalności statutowej organizacji.

W celu określenia czytelnych podstaw wzajemnych relacji pomiędzy organami władzy publicznej a organizacjami III sektora, samorząd gminy Niebylec co roku uchwała roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi, który jest istotnym elementem lokalnej polityki społecznej i finansowej. Uchwała stanowi dokument określający w rocznej perspektywie cele, zasady, przedmiot i formy współpracy, a także obszary oraz priorytetowe zadania publicznego, będące podstawą do dysponowania środkami publicznymi, przeznaczonymi na finansowanie lub dofinansowanie zadań publicznych, pozostających we właściwości samorządu gminnego, a realizowanych przez organizacje pozarządowe prowadzące działalność pożytku publicznego na terenie gminy lub na rzecz jej mieszkańców.

Zgodnie z art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie* organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do 31 maja każdego roku, jest obowiązany przedłożyć organowi stanowiącemu

jednostki samorządu terytorialnego sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni.

Na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990 r. *o samorządzie gminnym* (t. j. Dz. U. z 2020., poz. 713 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*, Rada Gminy Niebylec Uchwałą Nr XII/95/2019 z dnia 29 października 2019 r. przyjęła *Program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2020*.

Cel główny programu to kształtowanie społeczeństwa obywatelskiego i rozwiązywanie problemów społecznych w środowisku lokalnym, poprzez budowanie i umacnianie partnerstwa pomiędzy gminą, a organizacjami pozarządowymi. Cele szczegółowe to:

- 1) wspieranie działań na rzecz umacniania istniejących i pobudzania nowych inicjatyw związanych z powstawaniem nowych organizacji pozarządowych w gminie Niebylec, działających dla dobra lokalnej społeczności,
- 2) umacnianie w społecznej świadomości poczucia odpowiedzialności za rozwój lokalnego środowiska,
- 3) integracja i wspólne działanie organizacji pozarządowych i Urzędu Gminy, dążące do realizacji sfery zadań publicznych wymienionych w art. 4 ustawy,
- 4) promocja działalności organizacji pozarządowych,
- 5) pobudzenie innowacyjności i konkurencyjności poprzez umożliwienie organizacjom pozarządowym indywidualnego wystąpienia z ofertą realizacji konkretnych zadań publicznych,
- 6) poprawa jakości życia współmieszkańców, poprzez pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych,
- 7) włączenie zainteresowanych organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego do realizacji programów służących rozwojowi gminy.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi w gminie opiera się na następujących zasadach:

- 1) pomocniczości – samorząd udziela pomocy organizacjom pozarządowym w niezbędnym zakresie, uzasadnionym potrzebami wspólnoty samorządowej,
- 2) partnerstwa – współpraca równorzędnych dla siebie podmiotów w rozwiązywaniu wspólnie zdefiniowanych problemów i osiąganiu razem wytyczonych celów,
- 3) suwerenności – szanując swoją autonomię gmina i organizacje pozarządowe nie

- narzucają sobie wzajemnie zadań, posiadają zdolność do bycia podmiotem prawa,
- 4) efektywności – wspólne dążenie do osiągnięcia możliwie najlepszych efektów realizacji zadań publicznych,
 - 5) uczciwej konkurencji – równe traktowanie wszystkich podmiotów w zakresie wykonywanych działań,
 - 6) jawności – procedury postępowania przy realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe, sposób udzielania oraz wykonania zadania są jawne.

Współdziałanie gminy Niebylec z organizacjami pozarządowymi w 2020 r. obejmowało współpracę o charakterze finansowym i pozafinansowym. Współpraca o charakterze finansowym odbywała się poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadań gminy Niebylec za zasadach otwartego konkursu ofert, zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. *o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*. Konkursy obejmowały wsparcie w zakresie:

- 1) kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego,
- 2) pomocy społecznej – realizacja zadania publicznego polegającego na świadczeniu usług opiekuńczych,
- 3) nauki, edukacji, oświaty i wychowania oraz szkolnictwa wyższego.

Ogłoszenia o konkursach zamieszczane były na stronie internetowej gminy Niebylec, w Biuletynie Informacji Publicznej oraz wywieszane na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy. Podmiotom wyłonionym w konkursie na realizację zadań Gmina Niebylec udzieliła wsparcia na łączną kwotę 55 934,50 zł.

Zadania z zakresu pomocy społecznej, polegające na świadczeniu usług opiekuńczych, zrealizował:

- 1) Polski Komitet Pomocy Społecznej – Stowarzyszenie Charytatywne, Zarząd Okręgowy w Krośnie; na realizację zadania publicznego udzielono wsparcia w wysokości 42 409,50 zł.,
- 2) Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Krośnie realizowało zadanie polegające na „Dowozie i zapewnianiu opieki w czasie przewozu niepełnosprawnego ucznia z terenu Gminy Niebylec do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjno-Wychowawczego w Krośnie”; na realizację tego zadania udzielono dotacji w wysokości 13 525 zł.

Do konkursu na realizację zadań z zakresu kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego nie zgłosiła się żadna organizacja. Zadania z tego zakresu nie były zrealizowane, ze względu na panującą pandemię. Istotną częścią współpracy

pozafinansowej gminy Niebylec z organizacjami pozarządowymi było wsparcie organizacyjne przy prowadzonych przedsięwzięciach, np. poprzez udostępnianie gminnych obiektów (sal i boisk sportowych, świetlic wiejskich, czy lokali GOK).

Należy podkreślić, że współpraca z organizacjami pozarządowymi na podstawie Programu nie wyczerpuje możliwości współdziałania gminy z tymi organizacjami, ale jest jednym z jej elementów. Gmina Niebylec podejmowała bowiem szereg innych działań pozwalających dofinansować stowarzyszenia. Poza programowe środki budżetowe przekazywane były m. in. na bieżącą działalność ochotniczych straży pożarnych, które również mają status stowarzyszeń. Na terenie gminy działa 10 jednostek OSP, w wydatki bieżące na ich działalność w 2020 r. zamknęły się kwotą 335 737,58 zł.

Gmina Niebylec rokrocznie udziela również wsparcia klubom sportowym działającym na jej terenie. Udzielenie dotacji na działania sportowe odbywa się na mocy uchwały Nr XIV/90/2012 Rady Gminy Niebylec z dnia 25 stycznia 2012 r. w sprawie określenia warunków i trybu finansowego wspierania rozwoju sportu na terenie Gminy Niebylec. W 2020 r. wsparcie finansowe z budżetu gminy otrzymało cztery kluby sportowe:

- 1) Klub Sportowy SMS NEOBUS Raf-Mar Niebylec na zadanie pn. *Rozwijanie aktywności fizycznej i sportowej mieszkańców gminy Niebylec*, kwota wsparcia 57 582,48 zł.,
- 2) Gminny Klub Sportowy ARAMIX Niebylec za zadanie pn. *Upowszechnianie kultury i sportu wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Niebylec ze wskazaniem – piłka nożna*, kwota wsparcia 59 000 zł.,
- 3) Uczniowski Klub Sportowy „Gwoźdźnik” z Gwoźnicy Dolnej na zadanie pn. *Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży poprzez naukę gry w tenisa stołowego i jazdy na nartach*, kwota dotacji to 20 000 zł.,
- 4) Połomski Klub Sportowy „Grunwald” z Połomi na zadanie pn. *Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród dzieci i młodzieży z terenu Gminy Niebylec ze wskazaniem – piłka nożna*, kwota udzielonej dotacji wyniosła 10 000 zł.

Łączna kwota udzielonych dotacji dla Klubów sportowych z terenu Gminy Niebylec w 2020 r. wyniosła 146 582,48 zł.

Gmina Niebylec dofinansowuje także prace konserwatorskie, które prowadzą w zabytkowych obiektach parafie rzymskokatolickie. Dotacje te udzielane są na podstawie uchwały Nr XV/91/2012 Rady Gminy Niebylec z dnia 6 marca 2012 r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty

budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. W 2020 r. Gmina Niebylec udzieliła wsparcia następującym parafiom:

- 1) parafii pw. Św. Mikołaja w Połomi na zadanie pn. „Profilaktyczne prace konserwatorskie ogrodzenia, dzwonnicy i schodów, polegające na oczyszczaniu z nawarstwień, dezynfekcji, myciu ogrodzenia kutego i kamienia, uzupełnianiu ubytków pęknięć i kolorystyki nakryw muru oraz kutych elementów”, kwota dotacji 10 000 zł.,
- 2) parafii pw. Podwyższenia Krzyża Św. w Bliziance na zadanie pn. „Dekoracja malarska na belce podstropowej i stropie. Dokończenie konserwacji ikony św. Trójcy. Pełna konserwacja ołtarza bocznego. Konserwacja zachowawcza reliktyw ikonostasu – projekt ekspozycji ikonostasu – I etap”, kwota dotacji 10 000 zł.,
- 3) parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Lutczy na zadanie pn. „X - etap kontynuacja prac remontowo-konserwatorskich – dokończenie prac w obrębie prezbiterium przy posadzce (konserwacja reliktyw kamiennego podestu przy ołtarzu głównym wraz z rekonstruują drewnianego podestu)”, kwota dotacji 10 000 zł.,
- 4) parafii Rzymskokatolicka p. w. Znalezienia Świętego Krzyża w Niebylcu:
 - a) na zadanie pn. „Konserwacja i restauracja zabytkowego krucyfiks z 1646 r. z kościoła pw. Znalezienia Świętego Krzyża w Niebylcu”, kwota dotacji 10 000 zł. oraz
 - b) na zadanie „Konserwacja i restauracja ikony (Chrystus Król Pantokrator) w zabytkowej cerkwi pw. ŚŚ. Kosmy i Damiana w Gwoździance”, kwota dotacji 10 000 zł.

Łączna suma udzielonego dofinansowania na zadania konserwatorskie wyniosła w 2020 r. 50 000 zł. Łącznie, w 2020 r. wsparcie z budżetu Gminy Niebylec dla organizacji pozarządowych działających na jej terenie wyniosło 588 254,56 zł.

8. 6. Formy promocji gminy

Atrakcyjność gminy Niebylec, ukazana poprzez przyrodę ożywioną i nieożywioną wymaga stałej promocji i popularyzacji nie tylko wśród mieszkańców, ale przede wszystkim wśród potencjalnych przedsiębiorców, osób zainteresowanych współpracą z gminą na różnych poziomach oraz wśród osób, które wywodzą się z gminy, a dzisiaj mieszkają w innych rejonach kraju lub poza jego granicami. Gmina prowadzi promocję w różnych formach, wśród których wyróżniamy:

- 1) gazetę lokalną „Głos Niebylca”, w której zamieszczane są artykuły informujące

o bieżącej pracy Gminy, sprawozdania z mających tutaj miejsce wydarzeń kulturalnych, fotorelacje oraz szersze artykuły z zakresu historii Gminy, oświaty i etnografii; gazetę redaguje GOK,

- 2) programy telewizyjne realizowane przez telewizję lokalną ITV Południe, relacjonujące lokalne wydarzenia, wywiady z przedstawicielami władz Gminy oraz przedstawiające plany i zamierzenia,
- 3) finansowanie lokalnych wydawnictw, sygnowanych przez lokalnych twórców; chodzi o tomiki poezji oraz wydawnictwa historyczne o regionie; w tym zakresie gmina współfinansuje wydawnictwo *Roczniki Niebyleckie*, wydawane przez Towarzystwo Miłośników Ziemi Niebyleckiej, w których zamieszczane są artykuły o regionie, biogramy osób ważnych dla regionu oraz relacje z odbywających się ważnych wydarzeń,
- 4) współorganizacja wystaw stałych i czasowych, traktujących o regionie,
- 5) wydawnictwa, zbiory muzealne, wyroby regionalne, potrawy kulinarne, przygotowywane przez organizacje pozarządowe, z którymi gmina współpracuje z:

- a) Towarzystwem Miłośników Ziemi Niebyleckiej – wydawca „Roczników Niebyleckich oraz książek i albumów traktujących o przeszłości regionu i miejscowościach Gminy,
- b) Fundacją Muzeum Silników Stacjonarnych i Techniki Rolniczej „S” w Konieczkowej – stała wystawa silników spalinowych,
- c) Klubem „Zręczne Ręce” – lokalne wyroby koronkarskie,
- d) Stowarzyszeniem Kół Gospodyń Wiejskich w Niebylcu – lokalne potrawy regionalne, przygotowywane na organizowane w Gminie wydarzenia kulturalne.

Łączne wydatki gminy na promocję wyniosły w 2020 r. wyniosły kwotę 38 262,84 zł.¹⁰

¹⁰ Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Niebylec za 2019 r.

ROZDZIAŁ IX

POMOC SPOŁECZNA

Zadania z zakresu pomocy społecznej gmina Niebylec realizuje za pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a tytułem do przyznania różnych form pomocy są ubóstwo, sieroctwo, bezdomność, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, przemoc w rodzinie, potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudność w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizm lub narkomania, zdarzenia losowe i sytuacja kryzysowa, klęski żywiołowe lub ekologiczne.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej mają osoby i rodziny, które spełniają określone kryterium dochodowe przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z wymienionych wyżej okoliczności. Od 1 października 2018 r. progi dochodowe uprawniające do świadczeń pomocy społecznej są następujące:

- 1) w przypadku osób samotnie gospodarujących – kwota 701,00 zł,
- 2) w przypadku rodziny – kwota 528,00 zł na osobę w rodzinie, a wartość dochodu odpowiadająca dochodowi miesięcznemu z 1 hektara przeliczeniowego wynosi 308,00 zł., od 11 maja 2013 roku dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego nie wlicza się do dochodu.

Ustawa o pomocy społecznej¹¹ określa wysokość zasiłku stałego, który wynosi 645,00 zł oraz minimalne i maksymalne wysokości poszczególnych świadczeń, np. kwota zasiłku okresowego w roku 2020 nie mogła być niższa niż 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny, a dochodem tej rodziny, jak również w przypadku osób samotnie gospodarujących kwota zasiłku okresowego wynosi 50% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej, a jej dochodem. Wysokość zasiłku nie mogła być jednak niższa niż 20,00 zł.

¹¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 z późn. zm.).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania własne i zadania zlecone. Wśród zadań zleconych w 2020 r. realizowano¹²:

- 1) **specjalistyczne usługi opiekuńcze**, które świadczone były w miejscu zamieszkania na rzecz 2 dzieci przez osoby zatrudnione na podstawie umowy zlecenie w wymiarze 504 godziny na łączny koszt **15 655 zł**. Dochody z tytułu odpłatności za świadczone specjalistyczne usługi opiekuńcze w 2020 roku wyniosły **1279,45 zł**,
- 2) **wypłatę wynagrodzenia należnego opiekunom** z tytułu sprawowania opieki przyznanego przez sąd dla czterech opiekunów w wysokości **18 623,00 zł**,
- 3) **wypłatę zasiłku celowego** na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową dla trzech rodzin w wysokości **26 500,00 zł**,
- 4) **wypłatę świadczeń rodzinnych**; uprawniona jest każda rodzina, w której dochód miesięczny w przeliczeniu na jedną osobę **nie przekraczał kwoty 674,00 zł**. W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekraczał kwoty 764,00 zł. Zasiłek rodzinny w 2020 roku nie uległ zmianie w stosunku do roku poprzedniego i wynosił miesięcznie:
 - l) 95,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
 - m) 124,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 5. roku życia do ukończenia 18. roku życia,
 - n) 135,00 zł miesięcznie na dziecko w wieku powyżej 18. roku życia do ukończenia 24. roku życia.

Do zasiłku rodzinnego przysługuje szereg dodatków: z tytułu urodzenia dziecka (1000 zł. jednorazowo), dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego (400,00 zł miesięcznie), z tytułu samotnego wychowywania dziecka (193,00 zł miesięcznie, 273,00 zł miesięcznie na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności), z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego (90,00 zł miesięcznie, na dziecko do ukończenia 5. roku życia, powyżej 5. roku życia w wysokości 110,00 zł), z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej na trzecie i każde kolejne dziecko

¹² Dane GOPS w Niebylcu.

uprawnione do zasiłku rodzinnego (95,00 zł miesięcznie), z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (100,00 zł na dziecko), z tytułu podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania (113,00 zł miesięcznie na dziecko w okresie od września do czerwca na częściowe pokrycie wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, a także szkoły podstawowej lub gimnazjum w przypadku dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, 69,00 zł miesięcznie w okresie od września do czerwca na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły ponadgimnazjalnej lub szkoły artystycznej, w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki w zakresie odpowiadającym nauce w szkole ponadgimnazjalnej).

W roku 2020 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu rozpatrzył 1207 wniosków o świadczenia rodzinne, przyznał i wypłacił¹³:

- 1) świadczenia rodzinne:
 - a) zasiłki rodzinne,
 - b) świadczenia pielęgnacyjne,
 - c) specjalne zasiłki opiekuńcze,
 - d) zasiłki pielęgnacyjne dla **713** rodzin, na kwotę **3 402 512,00 zł.**
- 2) dodatki do zasiłków rodzinnych tytułu:
 - a) rozpoczęcia roku szkolnego na kwotę **52 428,00 zł**,
 - b) urodzenia dziecka na kwotę **44 305,00 zł**,
 - c) jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka na kwotę **85 000,00 zł.**
 - d) świadczenia rodzicielskie dla 44 osób na kwotę **219 531,00 zł.**

Ponadto realizowano następujące świadczenia:

- 1) wypłacano 11 zasiłków dla opiekuna na łączną kwotę **65 254,00 zł**. Zasiłek ten zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2014 roku o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów **przysługuje osobie, jeżeli decyzja przyznająca świadczenie pielęgnacyjne wygasła z mocy prawa**. Zasiłek dla opiekuna wypłacany jest od 1 listopada 2018 r. w kwocie 620,00 zł., wcześniej była to kwota 520 zł miesięcznie,

¹³ Tamże.

- 2) przyznano i opłacono **składki na ubezpieczenie emerytalno-rentowe** dla 25 osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, dla 46 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i dla 10 osób pobierających zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano na ten cel kwotę **231 856,00 zł.**
- 3) **przyznano i opłacono składkę zdrowotną** dla czterech osób pobierających świadczenie pielęgnacyjne, dla 5 osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy i dla pięciu osób pobierających zasiłek dla opiekuna. Łącznie wydatkowano na ten cel kwotę **23 440,74 zł.**

W związku z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tut Ośrodek:

- 1) przyznał i wypłacił dla **11** rodzin uprawnionych świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę **136 217,00 zł.**
- 2) podjął działania wobec **24** dłużników zamieszkałych na terenie gminy Niebylec, zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób uprawnionych zamieszkałych na terenie naszej gminy i innej.

W wyniku tych działań w 2020 roku zwrócona została przez dłużników, tytułem wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego kwota **51 837,26 zł**, z czego zgodnie z ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów kwota **14 621,68 zł** została przekazana na dochód własny gminy wierzyciela właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a kwota **37 215,58 zł** przekazana została na dochód budżetu państwa.

W trakcie realizacji zadań z zakresu świadczeń rodzinnych niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Tut. Ośrodek systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania. Osoby nieuprawnione dokonały zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2019 roku kwota świadczeń odzyskanych wyniosła **27 869,00 zł**.

Łączna kwota wydatkowana na realizację świadczeń rodzinnych, zasiłku dla opiekuna razem ze składkami na ubezpieczenie społeczne, świadczeń z funduszu alimentacyjnego wraz z kosztami obsługi wynosi **4 364 269,00 zł.**

Kolejnym zadaniem realizowanym przez GOPS jest wypłata świadczenia wychowawczego, nazywanego popularnie 500+. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokajaniem jego potrzeb życiowych, a jego wysokość wynosiła w 2020 r. **500 zł miesięcznie** na każde drugie i kolejne dziecko do 18. roku życia, bez dodatkowych warunków. Do świadczenia wychowawczego na pierwsze dziecko do 18. roku życia

uprawniona jest każda rodzina, której miesięczny dochód w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 800,00 zł. Jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne, świadczenie przysługuje na pierwsze dziecko jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 1200,00 zł. W 2020 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej rozpatrzył **180 wniosków** o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego w tym: 128 wniosków w formie papierowej i 52 wnioski w formie elektronicznej. Świadczenie wypłacono **1157 rodzinom** w łącznej kwocie **11 351 934,00 zł**. W trakcie realizacji zadania niektóre wypłacone świadczenia zostały uznane za nienależnie pobrane. Tut. Ośrodek systematycznie podejmuje działania w celu ich odzyskania. Osoby nieuprawnione dokonały zwrotu nienależnie pobranych świadczeń. W 2020 r. kwota świadczeń odzyskanych wyniosła **8235,60 zł**.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował także w imieniu Gminy w 2020 r. zadania własne. Wśród nich wyróżniamy¹⁴:

- 1) **wypłatę zasiłków stałych** dla 33 osób na kwotę 158 717,00 zł, środki finansowe na wypłatę zasiłków stałych pochodziły z dotacji wojewody,
- 2) **opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne** dla 26 osób, na łączną kwotę 12 578,00 zł z dotacji wojewody,
- 3) **wypłatę zasiłków okresowych** dla 49 rodzin na kwotę 136 287,00 zł.,
- 4) **wypłata zasiłków celowych i specjalnych celowych** dla 146 rodzin na kwotę 129 319,00 zł., z tego specjalne zasiłki celowe wypłacono dla 39 rodzin na kwotę 24 100,00 zł. Zasiłki w/w przyznawane były na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej między innymi na pokrycie części lub całości kosztów zakupu opału, leków, odzieży i inne,
- 5) pomoc dla 102 rodzin w formie 286 zasiłków celowych na zakup posiłków lub żywności, w ramach Programu Rządowego „posiłek w szkole i w domu w latach 2019-2023” na łączną kwotę 88 214,00 zł., z czego kwota 70 571,00 zł. pochodziła z dotacji, a kwota 17 643,00 zł. ze środków własnych gminy,
- 6) pomoc w formie usług opiekuńczych, z których skorzystało 8 osób w wymiarze 1731 godzin na łączną kwotę 42 410,00 zł. Koszt jednej godziny w 2020 roku wynosił 24,50 zł. i był większy o 4 zł. w stosunku do roku 2019. Usługi opiekuńcze świadczone były przez opiekunki zatrudnione przez Polski Komitet Pomocy Społecznej w Krośnie. Za świadczone usługi opiekuńcze uprawnione osoby

¹⁴ Dane GOPS Niebylec.

ponoszą odpłatność naliczaną zgodnie z uchwałą Nr XVII/103/2012 Rady Gminy Niebylec z dnia 12 maja 2012 r., a odpłatność ta jest uzależniona od sytuacji materialnej osób korzystających z usług opiekuńczych. Dochody Gminy z tytułu odpłatności wyniosły w 2020 r. 4451,65 zł.,

- 7) realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Z pomocy w formie zakupu gorącego posiłku korzystało 79 dzieci z 40 rodzin, w tym jedno dziecko z programu osłonowego na kwotę 138 zł. Ogólny koszt zakupu 3569 posiłków wyniósł 15 532,00 zł. Kwota 9319,00 zł pochodziła z dodatkowych środków z rezerwy celowej budżetu wojewody na dofinansowanie zadań własnych gminy w zakresie dożywiania uczniów, natomiast pozostałą kwotę w wysokości 6213,00 zł wydatkowano z budżetu gminy,
- 8) ponoszenie kosztów pobytu 12 osób w domu pomocy społecznej, na łączną kwotę 353 707,00 zł (po dwie osoby DPS Chmielnik, DPS Górnio i DPS Przemyśl oraz po jednej osobie w DPS Babica, DPS Glinik Dolny, DPS Kąkolówka, DPS Iwonicz, DPS Pstrągowa Wola i DPS Dynów). Od 1 stycznia 2004 roku odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej wynosi 100% miesięcznego kosztu pobytu mieszkańca. Do ponoszenia odpłatności za pobyt obowiązani są:
 - a) mieszkaniec domu w wysokości 70% swojego dochodu,
 - b) małżonek, zstępni przed wstępnymi,
 - c) gmina.

Z pomocy Ośrodka w formie pracy socjalnej skorzystały w 2020 r. 64 rodziny. Wyłącznie pracą socjalną objętych było 26 rodzin. W związku z zagrożeniem koronawirusem wywiad środowiskowy, ustalenie sytuacji osobistej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej może nastąpić na podstawie rozmowy telefonicznej z pracownikiem socjalnym, oraz dokumentów lub oświadczenia, o których mowa w art. 107 ust 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, a także kopii, w tym elektronicznych, uzyskanych od osoby lub rodziny ubiegającej się o pomoc. Wszystkie informacje i ustalenia dokonane podczas wywiadu stanowią tajemnicę i są podstawą do przyznania świadczenia.

Mimo trudności obiektywnych, w 2020 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 437 rodzinnych wywiadów środowiskowych bądź ich aktualizacji. Ponadto przeprowadzane były wywiady alimentacyjne w celu zbadania i ustalenia sytuacji materialno-bytowej osób zobowiązanych do alimentacji na rzecz osób korzystających z pomocy w tut. Ośrodku, osób pobierających specjalny zasiłek opiekuńczy, zasiłek dla opiekuna jak również dla innych Ośrodków. Ponadto pracownicy socjalni podpisali 8 kontraktów socjalnych z osobami

korzystającymi ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej, w celu określenia sposobu współdziałania w rozwiązywaniu problemów osób lub rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej.

W 2020 roku na realizację zadań z pomocy społecznej zarówno zleconych jak i własnych przeznaczono kwotę **1 833 592,00 zł**. Ogółem przyznano pomoc w ramach zadań zleconych i zadań własnych, bez względu na rodzaj i formę, liczbę oraz źródło finansowania dla **576** osób w 213 rodzinach. W 2020 roku wydano ogółem 460 decyzji administracyjnych w sprawie przyznania pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach pracy socjalnej współpracuje z poradniami specjalistycznymi, Kościołem Katolickim, sądami, kuratorem sądowym, Policją, Caritasem, lokalnymi organizacjami pozarządowymi, PCPR, PUP itp.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Niebylcu w 2019 roku na realizację poszczególnych zadań wymienionych wyżej oraz na działalność bieżącą Ośrodka wydatkował ogółem kwotę **17 918 799,00 zł**.

ROZDZIAŁ X

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

System bezpieczeństwa publicznego Gminy tworzony jest przez ochotnicze straże pożarne. Na terenie Gminy funkcjonuje 10 jednostek, w tym cztery w ramach krajowego systemu ratownictwa gaśniczego. Wszystkie jednostki mają charakter prawny stowarzyszenia i funkcjonują na podstawie ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej¹⁵ oraz ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. *Prawo o stowarzyszeniach*¹⁶. Z mocy ustawy zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej należą do zadań własnych gminy. Gmina ma obowiązek umundurowania, wyposażenia ochotniczych straży pożarnych w sprzęt gaśniczy, zakupu paliwa i ubezpieczenia strażaków. Ze względu na panującą pandemię w roku 2020 nie odbyły się zebrania sprawozdawcze w jednostkach, wobec czego nie znana jest aktualna liczba członków. Przypomnijmy zatem, że we wszystkich 10 jednostkach pożarniczych z terenu Gminy skupionych było 680 druhów, w tym 593 czynnych (ok. 200 posiada aktualne badania lekarskie, uprawniające do udziału w akcjach ratunkowych), 40 honorowych i 47 wspierających¹⁷. Członkami ochotniczych straży pożarnych są nie tylko mężczyźni, ale także kobiety, których jest 65¹⁸. W gminie funkcjonuje także 6 młodzieżowych drużyn pożarniczych, skupiających 71 członków, w tym 41 dziewcząt i 30 chłopców¹⁹ oraz dwie kobiece drużyny pożarnicze skupiające 19 członkiń²⁰. Straże pożarne w gminie Niebylec dysponują nowoczesnym sprzętem pożarniczym, a wykaz samochodów ratowniczo-gaśniczych przedstawia tabela nr 7.

Tabela nr 7. Wykaz samochodów ratowniczo-gaśniczych w jednostkach pożarniczych gminy Niebylec

L.p.	Jednostka OSP	Rodzaj pojazdu	Nr rejestracyjny	Rok produkcji
1.	Baryczka	Star 244 FORD Transit	RSR 30 NT RSR 63 AC	1995 2005

¹⁵ T. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 620 z późn. zm.

¹⁶ T. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2261.

¹⁷ Dane Urzędu Gminy w Niebylcu.

¹⁸ Tamże.

¹⁹ Tamże.

²⁰ Tamże.

2.	Blizianka	Star 266	RSR 80 CG	1984
3.	Gwoździanka	Renault JP1A	RSR 40 VE	1985
4.	Gwoźnica Dolna	IVECO	RSR 47 WV	2006
5.	Gwoźnica Górna	Mercedes Benz 1428 AF 4 x 4	RSR 40 VY	1989
6.	Jawornik	Star 244 Renault Scania P360	RSR J593 RSR 98 RS R6 STRAŻ	1984 2011 2019
7.	Konieczkowa	Star 244 Man 18.340	RSR 9184 RSR 13998	1986 2018
8.	Lutcza	Man TGM 13.290 4 x 4 BL FORD Transit	RSR 18 XE RSR 30 GC	2014 2007
9.	Niebylec	Man FORD Transit	RSR 98 NH RSR M370	2010 2003
10.	Połomia	Star 266 Mercedes 1224 AF	RSR A 303 RSR 03059	1991 1993

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Niebylcu.

W roku 2020 nie dokonywano zakupów samochodów dla OSP, a jedynie uzupełniano niezbędny sprzęt ratunkowy o łącznej wartości 74 471 zł.

Wydatki na utrzymanie ochotniczych straży pożarnych w 2020 r. wyniosły 397 416,30 zł., w tym 50 000 zł. dotacja celowa²¹.

²¹ Sprawozdanie z wykonania budżetu Gminy Niebylec za 2020 r.

